وئتپتي ڪوش

جهمٽمل ڌارومل وسڻائيءَ جو

سنڌي ادبي بورڊ
حيدرآباد سنڌ
پاڪستان

وئِٽيپي ڪوش

جهمٽمل نارومل وسٽائيءَ جو

سنڌي ادبي بورڊ
حيدرآباد سنڌ
پاڪستان

پهريون ڇاپو: ڪمشنر پريس، ڪراچي 1886ع
ٻيون ڇاپو: سرهتا پريس ڪراچي 1904ع
ٽيون ڇاپو: سنڌي ادبي بورڊ حيدرآباد 1964ع ڳاڻيٽو:1000
چوٿون ڇاپو: سنڌي ادبي بورڊ حيدرآباد 1978ع ڳاڻيٽو:2000

هن ڪتاب ۾ مول لفظ ڪان پوءِ '=' جي نشاني ڏني ويئي آهي، جنهن جو مطلب هيءُ سمجهڻ گهرجي ته ان ڪان پوءِ آيل لفظ ان مول لفظ منجهان نڪتل آهن.

قيمت 00 رپيا

Price: Rs: 00

Rs 10.00

VAITPATI KOSH (An Etymological Dictionary of Sindhi): A dictionary of Sindhi words derived from Sanskrit.
Written by: Jhamatmal Naroomal Vasnai.
Published by: Sindhi Adabi Board,
P. O. Box-12, Hyderabad Sind, Pakistan.
4th Edition: 1978.

ناشر طرفان ٻه اکر

جيڪي مفيد ۽ معياري ڪتاب دوباره ڇاپي هيٺ نه اچي سگهيا آهن، يا جن جي ڪتابي صورت ۾ اشاعت جو ڪو ترت ذريعو نظر نٿو اچي، تن کي ڪنهن نه ڪنهن طرح زنده رکيو وڃي، ته جيئن اسان جا اديب ۽ طلبا، اهڙن ڪتابن کي هن دور جي ادبي ۽ فني ترقيءَ جي روشنيءَ ۾ پڙهي، پنهنجي ٻوليءَ جي ارتقا کي ڏسن ۽ سمجهڻ جي ڪوشش ڪن: انهيءَ مقصد سان، سنڌي علم ادب ۾ بنيادي حيثيت رکندڙ ڪنهن ڪتاب کي سنڌي ادبي بورڊ جي ٽماهي رسالي "مهراڻ" جي هر پرچي ۾ نئين سر شايع ڪرڻ جي رٿ هيٺ، انهيءَ سلسلي جو هيءُ پهريون نمبر ڪتاب، "وُتپتي ڪوش"، مسٽر جهمٽمل نارُوسل وسٽائيءَ جو جوڙيل، "مهراڻ" جي ١-٢/١٩٦٠ع واري پرچي ۾ شايع ڪيو ويو هو. ڪتاب جي اهميت ۽ افاديت کي ڏسندي، هاڻي ان کي الڳ ڪتابي صورت ۾ پيش ڪيو پيو وڃي.

فاضل مصنف سنڌي ٻوليءَ جي ترڪيب ۽ تشڪيل متعلق هڪ اهم علمي باب کي بحث هيٺ آندو آهي. سنڌي زبان جي تاريخ ۽ هندستاني لسانيت جي ڄاڻن جو اهو متفق فيصلو آهي ته سنڌي ٻوليءَ جي لفظن جو ذخيرو ۽ صرف-نحو جا مصطلحات سنسڪرت سان گهڻي ڀاڱي تعلق رکن ٿا. هن ڪتاب ۾ "مشتقات" متعلق بحث ڪندي، انهن سنڌي لفظن جا سنسڪرت وارا اصل ۽ مول‌شبد ڏنا ويا آهن، جن سان اهي لفظ ڦٽي نڪتا آهن.

هن علمي بحث جي پڙهڻ ۽ پرجهڻ سان نه فقط ٻوليءَ جي اصل ماخذات جي خبر پوي ٿي، پر ان سان گڏ انهن جي صوتي اثرات، صرفي ۽ نحوي بدل سدل، اعرابن جي سٽ سٽ،

۽ آچارن ۽ ورجيسن جي صحيح استعمال ۽ غلط استعمال جي به خبر پئجي سگهي ٿي. سنسڪرت جي سولشبدن مان ڪهڙا صوتي ۽ صرفي - نحوي اثرن هيٺ لفظ نڪتا آهن، انهن جا حرف ۽ صوتي انداز ڪيئن بدليا آهن، ۽ هينئر سنڌي ٻوليءَ ۾ انهن جا صحيح آچار ڪهڙا آهن، - اهي سڀ علمي ۽ گراسر سان تعلق رکندڙ مسئلا. "مشتقات" جي فن سان حل ٿي سگهن ٿا.

هن مختصر ۽ جامع ڪتاب کي تيار ڪرڻ ۾ فاضل مصنف کي پنج سال ساندهه سنسڪرت گرامرن ۽ ڪوشن جي ورق گرداني ڪرڻي پئي آهي، ان مان صاف ظاهر آهي ته ڪيتري نه اخلاص ۽ محنت سان هن علمي ڪم کي تڪميل تي پهچايو ويو آهي.

سنڌي ۾ "اپسرگ"، جي گهٽ ڪري ڌاتن سان لڳندا آهن، ۽ "اگريگ"، جي اسمن، صفتن ۽ ظرفن سان لڳن ٿا، بيان ڪيل آهن.

اصل ڪتاب ۾ سولشبد ديوناگري لپيءَ ۾ لکيا ويا آهن، پر انهن جا آچار عربي - سنڌي الف - بي ۾ ڏنا ويا آهن، ڇا لاءِ ته ديوناگري رسم الخط سنڌ ۾ مروج ڪونه هو. هن ڇاپي ۾ اصل ديوناگري شبد به نه ڏنا ويا آهن، فقط آچار موجوده سنڌيءَ ۾ ڏنا ويا آهن، ڇا لاءِ ته هن وقت ديوناگري ٽائيپ موجود ڪانه آهي.

هن ڪتاب جا هن کان اڳ ٻه ڇاپا ڇپجي چڪا آهن. پهرين ايڊيشن - ڪل صفحا ۲۳، ڊيمي سائيز، مجلد، سرهنٽا پريس، ڪراچي - ۱۹۰۴ع ۾ گورنمينٽ سينٽرل بوڪ ڊيپوءَ پاران شايع ٿيو. اميد ته پڙهندڙ هن علمي ۽ ادبي شاهڪار جي ٽئين ڇاپي اشاعت تي خوش ٿيندا، ۽ ان کي غور سان مطالع فرمائيندا.

ممڪن آهي ته هن طريقي سان، هن کان پوءِ، عربي ۽ فارسي مشتقات متعلق ڪي اهل ذوق ميدان ۾ اچن. سچ پچ، ٻولين جي اڀياس ۽ تقابل سان ئي ٻوليءَ جي صحت جا اصول وابسته آهن.

مهاڳ

(مصنف جو لکيل)

اڳ پاڻيان ٿو ته گهڻو ڪري سڀ ماڻهو قبول ڪندا ته اِشتقاقن جي ڪتاب جو گهڻو احتياج آهي. نه رڳو سنڌي ۽ انگريزي سڪولن جي درجن ۾ اشتقاق امتحان جو ڀاڱو آهن، ۽ تنهنڪري ڇوڪرن کان پڇڻ گهرجن، پر عام پڙهندڙن کي به گهڻو فائدو ڪندا؛ ڇوجو جڏهن خبر پيئي ته فلاڻو لفظ فلاڻيءَ ٻوليءَ ۽ فلاڻي سٽول مان نڪتو آهي، تڏهن سڌو لکڻ ۽ سڌو پڙهڻ ۽ الهائڻ جي واٽ اچي ويندي، ۽ سڌو اَرٿ جي به خبر پوندي. ڪيترن لفظن جو غلط لکڻ ۽ غلط اُچار مون گهڻا پيرا ڏٺو ۽ ٻڌو آهي. اهڙيءَ حالت ۾، ۽ اهڙي ڪتاب جي اڻهوندائيءَ ۾، هن ڪتاب جي تيار ڪرڻ جو اڳ ٻيو ڪهڙو سبب ڏيان؟ ان جو احتياج ئي سبب ڪافي آهي.

توڙي هن ننڍڙي ڪتاب جي ٺاهڻ ۾ پنج ورهيه لڳي ويا آهن، ته به مون کي پڪ آهي ته منجهس گهڻيئي ڇڪونڻ آهن، ڇوجو انهيءَ قسم جي هيءَ پهرين ڪوشش آهي؛ تنهنڪري وينتي آهي ته پڙهندڙ صاحب مهرباني ڪري مون کي اُنهن جي سڌ ڏيندا، جو آهي سداري شڪرگذار رهندس.

هن ڪتاب جون هيٺيون خاص ڳالهيون ياد ڪرڻ گهرجن:

1. سي نڪتل لفظ سنڌي مولشبدن سان گڏ ڏنل آهن؛

2. جيئن ته ديوناگري آئيويتا سنڌ جي ٿورن ماڻهن کي ايندي آهي، تنهنڪري سيڪنهن سنسڪرت مولشبد جو اُچار عربي-سنڌي الف-ب ۾ پڻ ڏنگين ليڪن ( ) جي اندر ڏنو ويو آهي*؛

3. اُچار کان پوءِ هڪ سنئين ليڪ (—) ڏيئي مطلب لکيو ويو آهي، سو به ڏنگين ليڪن جي اندر آهي؛

4. گهڻي جاءِ بچائڻ لاءِ سيني مولشبدن جو آرٿ نه ڏنو ويو آهي: اهو ڪم اُتي ڪيو ويو آهي، جتي مولشبد جو مطلب اهو ساڳيو آهي، جو اُن سان نڪتل لفظ جو سنڌي ٻوليءَ ۾ آهي، ۽ نڪتل لفظ جو گهڻو ڪري ساڳيو روپ ۽ ساڳيو اُچار آهي: جيئن ته "سيوَنَ" مولشبد جي معنيٰ آهي "سبڻ"، اِها ڏنگين ليڪن جي اندر نه ڏني ويئي آهي، رڳو مولشبد جو اُچار لکيل آهي، ۽ 'سبڻ' لفظ نڪتلن لفظن جي اڳ ۾ رکيو ويو آهي، جتي هو به ڪم ٿو ڪري-مولشبدن جو آرٿ ٿو ڏيکاري، ۽ نڪتل لفظ به آهي؛

5. جتي (—) اهڙي ليڪ گهٽا پيرا ڏنل آهي، اُتي سمجهڻ گهرجي ته مولشبد جا گهڻا آرٿ آهن؛

6. سيڪو مولشبد سنسڪرت ڌاتو نه آهي، مگر پٺي پاڱي ۾ جيڪي مولشبد آهن، سي سڀ سنسڪرت وِتپتن (نڪتل) شبد آهن؛

7. اُپسرگن ۽ اُگريگن جون يادداشتون اڳيان شامل آهن، جي پڻ گهڻو ڪمائتيون ٿينديون.

---

*اندر ڇپيل مواد ۾، اصل ڪتاب ۾ ديوناگري لپيءَ ۾ ڏنل مولشبدن جي جاءِ تي، سيڪنهن سنسڪرت مولشبد جو عربي-سنڌي الف-ب ۾ اُپيل اُچار ڏنگين کان ٻاهر رکيو ويو آهي، ۽ ان جو آرٿ يا مطلب ڏنگين ليڪن ۾ قائم رکيو ويو آهي — ناشر.

آپسرگن جي يادداشت*

آتِ = حد کان ٻاهر [جيئن، آتيسار - آتي لوڀ]
آڌِ = مٿي [جيئن، آڌ ڪار]
آنُ = پٺيان [جيئن، انُومانُ - انُيو]
آپَ = خراب - گهٽ [جيئن، آپجسُ - آپمان]
آپ = مٿي - ويجهو [جيئن، آپمان - آپياس]
آوَ = گهٽ - هيٺ [جيئن، آوتار - آوگڻ]
آ = آهتو [جيئن، آگمُ - آگمنُ]
آتَ = مٿي [جيئن، آتڻ]
آپَ = چڱو - گهڻو [جيئن، آپڪار - آپديس]
نِ = گهٽ - ٻاهر [جيئن، نماڻو - نِدانُ]
نِر =
نِس = ٻاهر - سواءِ [جيئن، نِڪرڻ - نِرگُڻُ - نِشڦل]
نِ =
پَر = چوڌاري [جيئن، پَرڪڻ - پَرڪرما - پَرٿو]
پُرَ = اڳتي - گهڻو [جيئن، پرڪاشُ - پرتاپ]
پُرَتِ = آهتو - هڪبئي سان [جيئن، پرتي بنبُ - پرتگيا]
وِ = جدا - ٻري - گهٽ [جيئن، وِنجوڳ - وِڪار]
سَم = گڏ - ساڻ [جيئن، سنجوڳ - سنپندي - سميت]

آگريگن جي يادداشت

آ = نه [جيئن، [آبوجهه - آڪٽ]
آنَ = (آڻَ: ڪڏهين ڪڏهين) نه [جيئن، آنَ ماڻيو - اڻ چڱو - آڻ چاڻ]

---

* آپسرگ گهڻو ڪري رڳو ڏاتن سان لڳندا آهن،

ڪُ = خراب [جيئن، ڪُپُتُ - ڪُڏو]

دُر = ڪهٽ - مشڪل - خراب [جيئن، ڏُپرو - دُرلڀ - ڏُڪار]

نا = نہ - سواءِ [جيئن، ناچڱو - ناجوڙ]

نِر = نہ - سواءِ [جيئن، نِرآڪار - نِرآهار - نِرڇل]

پَرَمَ = اوچو - مُکيہ [جيئن، پرمهنس، پرماننڊ - پرماتما]

سَ = ساڻ [جيئن، سڦل - سپاڪو]

سُ = (سا: ڪڏهين ڪڏهين) چڱو [جيئن، سُپُتُ - سُڪرت - سُڌرم]

سنڌي وُتپتي ڪوش

ٻيو ڀرين

ڌاتو

آ

● آنڪ (ڳڻڻ - نشاني ڪرڻ) = انڪڻ - انڪ - الڪارڻ - انڪڙو.

● آٽ (اوچو ڪرڻ) = آڏڻ - آڏائڻ - اڏاوت - اڏت - اڏپ - هٽڙي.

آ

● آپ (حاصل ڪرڻ) = پائڻ - پرائڻ - پرڙ پڻ - پراپت - پراپتي - وياپي - سرو وياپي - وياپڪ - سماپت - سماپتي.

اِي

● اِيڪش (ڏسڻ) = ويکڻ - پرکڻ - پريکيا - پريڇا - پارکو - پرک - پارکا - پرکائڻ - پرکائي.

اُو

● اُوين = اُڻڻ - اُڻائڻ - اُنت - اُڻات - اُڻپ - اُڻاوت - اُڻائي - اوج - آجڻ - آڻيي - اوتڻ - اوتي.

● اُورڻ (ڍڪڻ) = اوڍڻ - اوڍڻي - اوڇڻ - اوڇڻو.

ڪ

● ڪَٻ (ڏڪجڻ) = ڪڙڻ - ڪڙائڻ. (ــــ ٻر پرجڻ) آڪڙجڻ - آڪڙڻ - آڪڙ - آڪڙائڻ.

● ڪَٽ = ڪٽڻ - ڪٽ - ڪٽا - ڪَٽڻ - ڪٽنا - ڪٽي - ڪٽائڻ - ڪٽائي - ڪٽت - ڪٽائو - ڪٽڪ - ڪٽات - آڪٽ - آڪٽ - آڻ ڪت - اڳ ڪٽي.

● ڪَنپ = ڪنبڻ - ڪنبائڻ - ٿرڪڻ - ٿرڪڻي - ڪنبڻي.

● ڪَش (آزمائڻ) = ڪسڻ - ڪس - ڪسوٽي - ڪشٽ. (ــــ ڏک رسائڻ) ڪشٽ - ڪشٽ.

● ڪاش (چمڪڻ) = پرڪاس - پرڪاش - پرڪاشڪ - آڪاس - آڪاسي.

● ڪيل (بند ڪرڻ) = ڪيلڻ - ڪوڙڻ - ڪوڙائڻ - آڪيلڻ - آڪيل - آڪلڻ - آڪڙڻ - آڪيڙڻ - آڪوڙڻ - آڪلجڻ.

● ڪُ = ڪُوڪڻ - ڪوڪارڻ - ڪُوڪار - ڪُوڪَ - ڪُوڪٽُ - ڪُوڪرو - ڪُوڪو - ڪوڪو.

● ڪُنج = گهُنجڻ - گهُنجائڻ - گهُنجُ - ڪوئڻ - گهنجر - سُنڪوچ.

● ڪُٽ = ڪُٽڻ - ڪُٽائڻ - ڪُٽجڻ - ڪُٽائي - ڪُٽڻي - ڪُٽُ - ڪُٽَ - ڪُٽ - ڪُٽي - ڪُٽڪو - ڪُٽو - ڪتهڙو.

● ڪُڊ = ڪُڏڻ - ڪُڏائڻ - ڪوڏائڻ - ڪوڏيو - ڪُڏڻو - ڪُڏُ - ڪوڏُ - ڪوڏڻ. (ـــ ايذاءُ سهڻ) ڪُڙڻ - ڪُڙائڻ - ڪُڙهڻ.

● ڪر = ڪَرڻ - ڪرڻي - ڪِرلي - ڪارڻ - ڪارڻي - نِشڪارڻ - ڪرائڻ - ڪجڻ - ڪرم - ڪرمشت - ڪرمشٽي - ڪم - نِڪمائي - نِڪمٽائي - نِڪمٽو - نڪمو - ڪامورو - ڪاموروپ - ڪاموروپڻو - سُڪرم - سُڪرمي - ڪُڪرم - ڪُڪرمي - ستڪار - ڪِرت - ڪَرتَب - ڪَتب - ڪتباڻو - ڪارج - ڪاج - ڪَرتوت - ڪَرُ - ڪَرَ - جيڪر - ڪري - ڪمي - ڪمائي - ڪمٽت - ڪمائي - ڪمائڻ - ڪمارائڻ - ڪمائتو - ڪَرڙيو - سَڪارڻ - ڪَرتا - ڪرتارُ - ڪلتار - نِمڪرم - نِشڪرم - ڪِريا - ڪرياوان - سَڪَرمَڪ - آڪَرمَڪ - پرڪار - پرڪِرڻ - اڌ ڪار - اڌ ڪاري - آڪار - نِرآڪار - اُپڪار - اُپڪاري - وِڪارُ - وِڪاري - اڪاج - آڪرتي - ڪارڪ - وياڪرڻ - وياڪرڻي - پراُپڪاري - پراُپڪار - سنسڪار - سنسڪرت.

● ڪرش = ڪيڏڻ - ڪيڏائڻ - ڪيڏائي - ڪَيڏَ - ڪاڏَ - ڪاڏارو - ڪاڏو - ڪيڙڻ - ڪيڙ - ڪيڙائڻ - ڪيڙائي.

● ڪر = ڪِيڙڻ - وِڪِڙڻ - وڪيڙڻ.

● ڪُرَم (هلڻ) = نِڪرڻ - نِڪرائڻ - نيڪال - نيڪالي - پرڪرما - سنگرانت - سنڪرانت - وِڪَ - وِڪيرُ - پراڪرم.

● ڪُري (خريد ڪرڻ) = آڪرو - آڪرائي - آڪراڻ - آڪُرُ - وِڪڻڻ - وڪڻائڻ - وِڪرو - وِڪاڻو - وڪجڻ - وِڪري - وِڪڻو - وِڪائُو - وِڪامڻ.

● ڪُرُش (سڏڻ) = پُڪارڻ - پُڪار - پڪاري.

● ڪوَت = ڪڙهڻ - ڪاڙهڻ - ڪڙهي - ڪاڙهو - ڪاڙهائتو.

ڪُشَ

● ڪُشَم (سهڻ) = ڪنوڻ - ڪمڻ - ڪميا - چميا - ڪمياوان - ڪاندِ - ڪانديرو - ڪانڌائتو.

● ڪُشَلِ (صفا ڪرڻ) = آڇلائڻ - آگهارڻ.

● ڪُشِ (گهٽجڻ - زوال ڪرڻ) = ڪتي - ڪيڙُ - ڪپڻ - ڪاپو - ڪپائڻ - ڪپت - ڪپائو - ڪاپائو - ڪُهَڻ - ڪُهجڻ - ڪوهڻ - ڪُهائڻ - چيٿو - چيهو.

● ڪُشُپ (لوڏڻ) = جهپڻ - جهپُ - ڪوپ - چوپ - چُهو - چوهو - چوهُ - چُهائي - چوهيڪار.

ڪ

● ڪَڪُر = ڪيلڻ - ڪيلُ - ڪلارو - ڪلائتو - ڪلر - ڪلڪو - ڪلڪل - ڪلٽو - ڪلائيندڙ - ڪيلڻِ - ڪلٽائي - ڪل ڪاپاري.

● ڪَنڊ (ڀڃڻ) = ڪنڊڻ - ڪنڊ - ڪڍُ - ڪن - ڪڙو - ڪنڊت - ڪنڊو - ڪنڊئو - ڪني - آڪنڊ.

● ڪَٿ = ڪوٿڻ - ڪوٿائڻ - ڪوٿائي - ڪوٿي - ڪوٿارائڻ - ڪاتُ - ڪاتي - ڪاتو - ڪاتڙ - ڪاٺڙيو - ڪاهي - ڪاڏي - ڪاٺي - ڪامو - ڪاڻ - ڪاٺي.

● ڪاد = ڪائڻ - ڪيٺڻ - ڪاڄ - ڪاڏو - ڪاڌ - ڪاڇڻ - ڪارائڻ - ڪائو - ڪاڇو - ڪاڇرو - ڪاراٺي - ڪائُو - اڪاڄ - ڪياءُ - ڪاٺاڊو.

● ڪَر = ڪَرڙڻ - ڪُرڙِ - ڪرڪرو - ڪَرنڊُ - ڪرڪتو.

● ڪَٿيا (بيان ڪرڻ) = آکڻ - آڪاٺي - واڪاڻ - واڪاڻڻ - اوڪاڻِ - اوڪاڻڻ - ساکي.

گ

● گَڏ = گڙڻ - گاڙڻ - گاڙ - گاڙو - گاڙئون - گِڙو - گڙي - گاڙائڻ - گاڙائي - گڏون.

● گَٽِ = گٽڻ - گٽائڻ - گٽتي - گٽپ - گاڇڻ - گٽتِ - گٽائي - گاڙو - اڻ گاٺو - گاڄ.

● گَمُ (وڃڻ) = گَمَن - گمڻ - آگمڻ - آگم - گَم - آگم - سماگم - گمون - گنوائڻ - سنگم - نيگم - گَتِ - آوَگتِ - آوَگتيو - آگت - نيگت - سنگتِ - سَنگتي - اپيا گت.

● گَرُج = گجڻ - گرجڻ - گاج - گرجنا - گجگوڙ - گجڪار.

● ڳَرَهه ـ ڳالهائڻ ـ ڳار.

● ڳَل ـ ڳرڻ ـ ڳرڻ ـ ڳرٽي ـ ڳرڻو ـ اڻ ڳرو ـ ڳارڻ ـ ڳاراٽي ـ ڳرو ـ ڳارو ـ ڳار ـ ڳاڙو ـ ڳار ـ وڳرڻ ـ پڳهر ـ پڳهرڻ ـ پڳهرائڻ ـ پڳهرجڻ ـ پڳهارو ـ وِ ڳرڻ.

● ڳَنج = ڳنجارڻ.

● ڳر = ڳرڻ ـ ڳِرڪڻ ـ ڳرڪائڻ ـ ڳيهڻ ـ ڳيٺڻ ـ ڳيٺ ـ ڳيٺي ـ اوڳارڻ ـ ڳيت ـ اوڳارو ـ اوڳو ـ اوڳار ـ اوڪڻ ـ اوڪ ـ اوڪارو ـ اوڪارڻ ـ اوڳڻ ـ اوڳر ـ اوڳرائي.

● ڳَي = ڳارائڻ ـ ڳائڻ ـ ڳانو ـ ڳانوڻ ـ ڳانوڻ ـ ڳيت ـ ڳنويو ـ ڳائڪ ـ ڳائڻو ـ ڳائڻي ـ ڳيتا ـ ڳايتري.

● ڳرنت = ڳنڍڻ ـ ڳنڍ ـ ڳنڍائي ـ ڳنڍائڻ ـ ڳنڍجڻ ـ ڳنڍڻي ـ ڳنڍڙي ـ ڳنڍ ـ ڳنڍڙي ـ ڳنڍو ـ ڳانڍر ـ ڳنڍر ـ ڳنڍيو ـ ڳرنت ـ ڳرنتڪار.

● ڳرس (پڪڙڻ) = ڳراسڻ.

● ڳره = ڳينهڻ ـ ڳڙهڻ ـ ڳراڪ ـ پڳنه ـ ڳراهڪ ـ ڳاهڪ ـ ڳينهو ـ ڳيڙهو ـ ڳيهڻ ـ ڳيڙهڻ ـ آڳارڻ ـ آڳار ـ اوڳر ـ آپڳڙه ـ آڳارو ـ آڳهڻ ـ اوڳاهي ـ اوڳاهيو ـ ڳرهجڻ ـ ڳره ـ انوگره ـ سنگها ـ پڪڙڻ ـ گرهڻ ـ پڪڙائڻ ـ پڪڙجڻ ـ ٻيگهي.

● ڳلايش = ڳولڻ ـ ڳولائڻ ـ ڳولا ـ ڳول ـ ڳولو ـ ڳورڻ ـ ڳور ـ ڳولائو.

گه

● گهت = گهڙڻ ـ گهڙڻي ـ گهڙائڻ ـ گهڙجڻ ـ گهاٽ ـ گهڙائي گهاڙيتو ـ گهڙت ـ اڻ گهڙيو ـ سگهڙ ـ سگهڙائي ـ آگهڙ ـ آگهاڙ ـ آگهاڙو ـ آگهاڙڻ ـ آگهڙڻ ـ آگهٽ ـ ٻگڙڻ ـ ٻگاڙڻ ـ ٻگاڙ ـ ٻگڙجڻ ـ ٻگاڙجڻ.

● گهور = گهمڻ ـ گهمائڻ ـ گهمرو ـ گهمري ـ گهورڙيو ـ گهورارو ـ گهور ـ گهوم ـ گهومو ـ گهيرڻ ـ گهيرو ـ گهيڙو ـ گهير ـ گهيرت ـ جهيمري.

● گهرش = گهڻ ـ گهرڙڻ ـ گهرڙو ـ گسڻ ـ گاسِ ـ گهڪو ـ گهٽي ـ گاتِ ـ گشو ـ گسڪڻ ـ گيسي ـ گيسر ـ گيسرڻ ـ گس ـ گسڻ ـ گيسو ـ گيسڪ ـ آرسي.

● گهرا = سينگهڻ ـ سينگهه ـ سينگهر ـ سينگهو ـ سنگهو ـ سنگهارو ـ سنڪڻ ـ سنڪ ـ سنڪاٽ.

چ

● چَڪِسُ (ڪاٽڻ) = چِڪڻ - چِڪو - چِڪيي - چا ڪيي.

● چَٽ (مارڻ) = چَٽُ - چَٽيي - چَٽو. (- پڇڻ) چڙهڻ - چڙائڻ - چڙائيي - چڙهه - آچر. (- جدا ٿيڻ) چڙهو - چڙهائي.

● چَنبُ = چِڙڻ - چڙڻو - چيڙاڪ - چڙائڻ - چيڙائڻ - چِڙڻ - چِڙڪيو - چيڙ - چيڙڻ - چيڙ - چيڙڻ - وِچڙڻ.

● چَرَ = چَرَڻ - چارڻ - چرٽي - چرهو - چاراڻيي - چارو - چارپ - ڏُچر - سُچر - چرائي. (- هلڻ) چارو - چرڻ - چَرَڻ - چرنو - چرٽي - آچارُ - آچار - آچاري - بچر - بچار - پچارڻ - آچارڻ - سَماچار - آچارڻ - آچار - وِيچار - ويچارڻ - وِيچاري - آوِيچاري - آچارج - اڳ ويچار.

● چَرِبُ = چِبڻ - چَباڙڻ - چبائڻ - چابو - چبڪو - چاب - چِبڻو.

● چَلَ = چلڻ - چلائڻ - چال - چلت - چلت - چالاڪو - چالو - چالُو - چلاڻ - چالاڪ - چالي - چلي - چَلَ - چلاڪو - چلاڻُ - چلتو - چلتُو - چلائو - چيلو لو - چيلو لائي - چَلُ - اچل - چچلو - چچلائي - چچل - چلاڻمان - چاچلو - چاچلائي - نهچل - نشچل.

● چَسُ (ڪاٽڻ) = چُسيي - چَسُ - چسائڻ - چساڻو - چسڪائڻ - چَسڪڻ - چسڪو - چَسُ - چشڪو.

● چِٽ (قاصد يا نوڪر ٿيڻ) = چٽيي - چٽو - چٽياڻو - چيلو.

● چِتِ (خيال ڪرڻ) = چِيتَ - چيتو - چيتڻ - چتائڻ - چتارَ - چتارڻ - هڪچيتائي - چيتو - نا - چتوڻ - چِنتا - چنتاوان - بچيتو - چيتن - آچاچيت - آچيت - چيتائتو - بچتائي - چيت - سُچيت - سچيتائي - هڪ چيتو.

● چِٽرُ = چيٽڻ - چٽُ - چٽَ - چٽائڻ - چٽائي - چٽيٽي - چيٽي - چِٽرو - چٽو - چٽائي - آڻ چٽو - آڻ چٽائي - چٽا - چيٽڪُ - چهچٽو - چيٽو.

● چِلَ = چُڙڻ - چوڙڻ - چُڙٽي - چوڙ - چوڙائو.

● چُچُيُ = چُشڻ - چُڪو - چُڪو - چڪائڻ - چيڪڻ - ليچوڙڻ - نچوڙڻ.

● چُٽ (ڪپڻ) = چٽڪو - چٽڪي.

● چُپ (مانُ ڪرڻ) = چپ - چپ چُپات.

● چُنب = چُمڻ - چُمي - چُمِ - چُمَڪُ.

● چُر = چورائڻ - چوري - چوراتيو - چور - چوراٿو - چورائنو - چورڪو.

● چُوش - چُوسڻ - چُهڻ - چوس - چوش - چُوپڻ - چُوپو - چُوپٽي - چوپائڻ.

● چرت (پارڻ) = چِرنگ - چڻنگ - چڻنگاري - چوچڙي - چوچڙو - چُوچوڙي.

ڄ

● ڄَد (ڏِکڻ) = ڄَت - ڄِت - ڄڄهري - ڄَو - ڄَنو - ڄَن - ڄاتي - ڄپر - ڄاڄو - ٻڄتي.

● ڄِد = ڄِنڻ - ڄنائڻ - ڄڄڻ - ڄناٽي - ڄنٽي - ڄڄٽو - ڄيڏڻ - ڄيد - ڄيه - ڄيٽي - ڄيهون - ڄنال - ڄيت - ڄِترو - ڄتري - ٻڄڻ.

● ڄُت = ڄُتڻ - ڄتائڻ - ڄتائو - ڄتي - ڄتڪڻ - ڄڙڻ - ڄوڙڻ - ڄوڙائڻ - ڄڙت - ڄُوت - ڄوت - ڄوتي - ڄوتائو - ڄوڙ - وڄوتي - ڄوتڪو.

● ڄُپ = ڄُپڻ - ڄپائڻ - ڄوپ - ڄوت - ڄهڻ - ڄهائڻ - آڄُتو.

ج

● جَت = جَڙڻ - جڙ - جڙائي - جڙاءُ - جڙائڻ - جڙائي - جڙائو - جڙائتو - جڙت - جڙائيندو - جڙت - جڙتو - جڙٽي - جڙيو - جڙتي.

● جَن = جڻڻ - جڻائڻ - جمڻ - جڻم - جاپڻ - جڻم - جمار - جڻم جائو - جنمي - جانڪ - جَن - جڻي - جنو - جڻو.

● جَپ = جپڻ - جپائڻ - جپ - جاپ.

● جاگر - جاڳڻ - جاڳ - جاڳائڻ - جاڳتو - جاڳو - سُجاڳ - سجاڳائي - سجاڳي - سجاگو - سجاگ - سجاڳو - سجاڪائي - جاڳرتو - جاڳرت.

● جِي = جيتڻ - جيت - جتي - اجيت - جيتائتو.

● جيو = جيئڻ - جيءُ - جيوُ - جيوڪا - آجيوڪا - جئرو - جئراڻ - جيوڻ - جياپو - جيوت - جياڙڻ.

● جُڊ = جُڙڻ - جوڙڻ - جوڙائڻ - جوڙ - جوڙُ - جوڙائي - جوڙائيندو - جڙتو - جڙتائو - جوڙجڪ - جوڙائتو - جوڙتو - جوڙٽي - اڻ جڙندڙ - اڻ جوڙ - ناجوڙ - ناجوڙي.

● جُوَل = جلڻ - جلٽي - جلائڻ - جرڻ - جر - جرُ - جراٿ - جلاوت -

چراڻ ـ پڇرڻ ـ پڇارڻ ـ پڇرائڻ ـ پڇارو. (ـــ چمڪڻ) اُجارڻ ـ اُجرڻ ـ اُجالو ـ اُجل ـ اُجارو ـ اُوجل ـ اُوجلائي ـ اُجلڻ ـ اُجرو ـ اُوجارڻ ـ اُجرائي ـ آوجار ـ اوجاري ـ اوجر ـ آوجلائي جئوالا.

ڳيم

● ڳيا = ڄاڻڻ ـ ڄاڻُ ـ ڄاڻ ـ ڄاڻارو ـ ڄاڻائي ـ ڄاڻائڻ ـ ڄاڻائو ـ ڄاڻو ئي ـ ڄاڻو ـ آڄاڻ ـ اڄاڻائي ـ اڻ ڄاڻ ـ اڻ ڄاڻائي ـ اڄاڻپ ـ ڄاڻپ ـ اڻڄاتو ـ سڄاڻ ـ سڄاڻُ ـ سڄاڻائي ـ سياڻو ـ سياڻائي ـ سياڻپ ـ اياڻو ـ اياڻائي ـ اياڻپ ـ ساڄارو ـ سڄاڻڻ ـ سڄاڻپ ـ سڄاڻائڻ ـ سڄاڻ ـ سڄاپڻ ـ اوڄاڻ ـ اوڄهه ـ ساڄهه ـ ساڄاهه ـ ساڳاهه ـ ساڳائتو ـ ساڳائڻ ـ ساڳاهو ـ ساڳهه ـ سڳائڻ ـ گيان ـ وِگيان ـ گياني ـ اگيان ـ اگياني ـ گيان وان ـ گيات ـ گياتا ـ اگيات ـ گياتاوان ـ گيانوان ـ اچانڪ ـ آگيا ـ آڻ ـ آگياوان ـ آوگيا ـ پرتگيا ـ سنگيا ـ نياپو ـ ناتو ـ نيات ـ نياتي.

جهه

● جهر (ڪائڻ) = جهمڻ ـ جهمائڻ.

ت

● تَل (چڙڻ) = ترڻ ـ تارڻ ـ تارُ ـ تالو ـ تارو ـ اتَل ـ اتر.

● تپ = تپڻ ـ تپائڻ ـ تپ ـ تپو ـ تپ تيپ ـ تپڻو ـ تاپون ـ تپڪو ـ تپال ـ تپالي.

ٻ

● ٻري = آڏامڻ ـ آڏاري ـ آڏائڻ ـ آڏائو ـ آڏرڻ ـ آڏامڪي.

ڊ

ڊنڊ = ڊونڊڻ ـ ڊونڊ.

ٽ

● تَڙ (هٽڻ) = تڙڻ ـ تڙائڻ ـ تاڙ ـ تاڙي ـ تاڙو ـ تڙ ـ تاڙنا.

● تن = تاڻڻ ـ تاڻ ـ تاڻُ ـ تاني ـ تاڃي ـ تاڻو ـ تڻ ـ تباڻُ ـ تانيرُ ـ سنتان.

● تَپَ = تپڻ ـ تپائڻ ـ تپ ـ تپاولي ـ تپت ـ تئڻ ـ تئي ـ تئو ـ تئو ـ تتي ـ تائڻ ـ تپجڻ ـ آتت ـ تتو ـ تاءُ ـ تائڙي ـ تاپجن ـ پرتاپ ـ پرتاپي ـ تاوڙي ـ تاپيلو ـ تاپيلي ـ تپٽي ـ اتابو ـ ستابو ـ سنتاپ ـ ستائڻ ـ پڇتائڻ ـ پڇتاءُ ـ تپسيا ـ تپشي.

● ترڪ (خيال ڪرڻ) = تڪڻ ـ تڪ ـ ترڪ ـ تاڪائو.

● تُل = تورڻ - تُرڻ - تورو -
تولو - توراڻ - تورڻي - توراڻي -
تور - تُراڙو - تُري - تُل - آتول -
اتور - اتُل - تُل - تُلڻ - آتُل.

● تُش (خوش ٿيڻ) = تُسڻ -
تُنو - تُساڻ - تُسمان - سنتوش -
سنتوڪب - سنتوڪي - سنتوڪڻ -
توهه - تُهائڻ.

● ترپ (راضي ڪرڻ) = ترپڻ -
ترپت - ترپيت - ڊاپڻ - ڊائڻ -
ڊيءُ - ڊائجڻ - ڊئڻ - ڊئجڻ - ڊائڻو.

● ترش (آڃ لڳڻ) = ترشنا - تاس -
تيرڪا - تاسجڻ - تسيو - تراس - تيه -
تيهائجڻ - تراسجڻ - تيره - تسو -
تسڻ - تسڪيو.

● ترّ = ترڻ - تارڻ - ترڻي - تارو -
تُرهو - تارونڙو - تارون تار -
تارڻ هار - تاري - اوتار - آوتاري -
آتارڻ - آتار - آتارڻ - آترڻ - آتارو -
آتاراڻ - آتاراڻي - اوتارو - آتار -
نيتارو - نستارو - اوترڻ - ناتاري -
ترڳڻ - ستارڻ - ستارڻ.

● تيج (ڇڏڻ) = تجڻ - تياڳ -
تياڳي.

● ترس (ڊڄڻ) = تهڻ - ٿهڙ -
تهڙائي - تاهه - تهائڻ - تهڙو -
تاهڙ - تاهڻ - تهڙائي - تراس.

● تُرا (نگاهه ڪرڻ) = تاڙڻ -
تات - تاتي - تيت - تيڙڻ.

● ترُٽ = ترُٽڻ - توڙڻ - ٽوٽ -
ٽوڙائي - توتو - توتڪو - توڙو -
توڙائي - توڙ - ٿوڙ - ٿوٽي - آترٽ -
اڻ ترُٽ - اڻ توڙ - آترڻ.

د

● دَنش = ڏنگڻ - ڏنگ - ڏنگجڻ -
ڏنگڻو - ڏنگائڻ - ڏنگڻي - ڏنگر -
ڏنگور - ڏنگيدار - ڏاڙهڻ - ڏاڙهائڻ.

● دمر = دمڻ - دبائڻ - دٻ -
دٻو - دٻاءُ - دٻالت - ڏٻجڻ -
دٻڪو.

● دهه (ساڙڻ) = ڏهڻ - ڏاهه -
ڏهو - ڏاگهه - ڏجهڻ - ڏگڌ -
ڏاجهڻ - ڏاڙ.

● دا = ڏيڻ - ڏيارڻ - ڏيارائڻ -
ڏاتار - داتا - داتار - ڏاتر - ڏاتاري -
ڏات - دات - ڏيتي - ڏن - ڏاڻ -
دان - داتو - ڏاتي - ڏاڻ - ڏيٺو -
ڏيٺائي - ڏيٺات - ڏاڙ - ڏيٺي -
ڏاجو - ڏاج - ڏاجيلو.

● دش = ڏسڻ - ڏس - ڏسائڻ -
ڏسڻ - ڏسائڻو - ڏاهه - ڏائي -
آپديس - آپديسي - آپديسڻ - آديس -
آديسي - آڏيس - آڏيسي.

● دُل (لُڏڻ)= ڏُلڻ - ڏولڻ - ڏولي - چوڏول - ڏولائو - هندورو - اڏولِ - هنڊول - جهولڻ - جهولڻو - جهولي - جهولائڻ .

● دُهه = ڏُهڻ - ڏُڏ - ڏُهائڻ - ڏُهڻي - ڏُيڻ - ڏوهو - ڏوڏي - ڏوڏو - ڏوڏڪو - ڏوڏ - ڏوڏپو - ڏوپ - ڏهائو .

● در (عزت ڪرڻ)= آدر - نِردار . (ـــ ڊچڻ) ڏَرڻ - ڏرائڻ - ڏَرُ - آڊڪو - ڊاءُ - آڊو - ڊچ - ڊچڻ - ڊيڄو - ڊڄڻو - ڊيڄارڻ - ڊڄائي .

● درش = ڏسڻ - دَرشني - درشٽ - درسن - درسني - دَرسُ - ڏسجڻ - ڏسٹو - ڏيٺ - ڏيک - ڏسيدو - ڏيکو - ڏيکاري - ڏيکارڻ - ڏيکَ - ڏيکڻ - ڏيکَ - ڏيکا ڏيکي - ڏيکائڻو - ڏيکار - ڏٺَ - اڻ ڏٺو - آدرس - آرسي - آهري . (سنڌي 'پشيہ' ٿيندو آهي) پسڻ - پسائڻ - آپس - پهائڻ - پهڻ .

● درّ = ڏَرَن - ڏرٽي - ڏرائڻ - ڏارڻ - ڏراٽي - ڏاراٽي - ڏارُ - ڏارَ - ڏار - ٽارُ - ٽاري - ٽارو - ڏارو - ڏريو - ڏَرُ - ڏر - ڏرو - ڏري - ڏرڙ - ڏرجڻ - ڏرڙجڻ - ڏڏر - ڏڏرڻ - ڊرڙ - درُ - دري - آڊرڻ - آڊيڙڻ - آڊِوڙڻ - آڊيڙ .

ڏَ

● ڏاو = ڏانوڻ - ڏُنڻ - ڏانئڻ - ڏوئجڻ - ڏئارڻ - ڏُئارٽي - ڏُٿپ - ڏوپُ - ڏوپڻ - ڏوپي - ڏوپڪو - آڻ ڏوتو - ڏوتي - ڏوتيو .

● ڏُو = ڏُڏڻ - ڏُڏڪو - ڏُڏڪڻ - ڏُڏڪائڻ - ڏوڏڻ - ڏوڏ - ڏوڏ - ڏوڏو - ڏٺڻ - ڏُوٺڻ - ڏُوٺو - ڏٺو - ڏُپڻ - ڏُپڻ - ڏُوڻ - ڏونڏاڙ - ڏونڏاڙڻ - ڏونڏال - ڏُونڊالڻ - اڻ ڏُڏ .

● ڏر = ڏرڻ - ڏارڻ - ڏراوت - ڏرائي - ڏرائڻ - ڏرٽو - ڏارٽي - ڏارٽا - ڏَر - ڏرِت - آڏار - آڏَر - آڏاري = نِرآڏار - نِڌر - نِڌرائي - آڏَرُ = سَڌرَ - سَڌرائي - آڏرائي - آڏرُ - ڊِنو - ڊنائي - ڊيٺ - ڊينائي - ڏرتي - ڏَرِن - ڏار - ڏارا - ڊارڻ - ڊارَ - ڊِرڻ - ڏاريائي - چوڏاري - ڏارَ - ڏاريون .

● ڏي = ڏائڻ - ڏاپڻ .

● ڏُما = ڏنوڻ - ڏنوٽي - ڏنوڻ - آڏمڻ - ڏُمڌما .

= ڏُونس = ڊهڻ - ڊاهڻ - ڊهجڻ - ڊاهه - ڊاٺ - ڊاهه پاهه .

ن

● نَدَ (آواز ڪرڻ)=ناد ـ نادي ـ ناڏ. (ـــ خوش ٿيڻ) آنند ـ آنندي ـ آنندَ.

● نَمِ=نَمڻ ـ نِنوڻ ـ نانئڻ ـ نمسڪار ـ نوت ـ نوائڻ ـ نِمائڻ ـ نِيڙڻ ـ نيئُڙت ـ لِنوڻ ـ پرڻام ـ نوڙڻ ـ وينتي.

● نِيند=نِندڻ ـ نِندا.

● نِي=نِيڻ ـ نِيت ـ نيتائتو ـ آنيت ـ ڪنيت ـ ڪنيتيو ـ نائِڪ ـ نائِڪي ـ آڻڻ ـ آڻ ـ آڻائڻ ـ آڻائي ـ پرڻو ـ پرنجڻ ـ پرڻڻ ـ پرڻائڻ ـ پرڻيل ـ آڻائو ـ اڻائِي ـ سڻائو ـ سڻائي ـ ليڻ ـ نئڻ ـ نيتر.

● نر (واٽ ڏيکارڻ)=نِرت ـ نِرتائتو.

● نرتِ=نچڻ ـ نچائڻ ـ ناچ ـ ناچُو ـ نچارائڻ ـ نوچي.

پ

● پَچ=پچڻ ـ پچائڻ ـ پچارائڻ ـ پاچ ـ پَچُ ـ پچاءُ ـ پچڪو ـ پاچڪ ـ پاچو ـ پڪو ـ پڪائي ـ پڪ ـ پڪي ـ پڪاوت ـ پرپڪ ـ ڪچو ـ ڪچاڻ ـ ڪچائي ـ ڪچاوت.

● پَت=پَتَڻُ ـ پتائڻ ـ پتجڻ ـ پتائي ـ آپتڻ ـ آپتاڙ ـ آپتاڙڻ ـ آپت ـ پتيءَ ـ پاڙ ـ سپاڙو. (ـــ ورهائڻ) پَتُ ـ پاتو نِدڙ.

● پَٺ=پڙهڻ ـ پاڙهڻ ـ پڙهائڻ ـ پڙهٺي ـ پڙهو ـ پڙهائي ـ پاڙهٺي ـ پاٺ ـ پڙهيو ـ اڻ پڙهيو ـ پَٺيتُ ـ پاٺي ـ اڻ پڙهيل.

● پَت (ڪِرڻ)=پوڻ ـ پائڻ ـ پتت ـ پاتڪ ـ پاتڪي ـ پاتال ـ پاتار.

● پَش=ڦَسَڻ ـ ڦاسڻ ـ ڦاسائڻ ـ ڦاسي ـ ڦاهو ـ ڦاهي ـ ڦاسٽي ـ ڦاسرُ ـ ڦسائڻ ـ ڦاسجڻ.

● پا=پئڻ ـ پئٺي ـ پيارڻ ـ پياڪُ ـ پانُ ـ پيچ ـ پيچو ـ پيچاٽو ـ پيچائتو ـ آنو پان.

● پار=پارڻ ـ پاڙڻ ـ پڙڻ ـ پاڙ جهاڙ.

● پال=پالڻ ـ پالنا ـ پالڪُ ـ پالٺو ـ پاڙڻ ـ پاري ـ پَرَڻُ.

● پنج=پچڻ ـ پچائڻ ـ پچارو ـ پچائي ـ پچٺي ـ پچجڻ.

● پِش=پيهڻ ـ پيهائڻ ـ پيهائي ـ پيهٺي ـ پيهارائڻ ـ پيسڻ ـ پيهجڻ ـ پيٺي ـ بيسڻُ ـ پيسٺي.

● پيڊ=پيڙڻ ـ پيڙائڻ ـ پيڙائي ـ پيڙجڻ ـ پيڙني ـ پيڙاڪو ـ پيڙ ـ پيڙا ـ پيڙ ـ پيڙڻ ـ پيڙائي ـ پيڙجڻ ـ پيڙائڻ ـ پيڙو ـ نپيڙڻ ـ پيڊ.

● پُٽ = پَٽو ٽڻ - پوٽجڻ - پُٽ - پُٽجڻ - پُٽڻ - پُٽ - پورڻ - پوراڻ.

● پُر = پُرڻ - پُورڻ - پُراڻ.

● پُوچ = پُوچڻ - پُوچا - پوچاري - پوچارو - پوچڪ - پوچ.

● پُوش = پوڪڻ - پوڪائڻ - پوڪاٽي - پوڪي - پوڪ.

● پرچ = پيچڻ - پيچائڻ.

● پري (پيار ڪرڻ) = پيار - پيارو - پرين - پرِ - پريت - پريتوان - سُپرين - پيي - پريتم - پريمي - پريتمو - پري.

● پُرَچِڇ = پُڇڻ - پڇا - پڇائڻ - پڇ - اڻ پڇو - پڇ پڇ - پرسن.

ڦ

● ڦَل = ڦَرڻ - ڦاڻ - ڦل سُڦل - سڦلو - ڦر - ڦرائڻ - ڦلائڻ - ڦرهي - ڦرجڻ - ڦلجڻ - نِشڦل - اڦل - ڦلائتو - ڦلاءُ - ڦاري - ڦريائون - ڦَرَتُ. (- چيرڻ) ڦاڙڻ - ڦارُ - ڦارَ - ڦري - ڦاڙُ - ڦاڙائڻ - ڦاڙائي - ڦر - ڦرهو - ڦرهي - ڦڙڪو.

● ڦُل = ڦُلڻ - ڦُلارجڻ - ڦُل - ڦلارڻ - ڦلو - ڦلڙي - ڦلاري - ڦُلاونتي - ڦلي - تيڦُلو.

ب

● بَند = بَڌڻ - بنڌڻ - ٻڌائڻ - ٻنڌ - ٻنڌائي - ٻڌجڻ - ٻڌرائڻ - ٻنڌيج - ٻنڌل - ٻڌي - ٻنڌُ - ٻانڌي - ٻانڌٺو - ٻانڌو - ٻَجهڻ - ٻجهائڻ - ٻجهاءُ - ٻنڌڻ - ٻانڌائي - اڌو ٻڌ - سنبنڌ - سنبنڌي - واجهه.

● ٻُڪ = ٻوُنڪڻ - ٻوُنڪ - ٻَهڪڻ - ٻهڙو.

● ٻُڌ (ڄاڻڻ) = ٻُڌڻ - ٻڌائڻ - ٻنيڌائڻ - ٻُجهڻ - ٻُڌ - ٻڌوان - ٻوڌ - پرٻوڌ - پرٻوڌڻ - پرٻوڌي - ٻوڌڻ - ٻوڌيو - اٻوجهه - سٻوجهه - اٻوجهائي.

● ٻُل = ٻُڏڻ - ٻوڙڻ - ٻوڙ ٻوڙان - ٻوڙان ٻوڙ - ٻُڏائڻ - ٻوڙائي - ٻوڙائڻ - ٻوڏ.

● ٻُرو = ٻولڻ - ٻولي - ٻولُ - ٻولَ - ٻولئو - ٻُلائڻ - ٻولائڻ - ٻولڙيو - چوٻولو - ٻه ٻوليو.

ڀ

● ڀَڪُش (کائڻ) = ڀَکُ - ڀَڄُ - ڀَڄَڻُ.

● ڀَڄ (پوڄڻ) = ڀڄن - ڀڄني - ڀجنيڪُ - ڀگتُ - ڀگتِ - ڀگتي - ڀگتاٺو. (- ٽوڙڻ) ڀَڄڻ - ڀڄائڻ -

پجڻو ـ پاجو ـ پاچو ڪر ـ پاڄ ـ
پڄائي ـ پڄڪڙي ـ پڄ ـ پسج ـ
پنڪ ـ پڳو ـ پڳي ـ پاڳو ـ پاڳيتو ـ
پاڳيرو ـ پانڳو ـ پنجڻو ـ پاڄي ـ
پاڳهه ـ وِڳتي. (ـــ ڪاٽڻ) پت ـ
پتو ـ پاتي ـ پاڄي . (جدا ٿيڻ)
پڄڻ ـ پڄائڻ ـ پاڄ ـ پاڄڙ ـ پاچڙ ـ
پاڄو ـ پڄ ـ پڄڻو ـ پاچو ڪر.

● پت = پاڙڻ ـ پاڙو ـ پاڙ ٿت ـ
پڙوي ـ پاڙي ـ پاڙ ـ پڙوو ـ پڙوت ـ
پاڙيو ـ پيٺو ـ پڙوائي ـ پڙ ٿت .

● پا (چمڪڻ) = پياس ـ پرپات ـ
پرپاتي ـ باڪڻ ـ باڪ ـ بڪڻ ـ
پيٺ ـ پيڪڻ ـ پينيرڪو.

● پاش (ڪالهائڻ) = پاشا ـ باڪڻ ـ
باڪيو.

● پاس (ڏسڻ ۾ اچڻ) = پاسڻ ـ
پاسِ ـ آپاس.

● پڪش = پيڪڻ ـ بيڪ ـ بيڪيا ـ
بيڪاري ـ بچا ـ بيڪاري ـ بيڪڪ.

● پيد (پيڄڻ) = پيدڻ ـ پيد ـ
اپيدي ـ پيدي ـ آپيد ـ پيڏ ـ اپيو ـ
پت ـ پن ـ پيت ـ پيٽ ـ پيتي ـ
پانت ـ پاء.

● پج (ماڻڻ) = پوڄڻ ـ پوڄي ـ
پوڄ ـ پوڄو ـ پوڄائڻ ـ سپوڄو ـ
اپوڄو ـ اپوڄائي ـ پوڄهڙو ـ پُت ـ
پوڄڻ ـ پوڄ.

● پر = پرڻ ـ پر ـ پرو ـ پرر ـ
پرت ـ پرتاڻ ـ پرتو ـ پرتي ـ پرپ ـ
پرپور ـ پرجڻ ـ پرائڻ ـ پرائي ـ
پرٽي ـ اپرو ـ سپرو ـ اپرائي ـ سپرائي ـ
پريو. (ـــ پالڻ) سپارڻ ـ سپار ـ
سپالڻ ـ سپال ـ سانپ ـ سانپڻ.

● پرج = پرجڻ ـ پرجائڻ ـ پجائي ـ
پرجڻ ـ پجٽي ـ پرڳڙو ـ پوڳڙي ـ
پرڳي ـ پوڳهڙو.

● پرم (ڦيرڻ) = پلڻ ـ پنوڻ ـ
پرانت ـ پيرو ـ پيرو ـ پيرڻ ـ پوڻ ـ
پرٽڻ ـ پرمڻ ـ پنوري ـ پٽڻ ـ
پمڻ ـ پرر ـ پررائڻ ـ پرڪو ـ
پيڪڻ ـ پانٽي ـ پور ـ پونيوري ـ
اوبڙ ـ اوبرو ـ اوبٽي ـ ڦراتي ـ
ڦرتو ـ ڦررائڻ ـ ڦيرڻ ـ ڦرٽو ـ
ڦرٽي ـ ڦرتي ـ ڦير ـ ڦيرو ـ ڦراتي ـ
ڦيرائتو ـ ڦيرائڻ ـ ڦيرٽو ـ ڦيرٽوڻ ـ
ڦيري ـ ڦرموتي ـ چوڦير ـ چوڦيرو.
(ـــ پگلجڻ) پرمڻ ـ پرماڻڻ ـ
پرمجڻ ـ پرمو ـ پل ـ پلڻ ـ پلجڻ ـ
اپل ـ پولو ـ پلائڻ ـ پلائتو ـ پلاڻو ـ
پولائو ـ پولر ـ پورو ـ پورڙو.

م

مَڇ = مَڇڻ ـ مڇائڻ ـ مَڇلو ـ مڇلائڻ ـ مڇلائي ـ ماڇ ـ مَڇ.

● مَنڊ (سينگارڻ) = منڊڻ ـ ماندڻ ـ مانڊ ـ مالڊائو ـ مانڊاڻ ـ منڊپ ـ منڊل ـ منڊلي ـ مَنڊهڻ ـ مَنڊهڙو ـ منڊي ـ ماڙي ـ پماڙ ـ پنجماڙ. (ـــ ويڙهڻ) مَڙهڻ ـ مڙهائڻ ـ مڙهائي ـ مڙهه ـ مڙهئي ـ منهڙو. (ـــ پچڻ) منڊو ـ مَنڊ ـ منڊائڻ ـ منڊ ـ منڊائي ـ مَنڊڪ.

● مَنتر (صلاح ڏيڻ) = منتر ـ منتري ـ منڊڻ ـ منڊ ـ مانڊي ـ منت. (ـــ ڪوٺڻ) نينڊ.

● مَٿ (ولوڙڻ) = مَٿڻ ـ مَنڊ ـ ماندائي ـ ماندائو ـ مَنڊائڙو ـ مَٿ ـ منڊي ـ سڪڻ.

● مَن = مڃڻ ـ مَنَن ـ مڃائڻ ـ مڃوت ـ مڃت ـ مڃائتو ـ منائڻ ـ منوتي ـ مَنَن ـ ماڃو ـ مان ـ مانائتو ـ انمانيو ـ ساڻ ـ سائو ـ نمائو ـ نماڻائي ـ بيمانو ـ اڻ مڃو ـ ايمان ـ ايماني ـ آماڻ ـ امانو ـ ماڃي ـ ايمان. (ـــ سمجهڻ) مَن ـ مَن ـ مان ـ مَنو ـ منشا ـ مانسي ـ ماڻهو ـ ايڪمنائي ـ مَنڪ ـ مانڪ ـ ماڻهپائي ـ ماڻهپو ـ ماڙهو ـ ماڻهڪو ـ مانڪو ـ ايڪمنو.

● ما = مَئڻ ـ مواڻ ـ مَئپ ـ ماپڻ ـ مَئجڻ ـ ماڻ ـ ماپو ـ ماپ ـ ماڻي ـ ميچو ـ ميچڻ ـ مَوڻ ـ مَپ ـ اڻ ميو ـ ميت ـ آميت ـ ميتي ـ آنومان ـ انوماني ـ پرماڻ ـ پرماڻي ـ پرماڻڪ.

● ميل = ملڻ ـ ميڙڻ ـ مڙيائي ـ مڙوئي ـ مليل ـ ملائڻ ـ ملڻو ـ ملڻائي ـ ميڙڻ ـ ميلڻ ـ ميلي ـ ميڙو ـ ميلو ـ ميرو ـ ميرائي ـ ميڙاڪو ـ ميڙ ـ ميلاپ ـ ميلاپي ـ ميلائتو ـ اڻ ميل ـ اڻ ميلي ـ آميري ـ ميڙائڻ.

● ميش = مينهائڻ ـ مينهڻ ـ ميچ.

● مُنچ (آزاد ڪرڻ) = مُنجڻ ـ موڪڻ ـ موڪت ـ مُڪيت ـ مُڪت ـ موچائي ـ موڪش ـ مُڪتو ـ موڪ ـ موڪل ـ موڪلڻ ـ موڪلائڻ ـ موڪلائي ـ موڪرو ـ موڪر ـ موڪرائي ـ موڪراڻ ـ موچڻ.

● مُت = مُتڙڻ ـ موتڻ ـ مُتڙو ـ موتڙو ـ موتڙائڻ.

● مُڊ (هيٺ لهڻ) = موڙو ـ موڙي ـ موڙائي. (ـــ ڪوڙڻ) مُنڊ ـ مُونو ـ مُنڊڻ.

● مُش = مُسڻ ـ مُسائڻ.

● مُهه (بيهوش ٿيڻ) = موهڻ ـ موهه ـ موهت ـ موهتو ـ موهن ـ موهجڻ ـ موهو ـ موهائي ـ موهائڻ ـ مُودُ ـ مُدُو ـ موڙهڻ ـ موڙهل ـ مُوڙهه ـ مُنجهڻ ـ منجهائڻ ـ مونجهارو ـ مونجهه.

● مُوتر = مُتڻ ـ مُتارو ـ مُتائڻ ـ مُتمُت.

● مُول = مورڻ ـ مورجڻ.

● مر = مرڻ ـ مري ـ مارڻ ـ مارائڻ ـ مارجڻ ـ مرتو ـ مرڻو ـ ماري ـ موت ـ مار ـ مارُ ـ مارڪو ـ مرڻينگ ـ مرٿي ـ آمر ـ امرت ـ انبرت.

● مرگ = مگڻ ـ مگڻ هار ـ منگڻ ـ مگڻو ـ منگ ـ منگتو ـ مگائڻ ـ مگجڻ ـ مگيتو ـ مگيو.

● مرج (صفا ڪرڻ) = مانجڻ ـ منجڻ ـ ميلڻ ـ ميهڻ ـ ميهت ـ ميهت سهت ـ ميهتو ـ ميٽڻ ـ ميسڻ ـ ميٽائڻ ـ ميتائڻ ـ ميتجڻ ـ ميسارڻ ـ ميلاٽي ـ ملائڻ ـ ميلٽي.

● مرد (هٿڻ) = مَنڻ ـ مَنُ ـ مَنڊڻ ـ مناڙ ـ مناڙڻ. (ـ گهڻ) = ملڻ ـ مرڻ ـ مرائڻ.

● مي = مَنڻُ ـ مَڻائڻ ـ مَنجڻ ـ مَت ـ مَتا ـ مَتڻ.

يَم

● يَم (ٻڌڻ) = جمڻ ـ جمائڻ ـ جاپڻ ـ جارائڻ ـ جاول ـ سنجم ـ سنجمي ـ سنجائتو ـ سنجيتو ـ آجم ـ آجمي ـ آدم ـ آدسائتو ـ اوجم ـ آجهائيتو.

رَ

● رَکش = رکڻ ـ رکت ـ رکڻ هار ـ رکت ـ رکائڻ ـ رکائي ـ رکڙي ـ رکيا ـ رچا ـ راکتو ـ رک رکاڻ ـ آرک ـ رچڪ ـ رکواهي.

● رَنگ = رنگڻ ـ رنگائڻ ـ رنگارنگ ـ رنگ ـ رنگي ـ رڱڻ ـ رڱائڻ ـ رڱ ـ رنگارنگي ـ رڱي ـ رنگيلو ـ رنگمار ـ رائڻ ـ رڱو ـ راڱو ـ راڱڻ ـ راڱو ـ راڱڻ.

● رَچ (ٺاهڻ) = رچڻ ـ رچنا.

● رَد = ردڻ ـ رندڻ ـ رجهڻ ـ رداڻ ـ رندائڻ ـ رنداٽي ـ رنڌٽي ـ رنڌٽو ـ راداٽو ـ راندر.

● رَنپ (شروع ڪرڻ) = آرنڀڻ ـ آرنڀ ـ پراربڌ ـ پرالبڌ. (ـ رنڀڻ) رنڀ ـ رنڀات.

● راڌ (پوُرو ڪرڻ)=آراڌڻ - آراڌ - آپراڌ - اپراڌي .

● رُڃ (وڻڻ) =رُڃڻ - رُڃ - روچي - رُچي - ورچڻ - ورچائڻ - ورچائو - آورچ - اورچائي .

● رُد=روئڻ - روئارڻ - روئڻو - روئڻائي - روج - رودن - روچو - اوراچو.

● رُش= رُسڻ - رُسائڻ - رُسڻو - رسڃڻ - روسامو - روس - روسو.

ل

● لڪُش=لڪڻ - لڪائڻ - لڪ - آلڪ - لڪجڻ - اڻلڪ - اڻلڪو - الڪو.

● لنگ=لڳڻ - لڳائڻ - لڳت - لڳڻو - لڳن - لائڻ - لارائڻ - لاراڻي - لڳار - لڳارائڻ - لڳ - لڳو - لڳولڳ - لاڳُ - لاڳ - لاڳو - لاڳُو - لاڳائو - لاڳيتو - لاڳاڻو - لاڳاپو - لاڳ - الڳ - لائبي .

● لنگهه = لنگهڻ - لنگهه - لنڪ - لانگهو - لانگهائو - لنگهائڻ - لنگهه - اورانگهڻ - اورانگهو - اورنگهه - لانگهو - لانگهائي - پرانگهه - پرانگهو. (--- ٻيڪ ڪيڻ) لنگهڻ .

● لٽ (پاراٽو ڳالهائڻ)=لَٽڙ لَٽڙ - آلٽڙ - الڙائي - لٽپو - لٽي .

● لڙ=لڙڻ - لڙڪڻ - لڙڪائڻ - لڙڪڻ - لڙڪائڻ - لاڙڻ - لاڙئون - آلڙڻ - اولڙ. (--- ڪيڏائڻ) لاڏُ - لڏڪو - لاڏلو - لاڏو.

● لپ=لپاڙ - لپاڙي - لپوڙ - لپوڙي - آلاپ - آلاپڻ - ورلاپ.

● لڀ=لڀڻ - لهڻ - الڀ - لڀُ - لاڀ - اليائي - لهڻو - لياڻي - لهڻيات - لايُ - لايائتو - لايڙُ - لايڙُو - لاهو - لاهائتو - دُرلڀ - اڻ لڀ - اڻ ليو - اڻ ليائي .

● لل (ڪيڏائڻ)=لالن - لولي - اولاٿو - اوراٿو - لالو.

● لس (ڪم ڪرڻ) = آلسُ - آلسي - آلسائتو - آرسُ آرسي . (--- خوشي ڪرڻ) ولاسُ - هُلاسُ. (--- چمڪڻ) لسو - لس - لسائڻ - هيڪلس - لسائي - لساڻ - لسو - لاس - هيڪلسو - لاسُڙ - لاسيار - لاسياري - لسڻُ.

● ليڪ=ليڪڻ - لڪائڻ - لڪڻ هار - لڪڻ هارو - لکت - ليکو - ليک - لکائي - ليکاري - لکٽي - لکارائڻ - ليکڻ - ليکائي - ليکڻُ - ليکائتو - اڻ ليکيو.

● لپ = لپڻ - لنبائڻ - لنباڻي -
لنباراڻڻ - ليپو - ليپڻ - ليپ - اليپ -
نرليپ - لڻيي - ليپڙي - لپڙي -
ليپي - ليپڻ - لپيت .

● لُت = لُتڻ - لتائڻ - لتائو -
لَت - لوٽو - لُتجڻ .

● لَٽ = ليٽڻ - ليٽائڻ - ليٽجڻ -
ليٽ - لڙهڻ - لوڙهڻ - ليٽڙي -
ليٽڙڻ - ليٽڙائڻ - ليٽڻ - ليٽائون -
لوڙهائون - ليٽڙي .

● لُڏ = لُڏڻ - لوڏڻ - لُڏڻ -
لوڏي - لُڏائڻ - لوڏ - لوڏو -
لوڙڻ - لُڙو - لڙات - لڙاڻ - لڙاڻجڻ -
لڙاڻو - لڙڪ - لُڙڪو - لُڙڪي -
ولوڙڻ - ولوڙو - ولوڙي -
ولوڙائڻ .

● لَپ (لالچ ڪرڻ) = لپڻ -
لوپائڻ - آتپي لوپ - لپائڻ - لوپُ -
لوپي - لوڏي .

● لُو = لُٽڻ - لُٽائڻ - لٽائي -
لُبڻ - لُب - لائي - لائي - لابارو - لابارجڻ -
لاپو - لوب - لوبي .

و

● وَڃ (ڳالهائڻ) = وڃڻ - وچني -
واچا - وائي - آتڻ - واڪ - واڪو -
ٽِوايو - واڪر - بڪ - بڪ بڪ -
بڪبڪيو - بڪڻ - وات - واتو رو -
واتوٽو - واتر - واتي - ايڪ وچن -
بهووچن - واچڪ - وڪتا - واتراڌ و .
(- پڙهڻ) واچڻ - واچائڻ - واچائي -
واچيي .

● وَنڊ = وَنڊڻ - وَنڊ - وَنڊجڻ -
وَنڊڻي - واَنڊڻ - وانو - ونڊي -
اڻ ونڊو - ونڊي - ونڊائي - وانڊڻ -
واڻڻ - ونڊ - ونڊي دار - ونڊي داري -
وَنڊڻ .

● وَد (ڳالهائڻ) = واد - وِواد -
وادي - سَنواد - وات . (- نمڻ)
وندڻ - وندتا . (- ڏيڪارڻ)
بتائڻ - بتاءِ .

● وَرڻ = بڻائڻ - بڻڻ - بڻجڻ -
بنات - بناوت - بڻت - اڻ بڻت - بناءُ -
بنائتو . (- سارا هڻ) ورڻ -
ورنائڻ .

● وَرڌ (وڌڻ - وڌائڻ) = وڌجڻ -
وڌائي - واڌ - واڌ - واڌو - ڙڻ - واڌو -
وَڌي - واڌ بائي - وڌي .

● وَرش (آلو ڪرڻ) = وتڻ -
وَت - وتائتو .

● وَس (رهڻ) = وسڻ - وسائڻ -
واسنا - واسو - واس - نواس - وسندي -
وسي - وهڻ - وسينه - وهڻائي - واهڻي -

واهڻ ـ بستي ـ وسڻ. (ـــ آڻ گڏ
ڪرڻ) وسڻ ـ وساڻي.

● وهه = وهڻ ـ وهندڙ ـ وهندو ـ
وهه ـ وهائڻ ـ وهندي ـ وهندڙي ـ
وهنديءَ ـ وهڪ ـ وهڪرو ـ واهه ـ
واهڙ ـ واهيءَ ـ وهٽي ـ واهڻ.
(ـــ ڍو ئڻ) ڍوئائڻ ـ ڍوئاڻي ـ
وهڻ ـ ڍوئڻو ـ وهٺ ـ واهڻ ـ وهائڻ.

● واڇ (چاهڻ) = واڇهائڻ ـ واڇهڻ ـ
واڇه ـ وانڇت.

● واس (بوءِ ڪرڻ) = واسڻ ـ
واس ـ واسيوڙو ـ واسٽي ـ بانسر ـ
بانسارو.

● وڏ = وِندڻ ـ وِنڊائڻ ـ وِنڊ ـ
وِنڊائي ـ وينجهر ـ وينجهار ـ
وينجهارڪو.

● وِش = وِهڻ ـ وِهارڻ ـ وهاٽو ـ
وِهاٽي ـ وِينوڙو ـ ٻنڪ ـ ٻنڪي.

● ور = وَٽڻ ـ وَٽائڻ ـ وِٽ ـ ور ـ
اٽوٽ ـ اڻ وٽندو ـ وٽندڙ ـ ونڪي ـ
والارڻ. (ـــ موڙس چونڊڻ) وَرڻ ـ
وَر ـ وَرائتي ـ وَريتي ـ ولو ـ ونواهه ـ
وَنه ـ ونهڙو ـ وناهڻ ـ وناهجڻ.

● ورت (هلڻ) = ورتڻ ـ ورتڻ ـ
ورتائڻ ـ ورتٽي ـ ورتڻ ـ ورتجڻ ـ
برتڻ ـ پرورت ـ پرورتي ـ نيورت ـ
ورتماڻ. (ـــ قيرڻ) ورڻ ـ ورائڻ ـ

وَر ـ وراڪو ـ وَر ـ وارو ـ
وراڪڻ ـ وراڻي ـ ورائتو ـ وَرج ـ
ورجائڻ ـ ورجائتو ـ ورنديءَ ـ
ورنو ـ ورو ـ وري ـ ورائي ـ
واري ـ ورٽي ـ وارڻ. (ـــ حاصل
ڪرڻ) ورڻ ـ ورٽو. (ـــ وتڻ)
وتائڻ ـ وتاڻي ـ وتجڻ ـ وتو ـ
وت ـ ٻتي ـ وتٽي ـ وتئو ـ وت.

● ورڌ = وڌڻ ـ وڌائڻ ـ وڌجڻ ـ
واڌائي ـ ورڌي ـ آڌڻ ـ آڌو ـ اوڌ ـ
واڌو ـ واڌ ـ واڌارو ـ واڌاري ـ
وڌيڪ ـ وڌيڪائي ـ اوڌ ـ وڌيجهڻ ـ
واڌائو ـ واڌو.

● وي = واٿڻ ـ واٿائڻ ـ واٿ ـ واٿي ـ
واٿائي.

● ويشٽ = ويڙهڻ ـ ويڙهو ـ
ويڙهي ـ ويڙهه ـ ويڙهه ـ ويڙهاڪ ـ
ويڙهاڪو ـ ويڙهائڻ ـ ويڙيچو ـ
وينڙ ـ وينٽي ـ ويڙهجڻ ـ ويڙهاڻي ـ
ويڙهٽي ـ وٽ.

ش

● شڪ = سگهڻ ـ سگهه ـ سگهارو ـ
سگهو ـ سگهائي ـ سگهائتو ـ سگت ـ
شڪتي ـ اڻ سگهو ـ اڻ سگهائي.

● شڪش = سيکڻ ـ سکائڻ ـ
سيکت ـ سيکارڻ ـ سکائي ـ سيکارٽي ـ
سيک ـ سيکت ـ سکيا ـ سکي ـ سيکڙائو.

● شُڌ (صفا ڪرڻ) = سوڌڻ - سوڌ - سُڌ - آسُڌ - سُوڌو - سڌارڻ - سُڌارو - سُڌار - سڌار - سڌرڻ - سڌرجڻ - سڌريو - سوڌائي - سوڌڻ - سوڌ.

● شُش = سُڪڻ - سڪائڻ - سڪ - سُڪاڻ - سُڪائي - سُڪل - سڪلائي - سڪلاڻ - سُڪو - سڪي - سڪجڻ - سوڪ - سوڪ - سوڪڙ - سوڪڙو - سوڪهڙ - سوڪهڙي - سُسڻ - سُس - سوس - سوسي - سوسو - سوسائڻ - سوسڻ.

● شُرُ = سُڻڻ - سڻائڻ - شروتو - سُرتي - سُڻائي.

● شُوَس (ساهه کڻڻ) = ساهه - آپساهه - پَساهه - ساهوارو - آپوساهه - سهڪڻ - سهڪي - سهڪٽي - سهڪ - آپاسڻ - آپاسي - آپاسير - ويساهه - ويساهي - ويساسي - ويساهو - وِسهڻ - وساهڻ - ويساهڻ - اڻ وسهيو - اڻ ويساهي - اڻ وساهو - ويسانهين - ويسالهون - ويساند.

س

● سَهه = سهڻ - ساهڻ - سهارڻ - ساهو - سَهڻو - سهو - آسهه - اڻ سهو - ساسائڻ - سهائڻ.

● شاڌ (پورو ڪرڻ) = ساڌڻ - ساڌڪ - ساڌنا.

● سِڌ (پورو ڪرڻ) = سجهڻ - سجهائڻ - سِڌ - سِڌي - سِڌ - سِڌائو.

● شُن (چڻڻ) = سُنا - سُنانجو - پنرسُوتا - سُوتڪ - سوتڪي - سوتڪجڻ.

● سُوچ (خبر پوڻ) = سُجهڻ - سوجهڻ - سُوجهو - سوجهي - سوچ - سوچڻ - سونجهه - سونجهڻ - سوچنا.

● سر = سِرڻ - سرائڻ - سِيرڻ - سرڪڻ - سِرڪائڻ - سِرارو - سُرڪڻ - سِر - سِڙڪ - سُرڪاٽ - سِرڪٽي - سُرڪو - سِرڪو - سُرڪي - سَر - سُرڻ - سورڻ - هڪ سَر - سرتو - آسرڻ - سَرڻ - سرندي - هسڪار - اڻ سرندي - اوساري - اوسارڻ - سرد - سَر - پسرڻ - سارو - انوسار - نيسرڻ - آتيسار - پسرجڻ - پسارو - نيسارو - نيسر - آوسَر - سنسار - پسارڻ - پسار - سنساري - سَرلو - سَرلائي - سرل - سرارو.

● سرج (خلقڻ) = سِرجڻ - سرجڻهار - سرشٽي - سٽڻ - سيت.

● سيو = سيوڻ - سيوا - سيوڪ - سيوڪي.

● سِتَنگ (ڏَکڻُ) = ڏکڻ ـ ڏکڻهار ـ ڏکي ـ ڏکٽي ـ ڏکجڻ ـ ڏَکُ ـ ڏکائڻ . (ـــ ٺگڻ) ٺگ ـ ٺگي ـ ٺوگي ـ ٺگجڻ .

● سِتَل (قائم ڪرڻ) = ٽَلو ـ ٽَلي ـ ٽِري ـ ٽرجڻ ـ ٽَرُ ـ ٽري ـ ٽاري ـ ٽاريلو ـ ٽريلو ـ ٽال ـ ٽالي ـ ٽڙو ـ ٽَلُ ـ ٽڙي ـ اٽل ـ آٽل پٽل ـ آٽلڻ ـ آٽلائڻ ـ آٽلاءُ ـ آٽلائي ـ آٽڙ ـ آٽراڻ ـ آٽڙڻ ـ آٽوڙڻ ـ آٽيڙڻ ـ آوٽَڙُ .

● سِتا (قائم ڪرڻ) = آٽڻ ـ آٽارڻ ـ آٽائڻ ـ آٽائي ـ آٽاٽي ـ آٽيٽي ـ اوٽاٽي ـ آٽارو ـ آٽاءُ ـ آٽٽي ـ اوٽارو ـ اِستِتِ ـ آوستا ـ اِستتي ـ ٽيت ـ ٽيتي ـ آهَتي ـ آٽشٽان ـ آڌِشٽان ـ وِٽِ ـ وٽي ـ وِٽيرو .

● سِنا = سَنان ـ اِسنان ـ نانهڻ .

● سِپرش (ڇوهڻ) = پرسڻ ـ سپرس ـ پارَسُ .

● سِڦَت = ڦَٽڻ ـ ڦاٽڻ ـ ڦٽجڻ ـ ڦٽائڻ ـ ڦاٽ ـ ڦٽ ـ ڦاڙُ ـ ڦاڙڻ ـ ڦاڙائڻ ـ ڦٽاڪ ـ ڦٽاڪو ـ ڦٽاڪي ـ ڦاڙ ـ ڦاڪَ ـ ڦانڊڻ ـ ڦانڊَ .

● سِڦايہ (سُڄڻ) = آڦاسڻ ـ آڦام ـ آڦاسڻ ـ آڦري ـ آڦرجڻ ـ ڦوڪجڻ ـ ڦوڪيو .

● سِڦيت (خراب ڪرڻ) = ڦِٽڻ ـ ڦٽائڻ ـ ڦٽائي ـ ڦِٽائُو ـ ڦٽوڙو ـ ڦيٽائُو ـ ڦيٽ ـ ڦيٽو ـ ڦيٽهَڙُ .

● سِڦُت = ڦٽڻ ـ ڦُٽُ ـ ڦُٽڙو ـ ڦٽي ـ ڦرڙي ـ ڦٽڙو ـ ڦرڦوٽ ـ ڦُٽائڻ ـ ڦَلُوڪِڙو ـ ڦنڊڻ ـ ڦوڦينڊو ـ ڦنڊڻ ـ ڦوٽُ ـ ڦوٽِ ـ ڦوٽِرُ ـ ڦوٽهڙو ـ ڦوڙَ ـ ڦوڙائي ـ ڦوڙائو ـ ڦوڙڻ ـ ڦوڙائي ـ ڦوڙي ـ ڦوڙائڻ ـ ڦونڊ ـ ڦوڙٽي ـ ڦونڊجڻ .

● سِمر (ياد ڪرڻ) = سمر ـ سمرٿو ـ سمرٿي ـ سُرِتِ ـ آڻ سُرِتِ ـ اناسُرت ـ اڻ سرتيو ـ سُرتو ـ سرتائتو ـ سارَ ـ سارِ ـ سارڻ ـ سارُوٽي ـ اوسارڻ ـ اوسارَ ـ وِسرڻ ـ وسارڻ ـ ويسارو ـ وسريو ـ ويسَرِ ـ وِسوڙهو ـ وِسوڙهائي ـ وسوڙل ـ ويسلو ـ ويسلائي .

● سِرُ = سِمَڻُ ـ سمُو ـ سيمو ـ سِيمَ ـ سيمٽي .

● سِوَپَ = سمهڻ ـ سمهارڻ ـ ستو ـ سمهٽو ـ سُپنو ـ سوهيڙو ـ سُڪپت ـ سهٽو ـ سُڪوپتي .

هم

● هَڻ = هڻڻ - هٽائڻ - هائڻو - هاڻو - هنيو - هڃا - هڃارو - هتيا - و ِ گهڻ - وگهني - هاڃ - هاڃڻو - هائي.

● هَمن (کپاڻ) = هسڻ - هسائڻ - هاسي - و ِ هسڻ.

● هُمُ (سڏي قرباني ڏيڻ) = هومُ - هَونُ - هوَمڻ - آهوتي - هوتري.

● هرُ (کٽي وڃڻ) = هرڻ - هرجڻ.

● هُول = هلڻ - هلائڻ - هلت.

ٻيو ڀاڱو

ڪِرِدنت

[يعني ڌاتن مان جوڙيل لفظ]

آ

● آنش = آنس.

● آڪشت (سچا چانور) = اکو — اکئت.

● آڪشر = آکر — آکري — آچر.

● آڪش = آکي — اکيو — اکڙي — آکير — ٻاکئو — اکياڙي — اکڙ يارو — ساکت — ساکي — ساکائتو — ڪساک — ڪساکي — کساکيو — پرتک.

● آگاڌ (اونهو) = آگاڌ.

● آگر (سبزهي ڪاني) = آگر.

● آگوچر (اندرين ڪان پري) = اگوچر.

● آگن = اگن — اگني — آگي — آگيني — آگو.

● آگر = اڳ — اڳي — اڳيان — اڳتان — اڳيرو — اڳرو — اڳرائي — اڳوان — اڳ يو — اڳهين — اڳين — آڳ — آڳ — آڳاتو — آڳاٽائي — آڳاهون — اڳتي — آڳي — اڳپوء — آڳنڊ — اڳلو — اڳو — آڳو — اڳوات — اڳواڻ — اڳوڙي — اڳوڻو — اڳوڏڪو — اڳوڻائي — اڳهڙو — اڳياڙي — اڳيرو — آڳيل — اڳئون.

آگهوز (پيانڪ) = آگهور — اگهوري.

● آنڪش = آنڪڙو — انڪڙي — انڪڙجڻ.

● آنڪور (سلو) = انگور — انگورجڻ.

● آنگ (عضوو) = آنگ — انگي — انگل — انگلي — اٺانگو — اٺانگائي — انگ — انگ — سانگي — آشٽانگ.

● آنگڻ — اڱڻ.

● انگار = آڱر — آڱار.

● آنگر = آڱر — آڱر.

● انگشٺ = آڱوٺو — آڱوٺي.

آچڇ = اڇو — آڇاڻ — اڇائي — آڇ — اڇاڻ — اڇڙي — اڇيرو.

● آجا (ٻڪري)=آئي - آجڙُ - آجڪو.

● آنچل=آنچلو.

● آنجن (سُرمو) = آنجن - نِرنجنُ.

● آٿهاس(وڏي ڪيل)=ٿهٿه - ٿهڪو- ٿهڪُ- ٿهڪڻ - ٿهڪڙو.

● اٿال (ماڙي)=اٿالو- اٿهلو.

● آڻِ (چُهنب - نوڪ) =آڻي.

● آنڊ=آنو- آني-آنيارو- آنِرُ- آنورو-انڊج.

● آتسي=اِلسي.

● آتيت(حه ڪان ٻاهر نڪتل)= آتيتُ.

● آترَ= هِتبي - هتڙي - هت - هتئين - هِتان - اِتي - اِتهين - اِتاهين.

● آديہ=اڄ -اڄوڪو- اڄوڻو- اڄا.

● آڌِڪ (زيادهُ)=آڌڪُ.

● آڌِين (پَروَسِ) = آڌينُ- آڌيدائي - اِڌينتا - پراڌينُ.

● آنت=آنتُ- آنتِ - اننت - آندي - پاندُ- پاندُرُ- آپرنت- پلاند - ايڪانت.

● آنتَر=آندرِ - اندرُ-اندريون- آندران - آندرون - اندراهون - اندرتانهون - انترو- اندرپرو.

● آنٻتَر=آنبو- آنبِ.

● آنڌَ= انڌو- انڌائي - آنڌارُ- انڌارو- انڌوهہ - انڌيرُ- انڌيرو- انڌيري- انڌُ- انڌارو- انڌاري - اوندهہ -آوندهي - آونداهہ - آونداهو.

● آنّ=آنّ- آناج - ساتبالوتِيان- نيرن - نيراڻو- آنميء.

● آپ=بِہ - پڻ.

● آپسَرا=آپچرا -آپچَر-آڇَر.

● آپلاشا (مرضي) =آپلاشا - آپلاکا.

● آپياس=اپياسُ- اپياسي.

● آپيُش=آيُون.

● اِيرَڪ=ابرڪ- ايرڪي.

● آماوسيا=آماس-آماوسيا.

● آسڪ (فلاڻو)=اِسڪو.

● آنبرَ (آڪاسُ)=آنبرُ. (ـــ ڪپڙو) آنبرُ.

● آنبا=آما - آمي - آمڙ- آئي- آيل.

● آمرَ=انبُ- انبڙي-آمتو- آمي.

● آين (وات) =آيَنُ- آترائڻ - آتراڻ - ڏڪٿائڻ.

● آر= آرو- آڙو.

● آرال (ڏنگو)= ارڏو- ارڏائي- آڏو- آڏي.

● آرشٽ= آرينو- آرينائڻو.

● آرڪ= آڪ- آڪارو- آڪاريو.

● آڙگهه= آگهه- اگهاڻ- آگهڻ- اگهائڻ- اگهوتري- اگهائجڻ- سهانگو- سهانگائي- مهانگو- مهانگائي. (- پوچا) آرگب.

● آرٿ (مطلب)= ارٿ- ارٿ- ارٿاءُ- ارٿائڻو- ارٿي- وٿرٿ- انرٿ- ارٿات- پرمارٿي- سوارٿ- سوارٿي- جٿارٿ- پرمارٿ.

● آرڌ= آڌ- آڌ- آڌڙ- اڌواڌ- اڌڙي- اڌ گيدو- آڌو- اڌوتيرو- آڌي- آڌيو- آڌوراڻو- اڌورو- آڌوڪارو- اڌوڙو- آڌيلو- اڌيلي- آڌيڪو- ساڌو- ساڌ- ساڌ.

● آرپڻ (حوالي ڪرڻ)= آرپڻ- سمرپڻ- سونپڻ- سپارڻ- پرڻو- پارت- پرتو- پرڻ.

● آل (ڪانگ)= آل. (- شراب) آليل- آلوت.

● آوڌ (آخر)= آوڌ.

● آوڌوت= آوڌوت- آوڌوتي.

● آوار (اورين پر)= اوري- اوريون- اوريرو- اوراهون- اورتئون- اوريان.

● آشٽن= آٺ- آٺيڙيو- اٺو- اٺوتر- اٺوترو- اٺون- اٺونٺو- اٺونڙ- آٺيو- آٺئن- اشٽمي.

● آسري= آهر- آهر- آهري- آهريائون- آهريو.

آ

● آڪيتڪ (شڪار ڪندڙ)= آهيڙي- آهيڙو.

● آد (اصلي)= آد- آدي- انادي- اناد- آڏ- آدئو.

● آڌ (فڪر)= آڌ- آپاڌ- آپاڌي- وياڌ.

● آپدا (آفت)= آپدا.

● آميٽ= آئون.

● آمل= آمڙي.

● آرا= آر.

● آرت= آرتي.

● آرت (هلاڪ)= آتو.

● آرڌر= آڌونڪو- آڌوڪائي- آڌرڪ.

● آريه (خاندان)= آري- اناڙي- اناڙپڻ- اناڙپڻو.

● آل= آڏ.

● آشا = آس ـ آسا ـ آسانگو ـ
آساوند ـ آسائتو ـ آسائو ـ آشاونت ـ
نراس ـ نراسو ـ نراسائي ـ آسرو ـ
آسروند ـ آهر.

● آشويہ = آسرو.

● آشِس = آسِس.

● آشچريہ = آچرج ـ آچرجي.

● آسن = آسڻ ـ آسڻي.

● آستر = آستر ـ آتر.

● آهار (کاڄ) = آهار ـ نراهار ـ
نرهاري.

● آهو = آهه.

اِ

● اِڇا (مرضي) = اِڇا ـ اِڇاوان.

● اِت (آيو) = آتيو ـ آتيون ـ
آتيتي ـ آتوتي ـ سهيت ـ سميت ـ
سميڻ ـ سميت ـ سميتائڻ.

● اِندريہ (حواس) = اِندري ـ
اِندي.

● اِرڻ = رڻ ـ رڻ.

● اِو = اِئن ـ اِئين.

اِي

● اِيرشا = ريس ـ اِيرکا ـ ايرشا ـ
ريسارو ـ ريسامڻ ـ ريسائتو ـ
ريسائڻ ـ رينسر.

● اِيشور (خاوند) = ايشور ـ
ايشوري ـ پرميشر.

آ

● آگر (تکو) = آگرو ـ آگرائي.
(ـــ پيانک) آگر.

● آچ = آوچو ـ آچائي ـ اوچ ـ
آچو ـ آچائي = آوچاڻ ـ آچائڻ ـ
آچات ـ آچانگ.

● آچڇلن = آچلڻ ـ آچلائڻ ـ
آچِل ـ آچلجڻ.

● آتڪ = آلڪو ـ الڪائتو ـ
اوتائو.

● آتڪنا = آکنڊ ـ آکنڊجڻ ـ
آکنڊي.

● آتم = آتم.

آتر = آتر ـ اوتر ـ اوترنبون ـ
آتردو ـ اوترو ـ آترادي.
(ـــ جواب) آتر.

● آتپت (پيدائش) = آپت ـ
آپاچ ـ آپائڻ ـ آپائڻهار ـ آپائو ـ
آپجائڻ ـ آپجڻ ـ آپڙڻ.

● آتسو (شادي) = آچو ـ آتسو.

● آتساه (دليري) = آتساهه.

● آدنيا = آڃ ـ آڃائڻ ـ آڃارو ـ
آڃايو ـ آڃيو ـ آڃائجڻ ـ آڃايل.
(ـــ آدر ـ پيٽ) آدر.

● آداس (تياڳ) = آداس ـ آداسي ـ
آداس ـ آداسڻ.

● آدِدار = آدار - آدارو - آدار - اودر . (- مدد کرڻ) آدار - آدارڻ .

● آدِورتن = آپتڻ .

● آدِويگ = آپتهر - آپهرو - آپهرائي .

● آنمتس = اونو - اون - اوناتو .

● آنماد = آذ ماد .

● آپما (مشابهت) = آپما - آنوپ .

● آپواس (روزو) = اپواس - آپواسي .

● آپايم = آپاءُ .

● آپاسنا (بندگي) = آپاسنا - آپاسڪ .

● آرس = آرهه .

● آلوڪ (چهرو) = آلو .

● آلوڪل = آڪري - ڪيرل .

● آلڪا = آلو .

● آلمڪ = آسازو - آسڙ - آمازي .

● آشتر = آٺ - اوٺي - اونو - اوٺار - اونيڙو - آٺيرو .

● آشڻ = آس - اوسو - آسات - آساتجڻ - آسراٿ - آسراتجڻ - آهاءُ - آهمي - آهمائي - آهمو - اوسنو - اوسنائي - اوس - اوش - سوسڙو - ڪوسو - ڪوساڻ - ڪوسائي - ڪوسائڻ .

آو

● آودس = اوهه .

● آوڻ (گهٽ) = آوٽو - اوٽائي - آوٺ .

● آوڙتا = آن - اونو - اوني .

ر

● رڪشن = رچ .

● رت (سنڌ) = رت .

● رتي = ري - ريءَ .

● رڏ (وڏڻ) = رڌ - رڌي .

● رش = رشي - رکي - رک .

رشيم = روجهه .

اي

● ايڪ = هڪ - هڪڙو - ايڪ - ايڪائي - هڪڙائي - هيڪ - ايڪتا - هيڪاري - هيڪاله - هيڪاند و - هيڪڙ - هيڪڙ - اڪي - هيڪڙاند - هيڪڙائي - هيڪڙو - هيڪلو - هيڪلاڻ - هيڪلائي - اڪيلو - اڪيلائي - هيڪل - اينڪو - هيڪوٽو - هيڪو - هيڪوڻ - هيڪوٽو - هيڪوٽائي - ايڪوتر - ايڪوترو - ايڪاڪي - آنيڪ - هڪ .

● اير نڊ = هيرڻ .

● ايلا = ايلاچي .

او

● اولَ = آلو- آلاڻ- آلائي.

آو

● آوشنَ (دوا) = اوکت- اوکڏ.

ک

● کَ (سُکُ) = آکَـڻ- آکائڻ- آکِيي.

● کَکشُ = کَچ- کَچِڙي- کچوراڙي- کَچِڙ. (ـــ گاهہ) کک- ککائوڻ.

● کَکشا (ڦرڙيون) = کچو- کچُ- کچَرُ.

● کَنکَ = کَنگُ.

● کَنکڻ = کنگڻ- کنگڻي- کنگولو.

● کَنکتَ = ڪنگو- کَنگي.

● کَنگُ = ڪرنگهہ- کَنگِڻي.

● کَچڙَ = ڪچرو.

● کَچڇَ (درياءَ کي ويجهي زمين) = ڪَچو- کَڇُ- ڪڇي- ڪاڇي- ڪاڇڪو- ڪاڇاٺو- ڪاڇو. (ـــ پيڙيءَ جو پاسو) ڪَڇو.

● کَچُچِپَ = ڪَچون.

● کَجلِ = ڪجلُ- ڪَجَ- ڪجلو.

● ڪنچُڪَ = ڪنجرو- ڪنجري- ڪِچ- ڪچري- ڪچرُ- ڪچرڪو- ڪچرياڙو. (ـــ ڪاچو) ڪچو- ڪاچوتي- ڪانچ.

● ڪَتَ = ڪڙي- ڪِڙو- ڪڙولو- ڪِڙو- ڪڙي- ڪِڙُ. (ـــ ڪائي).

● ڪَتِي = ڪچ- ڪچرُ.

● ڪتڪ (لشڪر) = ڪتڪ.

● ڪتاهہ = ڪشاهي- ڪڙاهو- ڪڙاهي- ڪڙاه- ڪڙاهہ- ڪڙاهو- ڪڙيچ- ڪڙچي- ڪڙچ- ڪڙچي.

● ڪَتُ = ڪڙو- ڪڙائڻ- ڪڙائي- ڪڙاڻ- ڪوڙو- ڪوڙاڻ- ڪوڙائڻ- ڪوڙائي.

● ڪَٺنَ (سخت) = ڪٺڻ- ڪٺن.

● ڪٺور (سخت) = ڪٺور- ڪٺورتا.

● ڪڏلڪرَ = ڪڏو- ڪڏ- ڪڙب- ڪڙبي.

● ڪڻَ = ڪڻو- ڪڻي- ڪڻ- ڪڻوڪڻو- ڪڻ- ڪڻ- ڪڻڪو.

● ڪڻڪَ = ڪڻڪ- ڪاڻڪو- ڪڻهڻو.

● ڪنٽڪَ = ڪنڊو- ڪنڊ- ڪنڊڙي- ڪانڊيري- ڪانڊو- ڪنڊيارو- ڪنڊرُ- ڪنڊي-

● ڪاترُ (ڍڄو) = ڪاترُ- ڪاترائي- ڪاترائو.

● ڪانتُ (مڙسُ) = ڪانڌُ- ڪانڌ ڀائي.

● ڪامُ (عشقُ) = ڪامُ- ڪامي. (-- چاھ) ڪامنا- نهڪامُ- نشڪامُ- سڪامُ- نهڪامي. (-- وڻندڙ) ڪامڻِ- ڪامڻي.

● ڪايا (بدن) = ڪايا- ڪائڪُ.

● ڪاروَيل = ڪريلو.

● ڪارتڪ = ڪتي- ڪتيون- ڪتيارو.

● ڪارٻڻ = ڪيامڻُ- ڪامڻ گور.

● ڪالُ = ڪارو- ڪاري- ڪاريهر- ڪارائي- ڪاراڻ- ڪارنهن- ڪارائڻ- ڪارڙو- ڪارانجڻ- ڪارانجهڙو- ڪارڙي. (-- وقت) ڪالُ- اَڪالُ- تتڪالُ- سڪار- سڪاري- سُڪرُ- سڪارجڻ- ڏُڪارو- ڏُڪاري- ڏُڪرُ- ڏُڪارجڻ- آڪالي. (-- ڪال) ڪالي- ڪالڪ.

● ڪاشٺُ- ڪاٺُ- ڪاٺي- ڪاٺر- ڪاٺوڙو- ڪاٺوڙي- ڪاٺوڙ- ڪٺهڙو- ڪاٺيارو- آٺڪاٺيو.

ڪاسُ = ڪانهن. (-- ڪنگھہ) ڪنگهڻ- ڪانگهارو- ڪانگهارڻ- کون کون.

● ڪاهلُ (ڏُپرو) = ڪانهلو- ڪانهلائي.

● ڪِنڪِڻي = گهنگهرو- گهنگهرو- گهگهڻ- گهٽڪڻ- گهٽڪائڻ- گهٽڪار.

● ڪيٽ = ڪتي.

● ڪِتالُ = ڪتُ- ڪتجڻ.

● ڪيرڻُ = ڪرٽي.

● ڪيلاتُ = ڪيروٽُ- ڪروٽُ.

● ڪيٽُ = ڪِئونُ- ڪنئرو- ڪينئار- ڪنئارو- ڪيڙو- ڪيٽ- چيونٽي- ڪيئلي- ماڪوڙو- ماڪوڙي.

● ڪيرتن (ساراھ) = ڪيرتنُ.

● ڪيل = ڪلو- ڪلي- ڪيرو- ڪيري- ڪيرُ.

● ڪُڪُٽُ = ڪُڪُڙ- ڪڪڙ- ڪوڪڙي.

● ڪُڪرُ = ڪتو- ڪتڙو.

● ڪُڪشِ = ڪُڪب.

● ڪُنڪُمُ = ڪُنگو.

● ڪُنچڪا = ڪُنجي.

● ڪُتَنڪَ = ڪُڏُ ـ ڪوٺو.
● ڪُتِ = ڪُتيا ـ ڪُتڙهه ـ ڪُڏي ـ ڪُڏٺو.
● ڪُتِيلَ = ڪوتو ـ ڪوت ـ ڪوتائي ـ ڪُنڊو ـ ڪنڊ ـ ڪنڊائي ـ ڪنڊائتو.
● ڪُتَنبَ = ڪُنب ـ ڪنبي ـ ڪنبائتو ـ ڪنبر ـ ڪنمي ـ ڪڙبر ـ ڪيڙ ـ ڪڙمي ـ ڪڙمڪو ـ ڪڙمياٺو ـ ڪڙميپو.
● ڪُتارَ = ڪُهاڙو ـ ڪهاڙي.
● ڪُنٽَ = ڪُنڊُ.
● ڪُنبَ = ڪُنُ ـ ڪُنِ ـ ڪنڊُ ـ ڪنرُ.
● ڪُنڊي = ڪُونڊي ـ ڪونڊو. (ـــ ڪُنو) ڪني ـ ڪنڙو ـ ڪنيرو ـ ڪونر ـ ڪونار ـ ڪوناري.
● ڪُنڊلَ = ڪُنڊلُ ـ ڪنرُ.
● ڪُتپَ = ڪُپو ـ ڪپي.
ڪُدارَ = ڪوڏر ـ ڪوڏار ـ ڪوڏريو.
● ڪُندرُ = ڪُندرو.
● ڪُبجَ = ڪُبو ـ ڪبائي ـ ڪُبُ ـ ڪبڙو.
● ڪُمارَ (چوڪر) = ڪُنئارو ـ ڪنئاري ـ ڪماري. ڪُنئار ـ ڪنئارڪو ـ ڪنئاريتو ـ ڪنئارپڻو.
● ڪُمُدَ = ڪُمُ.
● ڪُنپَ = ڪُپڙو ـ ڪپڙي ـ ڪپو ـ ڪپي ـ ڪوپ.
● ڪُرُنتي = ڳُڏي ـ ڳُڏو.
● ڪُلَ (خانداان) = ڪُلُ ـ ڪلائتو ـ ڪُر. (ـــ ڳلو).
● ڪُليا = ڪُتڙيو ـ ڪورَ ـ ڪولَ.
● ڪُشَلِ (خير) = ڪسل.
● ڪُشٽَ = ڪوڙهه ـ ڪوڙهيو ـ ڪوڙهي.
● ڪُسُنبَ = کهنبو ـ کهنبائي ـ کهنباتي.
● ڪُوچي = ڪوچي.
● ڪُوٽَ ـ ڪوڙ ـ ڪوڙو ـ ڪوڙائي ـ ڪوڙائتو. (ـــ ڪوڙ) ڪوڙي. (ـــ ڪوڙڪو) ڪوڙڪي.
● ڪُوپَ = ڪُوهه ـ ڪُهي ـ کهاڙو ـ کهاٺو ـ کهو.
● ڪورُ ٻَرَ = ڳوڏو ـ ڳوڏي ـ ڳوڏڙي ـ ڳوڏ.
● ڪُورُمَ = ڪُمي.
● ڪرپا (رحم) = ڪرپا ڪرپال ـ ڪرپاوان.
● ڪرشَرَ = ڪچٽي ـ ڪچڙي ـ ڪچ.

● کيل = کيل - کيل - کيلځ - کيلوټو - کيډڼ - کيډ - کيډاري - کيډائي - کينو - کينوړو - کينهو - کيلائي - کيډوټو.

● کيش (وار) = کيس - کيس.

● کيشر = کښر - کښري.

● کيسر = کيهر.

● کوکل = کوئل.

● کوټ = کروړ - کوټ.

● کوټ = کوټ - کوټوال - کوټوالي - کوټار - کوټړو - کوټي.

● کوڼ = کڼد - کڼديرو - کڼدو - چونکو - کڼديارو - کڼدو - چوکڼدو - چونکي - کڼديارو - چوکڼديارو - چونک - چونکړي.

● کوپ (کاوړ) = کوپ - کوپائمان.

● کومل = کونړو - کونړائي - کونړاڼ - کونړائي - کومل.

● کوش (پردو) = کوش - کوتري - کوترو - ګوتري - ګوترو.

● کوشټ = کوني - کوناري - کونيدار - کونيداري.

● کوپين = کوپين.

● کولک = کوزي - کورکو - کوراټو - کوريټړو.

● کروډ (چاتي) کوړي - کوړو.

کروډ = کروډ - کروډي.

● کروش = کوهڼ - آډکوهي.

● کليش (ډک) = کيليس.

کش

● کشڼ = کيڼ - چيڼ - کڼ.

● کشتير ينه = کتري - چتري - کترکو.

● کشپټي = چپو.

● کشار = کار - کارو - کاري - کاراڼ - کارائي - کارائين.

(— چار) چائي.

● کشپڼ = کانيائي.

● کشيب (نشئي) = کيو - کيپ.

● کشير = کير - کيرټي - کيرو - کيري - کيريتو - کيريتي

● کشدا (بک) = کنديا.

● کشيتر (بني) = ريکيټ - کيتي.

● کشيپ (موکلځ) = کيپ - کيپيو.

● ڪشمر (سڪ) = ڪين - ڪين ۽ - ڪيانئو.

ڪَ

● ڪنڪا = ڪيڙي - ڪڙي.

● ڪنڏوا = ڪنت - ڪنولو - ڪنولي.

● ڪبڙڪ = ڪنڙڪ - ڪنو - ڪنيرو.

● ڪنبڙ (شڪر) = ڪنبڙ.

● ڪنڊر = ڪنئو.

● ڪر = ڪهرو - ڪهرائي - ڪهراڻ.

● ڪرڙ (خراب) = ڪِرڙ - ڪرڻ - ڪرڇڻ - ڪارڻ - ڪارو.

● ڪرجئو ● ڪيرنهن - ڪجلي - ڪرڪر - ڪرڪ - گهر - گرو - گرو.

● ڪرجُور = ڪجور - ڪجي.

● ڪرپٽر = ڪنپر (ـــ ڪوپرو) ڪوپر - ڪوپرو.

● ڪل = ڪرو - ڪيڙي. (ـــ ڪڙ).

● ڪلُ (سچ) = ڪري - ڪرائي.

● ڪلَ = ڪل - ڪلو - ڪلڙي - ڪلڙ - ڪلي - ڪلپئو - ڪلٿر.

● ڪسڪس = ڪس - ڪس - ڪسڪسي.

● ڪادڪ (ڪانئيڻ) = ڪنڏئي - ڪنڊو - ڪنڊائي - ڪاتو.

● ڪُر = ڪُرُ - ڪُرانڊي.

● ڪيت (رانڊ) = ڪيتو - ڪيتائي.

● ڪيڊ (ڏڪ) = ڪيڊُ - ڪيڊرو.

گَ

● گگن (آڪاس) = گگن.

● گنگا = گنگا - گانگ - گنگاتي.

● گج (هاتي) = گج - گجباگ - گجگاهه.

● گڻ (نوڪر) = گڻ.

● گنڊ = گڙهه (ـــ گهنڊو).

● گدا (لٽ) = گدا.

● گنٺري = گاڏي - گاڏو - گاڏ ئڙو - گاڏر.

● گنڊ (بانس) = سگنڊ - سگنڊيو - سگداسي - درگنڊ - اشتگنڊ.

● گنڊڪ = گنڊڪ.

● گنپير = گنپير - گنپيرائي - گنهرو - گنهرائي - گنهراڻ.

● گرگري = گها گهر - گها گهرا.

● گرت = گنڊ - گڏر - گنڊ.

● گرڌپ = گڏهه - گڏهڙو - گاڏاهي.

● گرب (تڪبر) = گرب - گيرب.

● گَرڀَ = گَرڀُ ـ گرڀٽي ـ
ڳڀ ـ ڳڀورُ ـ ڳڀڻ ـ ڳڀرُو ـ
ڳڀوراڙي ـ ڳڀوراڙو ـ ڳوُر هاري ـ
ڳرڪَري. (ــ مغز) ڳَڀُ ـ ڳڀو ـ
گاڀٽون ـ ڳر ـ ڳردار.
● گَلَ = گلو ـ ڳلو ـ ڳلخور ـ
ڳل ـ ڳِير ـ ڳرو ـ ڳراهو ـ ڳراهتي.
● گلُّ = ڳَلُ ـ ڳراهڙو ـ گيلاڦو.
● گَوير = گيرو ـ گيرُئون.
● گَويَہ (ڪوهہ) = ڳاهُو.
● گَادَ = گهاتو ـ گهاتائي ـ
گهاتاڻ.
● گاٿا = ڳاهُون.
● گُگّلَ = گُگرُ.
● گَنتڪا = ڳوت ـ ڳوڙهو ـ
ڳوڙهي ـ ڳوتو.
● گُڌَ = ڳُڙ ـ ڳڙاڪو ـ ڳڙهاري.
● گُڌيرَ = گُرڙي ـ گُرڙو.
● گُڻَ = گُڻُ ـ ڳُڻُ ـ گڻائتو ـ
پهڳڻ ـ گڻڪاري ـ گڻاڪار ـ اوگڻ ـ
نرگڻ ـ سُگڻ ـ پهڳڻو ـ گڻونت ـ
ڳڻيپو ـ گڻي ـ گڻيمائي.
● گُپِتَ (لِڪَل) = گُپت ـ
گُپتو.
● گُرُ = گُرُ ـ گُري ـ گُرپائي ـ
گُرُو. (ــ ڳَرو) ڳرائي ـ ڳراڻ ـ
ڳَورو ـ ڳوراڻ ـ ڳورائي ـ ڳورائڻ.
● گُليي = گليلاو ـ گليلي.
● گُهيَہ = ڳُجهو ـ ڳجهه ـ
ڳُجهتَ ـ ڳجهائتو ـ ڳجهائي ـ
ڳجهڙو.
● گُودَ (لِڪَلُ) = گُودُ.
● گرڌرَ = ڳجهه.
● گُرهَہ = گهر ـ گهريتڙي ـ
گهريتي ـ گهر وارو ـ گهرائتو ـ
گهرُو ـ گهرائو ـ گهريتو ـ ساگهر ـ
سگهرو ـ گهريڪُ.
● گو = ڳئو ـ گئو ـ گانءِ ـ ڳئوار ـ
ڳائو ـ گاہو ـ ڳوهتُ ـ گوهر ـ گوهو ـ
گوال ـ گورم.
● گوٺي = ڳوٺ.
● گوتِرَ (آکهہ) = گوتر ـ ڳوتي.
● گوڌا = ڳوه.
● گولُ = گول ـ گولو ـ گولائي ـ
گولاڻ ـ گورو ـ گوري ـ گولي ـ
گولڪ.
● گولا = گولي ـ گولپائي ـ گولو ـ
گولاڙو ـ گولائو.
● گوشٽ = ڳوٺ ـ ڳوٺاٺو ـ ڳوٺائي ـ
ڳوٺائتو ـ ڳوٺيٺو ـ ڳوٺيچو.
● گوشٽي (گفتگو) = گوشت.
● گوَر (آڇو) = گورو ـ گوراڻ ـ
گورائي.

● گرام = ڳانءُ - ڳام.

● گريوا = ڳچي - ڳچ.

گھ

● گھٽ = گھٽو - گھٽ - گھٽي.

● گھٽي = گھٽي - گھٽ يال - گھٽ يالو - گھٽو - گھٽ يالچي.

● گھٽ (وات) = گھاٽ - گھٽ - گھٽي - گھٽي - گھاٽي - گھيٽ.

● گھنٽا = گھنڊ - گھنڊ - گھنڊڙي - گھنڊڙي - گھنڊي - گھنٽي - گھنٽو - گھنڊارو - گھڻڪڻ.

● گھڻ = گھڻو - گھڻائي - گھڻ - گھڻيرو - گھڻگھرو.

● گھاٽ = ڳاٽو - ڳاٽ.

● گھات = گھات - گھاءُ - گھاتو - گھانچڙ - گھانچو - گھاٽي - گھائڻ - گھائو - گھائتو.

● گھاس = گاھ - گاھي - گاھڪو - گاھُر - گاھيو.

● گھٽ = گھٽو - گھٽ - گھڻگھٽي.

● گھرت = گيھ - گيھي - گيھر.

● گھوٽ = گھوڙو - گھوڙي.

چ

● چڪور (پکيءَ جو قسم) = چڪور - چڪور.

● چڪر = چڪر - چڪر - چڪي - چڪ - چڪر - چڪرو - چڪرائون - چڪري - چڪريدار - چڪلي - چڪلو - چاڪري - چاڪي - چڪر - چيڪلو. (پکيءَ جو قسم) چڪو - چڪوي.

● چنگ = چڱو - چڱائي - چڱيرو - چڱيان - ناچڱو - ناچڱائي - اڻچڱو - اڻ چڱائي.

● چنچ = چهنب - چهنبارو - چونبج - چونگارڻ - چولڱڻ - چونگ - چوڳو - چوڳ - چڳڻ - چهنگ.

● چٽڪ = جهرڪ - جهرڪي - چڙو - چڙي.

● چٽڪ = چٽو - چٽائون.

● چنڊ (ڦهري) ● چنڊو - چنڊي - چنڊال.

● چتر = چار - چؤڏو - چؤڻ - چؤٽائڻ - چؤٽائي - چترقي - چوٿي - چوٿو - چائٿو - چوٿائي - تريا - چوٿون.

● چتَرُ (سيائو) = چتَرُ – چترائي – چترائڻ – چترايو – چترائو.
● چنَد َن = چندن.
● چنَدرَ = چنڊ – چنڊ وٽو – چنڊاٽو – چانڊاٽ – چانڊوڪي – چانڊوڪو. (— چاندي).
● چندُوا (پوش) = چندو.
● چندُرمَس = چندرما.
● چپيٽ = چپيٽ – چپاٽ – چاپٽ – چاٽي – چماٽ – چپو – چنبو – چنبرُ.
● چنپُڪ (گل جو قسم) = چنپو – چنبيل – چنبيلي.
● چرَچا (عقل جي ڪيڏ) = چرچو – چرچائي.
● چرُ بٽي = چپڙي.
● چرُمن = چمَرُ – چمار – چمڙي – چمي – چمڙو – چاميلو – چمٽي – چمڪي.
● چاٽ = چٽو – چٽائي.
● چاٽ = چٽ – چٽرُ.
● چاتڪ (پکيءَ جو قسم) = چاتيرڪُ.
● چاسَرَ = چونرو – چونرُ – چونري.
● چار = چاري – چاراپو – چاريال – چارالڻ – چاراٽو – چارپ.

● چارڻ (ڳائيندڙ) = چارڻ.
● چالن = چاڻ – چڻ – چاڻاڻ – چاڻاڻي – چاڻو – چاڻي – چاڻ.
● چڪيل = چڪ – چڪڙ – چڪارو – چڪراٽو.
● چڪڻ (سٽيسو) = چڪڻو – چڪنائي – چيڪو – چيڪڙ.
● چتا = چکيا.
● چتڪا = چيلهڪي.
● چپٽ = چپڙو – چپترو – چپڻ – چپر – چپي – چپُ – چپو – جيپ.
● چرم (دير) = چرڪو – چرڪ.
● چلمِيلاڪا = چلڪو – چلڪاٽُ – چلڪڻ – چلڪٽو – جهلڪ – جهلڪٽو.
چنهَ (نشاني) = چهنُ.
● چين = چينو. (— چينُ) چيني – چينائي – ماچين.
● چير (ڪپڙو) = چيرُ – چيرو.
● چڪرا = چوڪي.
● چلڪ = چرُون. (— چرُو).
● چلي = چلهه – چلهو.
● چوڊا = چوتو – چوتي – چوتو – چوتيرو – چوتيرُ – چوٽرُ – چوتيي – چوٽُ – چوٽ – چوتان چوٽ – چوتيو.

● چَورُنُ = چَورو- چَوري -
چورمو- چيورڻ - چورُ - چڻو-
چنالو.

● چِتُرُ = چيتُ - چيتي - چيتارو.
چوکشُ (صفا) = چوکو- چوکائي.

● چوچ = چوڏو- چوڏي.

● چولَ = چولو- چوليِ.

● چِيَتُ (پيِسل) = چَڪَ-
ٿُڪڻ - چَوڪَ.

ڇ

● ڇَڪَڻُ = ڇيڙو.

● ڇَڪَلَ = ڇيلو- ڇيلي- ڇاڳُ-
ڇاڳلو.

● ڇَتَرُ = ڇتي - ڇتُ - ڇيتري.

● ڇَدُمَنَ (تَڪي) = ڇَنڊُ-
ڇنڊائتو- ڇنڊي - ڇانُ.

● ڇَلَ (مَڪرُ) = ڇَلُ-
ڇلڻُ - ڇليِ - ڇهل.

● ڇاتُرَ = ڇاڙتو.

● ڇايا = ڇانوَ - ڇايا - ڇان -
ڇانولو- ڇانئڻ - ڇانولائي -
ڇالوٽي - ڇالويرو- ڇانويرائي -
ڇالئر- پاڇو- پاڇولو- پاڇشو-
پڇائون.

● ڇِڪا = ڇِڪ.

● ڇِدُرَ (سوراخ) = ڇيد - ڇيدر-
ڇدائي - ڇدڙو- ڇداڻ - ڇيد -
ڇدرائڻ - ڇڙو- ڇڙائڻ.

● ڇُري = ڇُري.

ج

● جَگَت = جَگت- جڳ- جڳت.

● جَنگَلَ = جهنگلُ - جهنگُ -
جهنگلي - جهنگلپڻو- جهالنگيڙو.

● جَنگها = جَنگهَ - جانگهو-
جانگهر- جانگهو.

● جَتا = جَتا - جهنڊ - جهنڊر.
جهنڊا- جهنڊولو- جهوڙو- جُوڙو.
(— پاڙ) جَڙهَ - آجڙڻ - آجڙ-
آجاڙ- آجاڙڻ - آجڙجڻ.

● جَنتُ = جيتُ - جيتام- جيتامڙو.
(— جنتو).

● جَنيَہ = جَڃ - ڄاڃي.

● جَنبُ = جَمون - جامُ.

● جَيَنت = جهنڊو= جهنڊائي.

● جَلُ (پاڻي) = جَلُ - جَرُ -
جرڪو- نرجل - سجر- سجرائي.
(— ڏڏُ) جَڙُ - جڙائي - جڏو-
جڏائي - جڏال - جڙٿ - جڙائي -
جڙڪو.

● جَلَدَهَ = جَلهو.

● جَلاڪا = جَورَ - جَرُ.

● جاتِ (قسر) جاتِ - جاتيرو.
(--- وڻ جو قسر) جاء - جائتري .
● جاماتر=جاڻو.
● جايا=جوء جو يو- جوئيتو.
● جالَ=جار - جاري - جارو-
جارُ - جاريدار - جهالر-جهالرداڙ-
جنجال - جنجالي - جنجل - جنجلي .
(--- جهاڙ) جهاڙڻ. (--- جالَ)
جالارو- جارُ.
● جگڻيامسا (جاڻڻ جي اِڇا)=جاچَ-
جاچڻ - جاچنا - جاچائي - جاچڪ -
جگياسي .
● جيهوا = جيڀَ - جيڀ - جيڀي .
● جيرَ = جيرو- جيري .
● جُشٽَ=جُوتِ - جو ٿو-
جوٺُ.
● جيشٽَ = جيٺ - جيٺي .
(--- وڏو) جيٺ - جيٺاڻي.
● جيوتِس=جوتِ - جوتِش -
جوتشي - جوشي .

جھ

● جهٽِ =جهاڙُ- جهيٽَ.
● جهٽِتَ =جهٽِ - جهٽ پٽ.
● جهرَ = جهرڻو- جهاري -
جهرڻ - جهجهڙي - جهرو.
● جهاٽَ=جهاٽر - جهٽر-
جهٽ - جهٽ - جهٽو.
● جهوُرڻَ=جهُونو- جهونائي-
جهُور.

ٽ

● ٽنڪَ=ٽڪو- ٽڪڪُ-
ٽاڪلو. (--- ٽنڪرُ) ٽڪري.
ٽاڪرو.
● ٽنڪا=ٽنگ -ٽينگ -ڏگهه-
ڏاگهو- ٽينگو- ٽيگائي.
● ٽير=ٽيڏو - ٽيڏائي - ٽيڏَ-
ٽيڏائڻ - ٽاڏ.

ٺ

● ٺڪرَ (بُتُ) = ٺاڪرُ-
ٺاڪراڻو. (--- پُوجُ) ٺڪرُ-
ٺڪراڻو.

ڍ

● ڍمرُ=ڍمر.
● ڍِنڍِرَ = ڍيبڪُ- ڍيبڪي.

ت

● تڪشڪَ=ڍِڪڻ - ڍاڪڻو.
● تتَ=تَتُ- آوتڙ - ستتڙ-
تتڙ- تتڙي - تاڙُو.
● تڏاگ=تلاءُ- تلاهي.
● تنبلَ=چانور- چانوري -
تانهري .

● تتّو (مطلب)= تَتُ- تنت.

● تُتَرَ = تِتي - آتي - تِتان.

● تَتّا = تِئن - تتّا - تيئن.

● تَدا = تڌهين - تڌهالڪو - تڌهانڪرُ.

● تَنِتُ = تندُ- تِندو- تاندوڙو- ترون.

● تَمسَ (آوندھ - ڪاوڙ) = تَپُ- تامسي.

● ترنگَ (لهر) = ترنگُ.

● تَروار = تلوار- ترار- تروار.

● تَلَ = تَرو- تَرُ- ترائي- تراشرو- تراڪڙو- تَري- تِري- تلِيَ- تلهيرو- تلهيتو.

● تلاچي = تڏو- تڏي - تڏائي.

● تاتَ = دادو- دادي.

● تاتپرِيہ (مطلب) = تاتپرج.

● تامُرَ = تامو- تامِڙو- تامڙي- تامٽي.

● تارَ = تارَ- ستار- چَوتارو- تِتارو- يِتارو- چوتارَ- چوتارو- اِڪتارو. (— تارو).

● تالُ = تال - تالرُ - تارُ- چَوتال - هرتالو- تيتال - تيتاليَ- چوتالو. (— تالو) تاڙو- تاڙي. (— ڪجي) تاڙي.

● تالُ = تارُون.

● تِتِر = تترُ- تيتري.

● تِتِ = تت.

● تِلِ = تِرُ. (— تر) تروڪڙي.

● تلڪ = تلڪ - تِڪو- تڪ - ٽڪي - ٽڪڙو.

● تشنت = ٽڪڻ - ٽڪائڻ - ٽڪائي - ٽڪ - ٽڪاءُ - ٽڪاڻو.

● تِڪشڻ = تکو- تِک- تِکائي - تِکان.

● تيرَ = تيرُ.

● تيرتَ = تيرتُ.

● تُندِ = دُنُ- دُنر. (— تن).

● تتت = تُوتيو.

● تُمبَ = تنبو- تنبي- تنبڙ.

● تُري - تر.

● تُشِ = تُهُ - تُهي.

● تُوري = تُري - توتاري - توتوڙي.

● تُولڪا = تُولُ- تُول (— تيلي).

● تيجس = تيج - تيجس - تيجوان.

● تيمن = تيوڻ.

● تَيل = تيلُ- تيلي - تيليو.

● تيلاتي = چيلاتو.

● تَرسريڻ = تَرورو- ترور- ترڪو.

● ٽرِ=ٽي - ٽيڻ - ٽيڻو - ٽيڻائي - ٽهائي - ٽيرس - ٽيون - ٽيڙو - ٽيڻ - ٽيڪو - ٽڪ - ٽڪي - ٽروٽر - ٽروٽرو - ٽنج - ٽينجڻ - ٽهر - ٽهار - ٽهاڙ - ٽهڙ - ٽهاڙي - ٽهاڻ - ٽيج - ٽٽڙ - ٽيجو - ٽڪڙ - ترتيا - ٽلهه - ٽيئون - ٽيئيون - ٽيلهه.

● ٽورتَ=ٽرت - سٽت - آتاول - آتاولو - آتاولائي.

ٿ

● ٿُٿُ=ٿو - ٿئي - ٿو ٿو - ٿڪ - ٿوڪا - ٿڪڻ - ٿوڪڻ.

دَ

● دَنشٽرا=ڏاڻ - ڏاڙهه - ڏاڙهي - چاڙي - چاڙهه.

● دَنشٽرڪا=ڏاڙهي - ڏاڙهه.

● دَڪشَ=ڏاهو - ڏاهپ - ڏاهي - ڏاهائو - ڏاهه.

● دڪشڻ=ڏکڻ - ڏاکڻو - ڏاکڻي.

● دَڪشا=ڏکيا.

● دَنڊَ=ڏَنڊُ. (ڏنڊو) ڏنڊي - ڏنڊائي - ڏنڊوت.

● ڏَدُرُ=ڏيڏ.

● دڌِ=ڏَهي.

● دَنتَ=ڏَندُ - ڏندڻُ - ڏاندڻي - ڏندو - ڏندي - ڏند - ڏنداري - ڏندائتو - ڏندائجڻ - ڏنديري - ڏندر - ڏنديو - ڏندار - ڏانداري.

● ديا=ديا - ديال - دياوان - ڏيا - نرديا - نردياڻي.

● دَرِدرَتا (ڪنگالپڻو)=ڏالت - ڏالتي.

● دَردُرَ=ڏيڏرُ - ڏيڏري.

● دَرپَڻُ (آرسي)=درپڻ.

● دَرو=ڏوئي - ڏوئلو.

● دَرپَ=دپُ - داپيئون.

● دَلَ (پڻُ)=ڏل. (ڏدڙو) دَڙي.

● دَلپَ=دلبو - دلبائي.

● دَشَن=ڏهه - ڏهاڪو - ڏسمي - ڏسئن - ڏهوڻ - ڏهوڻو - ڏهو - ڏهلو - ڏهوٽائي - ڏهوتر - ڏهوترو - ڏهي - ڏهلي - ڏهون - ڏسائو.

● دَشا=ڏهي. (حالت) ڏسا - دشا - آپڏسا - انترڏسا - اندرڏسا.

● دادِمرَ=ڏاڙهون.

● داترِ=ڏاٽو.

● دانتَ=ڏاندُ - ڏانداڻي - ڏاندڙو.

● دامَن=ڏاوڻ ـ ڏاڻ ـ ڏاڻڻ ـ ڏاڻي ـ ڏاوڻي.

● دالِ=دالِ ـ ڏار.

● داسَ=داسُ ـ داسي.

● دِکَنڊَ=دِکَنڀ.

● دِنَ=ڏينهَن ـ ڏينهاڙي ـ ڏهاڙو ـ ڏِهاڙي ـ ڏينهوڙو ـ ڏينهوڪو ـ ڏينهڪ ـ ڏينهان ڏينهن ـ ڏڻُ ـ ڏڻائتو.

● دِش (طرف)=ڏِس ـ ڏِسا.

● دِيکشا (ڌرمي هدايت)= ديکيا.

● دِينَ (غريب)=دِين ـ ڏِين.

● دِيپَ=ڏِيو ـ ڏِياٽي ـ دِيپَڪُ ـ ڏيال.

● دِيرگهَ=ڊِگهو ـ ڊِگهائي ـ ڊِيگهه ـ ڊِگهاڻ ـ ڊِيگهڙ ـ ڊِگهيرو ـ ڊِگهارڻ ـ ڊِگهيرڻ.

● دُهکَنَ= دُکُ ـ دُکي ـ دُکيو ـ دُوکو ـ دُکوڻ ـ دُوکي ـ دُوکئو ـ ڏُک ـ ڏُکي ـ ڏُکائڻ ـ ڏُکڻ ـ ڏُکئو ـ ڏُکيو ـ ڏُکڻ هاري ـ ڏُکندو ـ ڏُکائتو ـ دُکائتو ـ ڏُکڙو ـ ڏُکيرو ـ ڏُکوڻ ـ ڏُوکئو ـ ڏاکڙو ـ ڏاکرو ـ ڏُوکي ـ ڏُوکڙو ـ ڏوکڙائڻ ـ ڏهيلو ـ ڏهيلائي.

● دُشٽَ (خراب)=دُشٽ ـ ڏُشٽ ـ دشٽائي.

● دُهيترَ=ڌيءَ ـ ڌيئو ـ ڌياڻا ـ ڏوهٽو ـ ڏوهٽائو ـ پڙ ڏوهٽو.

● دُوتَ (قاصد)=دُوتُ ـ ڏوتُ. (ـ ڏُوتو) ڌوتي ـ ڌُوتڪو ـ ڌوتيائي.

● دُورَ=ڏُور ـ دور ـ ڏورانهون ـ ڏوراٿو ـ ڏورائي ـ ڏوراڻ ـ ڏورهين ـ دوري.

● دُورِيتَ=ٿورو.

● دريَ=ڏاڍو ـ ڏاڍ ـ ڏاڍائي ـ ڏاڍاڻ ـ ڏاڍائڻ ـ ڏاڍ ـ ڏاڍيان.

● ديوَ= ديوُ ـ ديوتا ـ ڏيو ـ ڏيوتا ـ ڏيوي ـ ديوي ـ ديول ـ ديورو ـ ڏيورو ـ ڏيرو ـ ديولي.

● ديوَرَ ● ڏيرُ ـ ڏيرائي ـ ڏيروٽُ.

● ديشَ=ڏيهه ـ ڏيهي ـ ديسُ ـ ديسي ـ ڏيس ـ پرديس ـ پرديسي ـ پرڏيهه ـ پرڏيهي ـ ڏيساندر ـ ڏيساور ـ ڏيساوري ـ ڏيسائتو ـ ساڙيهه.

● ديهَ (بدن)=ديهه ـ ديهي ـ ڏيهي ـ بديهي.

● دَتيہ (آسُرُ)=دئتُ ـ ڏئتُ.

● دوشَ=ڏوهه ـ ڏوهي ـ ڏوهائتو ـ ڏهاري ـ دوسُ ـ دوش ـ ڏوس.

● دُيُوتَ = جُوَا - جُوَاري -
ڏيوالو - ڏيوال - ڏيوالائي .

● دُرَوَ = دُپو - دوپو .

● دُراڪشا = ڊاک - راک .

● دُرگنڙَ = ڏوگري .

● دُروٺي = دونو .

● دُروهَ = ڊوهه - ڊوهڻ -
ڊوهيو - ڊوهي .

● دُوارَ (دروازو) = دُئارو .

● دُو = ڏون - پ - پٽو - دُنيڪ -
ڏوٽائڻ - ڏوٽائي - ڏوڻ - ڏوٽو -
پيو - پيائي - پيٺو - پيٺائي - پيڻ -
پيڙ - پيٺائڻ - دُتُ - دِتيا - پيچ -
دويتُ - دُئي - ٻيچڪ - ڏُهر -
دُوٺو - دهرو - دُڪ - دُڪي -
ٻڪي - ٻڪ - ٻڪو - ٻٽ - ٻڻ -
ٻني - ٻتڙي - پروتر - پروترو - ٻٽڙ -
ٻلهہ - ٻهاڙ - ٻيهڙ - ٻهر - ٻيرڙو -
ٻيلهہ - ٻي - ٻيئي - ٻيٺيون .

● دُويپ = ٻيٽ - ديپ -
ٻيٽائون - آپيٽ .

ڏَ

● ڏَتَ = ڏڙو - ڏوڙوائي - ڏڙي .
(— ڏڙي).

● ڏَنُ = ڏَنُ - ڏني - ڏنوان -
ڏنوَنت - لڏن - ڏنڊو - ڏنڊائي .
(— ڏنُ) ڏٺارُ - ڏنارُ - ڏٺي -
ڏچائي - ڏٺيار - ڏراڙ - نڏڪو -
نڏڪائي .

● ڏَنُپَ (ٻياڳ وارو) = ڏَنُ .

● ڏَرُمُ = ڏرم - ڏرماٺو -
ڏرمائتو - ڏرمي - ڏرمڙو - اڏرم -
اڏرمي - ڏرمشٽ - اڏرمائي .

● ڏاتُ = ڏاتُ - ڏاتو .

● ڏاتيَ = ڏاٺا - ڏاڄ - ڏاڄو -
ڏاڄورو - ڏاٺيون .

● ڏامَن (ڄام) = ڏاڻ (— ٻالنا)
ڏامو - ڏاڻ .

● ڏيرَ (سياڻو) = ڏيرُ - ڏيرَ -
ڏيرج - ڏيرائتو - ڏيرو - ڏيرجوان -
سڌير - آڌ ڏير - آڌيرو - ڏيري .

● ڏُرَ = ڏُر - ڏُرائتو - ڏُرو .

● ڏُرُوهَ = ڏوڙ .

● ڏُوپ = ڏُوپ - ڏُوپڻ .
(— ڏُپ).

● ڏُومَر = دونهون - ڏونهين -
دونهائجڻ - دونهاتجڻ - دونهائڻ -
دونهاتَ - دونهاتڻ - دونهارو -
دونهيرو - ڏونٺي - ڏونڪڻ .

● ڏُورتُ (ٺڳ) = ڏُتَ - ڏتارڻ -
ڏتارُو - ڏتارَ (— ڏاتورو).

● ڏُولِ = ڏُوڙ - ڏوڙيبو -
ڏوڙيليو - ڏُڏُڙ .

● ڏ؟يـان = ڏِيانُ - ڏيائـڻ - بيڏيان.
● ڏ؟رُوَ = ڍُوهـَه. (ـــ ڏَرُ).
● ڏ؟وَجـّا (جهنڊو) = ڏچا.
● ڏ؟وَنِ (آواز) = ڏُنِ.

ن

نَہ = نـہ - نـا - ناهـِہ - نـايـِنَ - ناهين.
● نَڪـُلَ = نورُ - نورنڙو.
● نَڪُرَ = نَڪو.
● نَڪـُشـتُرَ = نڇتر - نـکت.
● نـکہ = نَنـهـُنِ = نَنهنـڊو - ننهنڊ ڻ - نهيرڻ - ننهنڊ.
● نـَگـَر (شهر) = نـگـر - نـگري - نـاگـر.
● نـگـُنَ = لنگو - ينگائي - نانگو - نينگر - نينگرو - نينگراٹو - نينگهو.
● نَـٽَ = نٽ - نـاٽ - نـاٽـڪ - ناٽکي - لٽون.
● نَڊَ = نـڙ - نـڙائـي - نـڙو - نڙانڊي - نَڙ - هڪ نر يو.
● نَـدِي = نـدي - نـنـدي - نئـڻ - نَئِن.
● نَنانُدر = نڻُن - نڻان - مهندي - ناڻات.
● نيپُسَنڪ (ڪدڙو) = نپوسنگ.
● نَيِـَسُ (آڪاس) = نَبـِـُ - نابَ.
● نَرَ = نر - نازي - نار (ـــ ترو).
● نَرَڪَ (دوزخ) = نرڪ - نرڪ - نرڪي.
● نَوَ = نئون - نوئي - نَوَلُ - نولو - لئيون - نهوَر.
● نَوَنَ = ننو - نـولـو - نـوڙو - نومي - نائن - نووٽرو - نهلو - نئوڻ - انٹوڊو - نڙوتر - نوتڻ.
● نَسَ = نـاس - نڪ - ناسڪا - آنوناسڪ - نکهير - نڪر - نڪيري - ناڪيلي - ناڪوتو - ناڪي - ناڪيل.
● نَسـتا = لٽ - نٿن.
● ناگَ = نانـگ - نانـگڻ.
● ناگـرَنـگَ = نارنگي.
● نادِ = نَـار - نارو - ناڙ - ناڙو - ناڙي - نائڙي - نڙي.
● ناٽـڪَ = ناٽو.
● ناٿَ (ڌڻي) = ناٿ - انـاٿ.
● نانا (طرح طرح) = نانا - نانت.
● ناپِتَ = نائي.
● نابِ (دُنُ) = نابُ (نانهين).
● نامن = نـانءُ - نـام - نالـو - ناليرو - نامي - نامو.
● نارڪيلَ = نـاريـل - ناريلو - نريلو - نريل - نريلي.
● نال = نل - نالَ - نلي - نـري - نـرو.

● ناشَ (زواليت)= ناس - ناسي - ناسوڻ - وناس = ننس .

● نيڪَتَ (ويڇهو) = نيڙي - نڪت .

● نيڳنَڌَ = نيڙ - نڌل .

● نگهَ = ننگهہ .

● نَجَ = نج - نجاتُ - نجو - نيچ .

● نتُيَہ = نتُ - نچ - نتوپرت .

● ندانَ (آخر) = نڌانُ .

● نُدرا = ننڊ - ننڊرُ - ننڊا ڪرو - ننڊائجڻ - ننڊارو .

● نيانَ (تلاءُ) = نيانُ .

● نمتَ (سبب) = نمت .

● نيبَ = نم - نموري .

● نيتَ (قسمت) = نيت .

● نيمَ (قاعدو) = نيم - نيمي - نيمائتو .

● نيرُ (پاڻي) = نيرو - نرائي - نلو - نلائي . (- سواءِ) نرالو - نرالائي - نيارو .

● نيرُڻيہ (تحقيقات) = نرڻو - نرڻي .

● نيرُواڻَ (آزاد) = نرواڻ - نرباڻ .

● نيُواهَ (پوراثي) = نباهَ - نباهڻ - نباهو - نباهو - نرواهہ - نبهڻ - نباهُ - نباهُو - نباهو - نباهي - نباڻڻ - نبياڻڻ - نبهہ .

● نيرورت (پوراثي) = نبرڻ = نبيرڻ - نبير - نبيرائڻ - نبيرو - نبريل .

● نيشُچَيہ (يقين) = نشچو - نهچو - نهچي .

● نيشدَ (منع ڪيل) = نيشڌ - نکيدُ .

● نيشٺا (ايمان) = نيشٺا - نيشٺاوان .

● نيچَ = نيچ - نيچائي .

● نيرَ (پاڻي) = نيرُ - نيلُ .

● نيلَ = نيرُ - نيلو - نيرائڻ - نيرائون - نير - نيروتي - نيرولي - نيرڙو - نيل .

● نيوپُرَ = نورو .

● نَو (پيڙي) = ناءُ - نائُڪَ - نواڙو .

● نيايَہ = نياءُ - نيائتي - آنياءُ - انيائي - ڪنياءُ - ڪنيائي .

پ

● پَڪَشَ = پکو - پنکو - پکائي - پکائون - پکڙو . (- طرف) پکُ - پَڪشُ - نرپکڳ - پڇي - پَڇُ - پڇو - بي پڇو . (مهيني جو اڌ) پکُ - پَڇُ - تپکي - چپکي . (- پَرُ) پکُ - پنکُ - پکي - پنکي - پنڇي - پکٽو - پکڙ - پکڙو - پنگ .

● پَنڪُتِ = پنگت - پنگتي .

● پِنگُ = پِنگلو - پنگلائي .

● پنچ = پنج - پنجوڻ - پنجوٺو - پنجوڻائي - پنجڪون - پنجاوُني - پنجڙو - پُنجڙي - پَنجئين - پنجڻ - پنجو - پنجي - پنجوترو - پنجوتر - پنجوت - پنجون - پنجمي - پنجيري - پانجارجڻ . (پنجن جي جماعت) پنچ - پنچ - پنچات - پنچاتي - پنچائتي .

● پِٽڪ (ميدان) = پَٽُ - پٽني .

● پٽَلَ (پردو) = پٽ - پٽَلُ .

● پَٽُ = پٽاڪ - پٽاڪي - پٽوڙُ .

● پَٽ = پَٽُ - پاٽولي - پٽاپٽي - پٽولو - پٽوڪڙو - ڏُپٽو . (— پٽو) پٽي - پٽڪو - پٽڪي - پٽون - ڦيٽو - پٽهڙ - پٽهاڙ - پٽڙو - پٽڙي - پٽڙُ - پڳ - پڳڙي - پڳڙ - پاڳ - پاڳارو - چوپڙ . (— پٽو) پٽيل - پٽيوال - پٽيوالي - پٽواري - پٽيدار - پٽيداري - ٽپتي .

● پَڻ (ماپ جو قسم) = پَڻُ - پڻڪي - پٽيڪي - پنگي .

● پَنڊت = پنڊتُ - پنڊتائو - پنڊتائي .

● پَتنگ = پتنگُ .

● پَٽ (مڙس) = پتي - پئي .

● پَتُرَ = پتو - پترو - پترَ - پتُ - پَتَلِ - پتي - پاتل - پاتُ - پتڙ .

● پَتري (خط) = پتري - پاتي - پترڪا .

● پَتُرلَ = پترو - پتڙاڻ - پتڙائي - پتلو - پتلائي - پتلاڻ .

● پنڊ (وات) = پنڊُ - پنڊ - پانڊي - پنڊڙيو - پانڊيڙو - پنڊاڙو - پاڻو - پڪو .

● پَدَ (درجو) = پَدُ - پدوي . (— بيت جو پاڱو) پَدُ . (— پير جو سنڌو) پٽو - پرو - پٽائتو .

● پَدمُ = پدمڻ - پدمڻي - پاپوڙو - پدمُ .

● پَرَ = پري - پرانهين - پرانهون - پرانهين - پرتانهون - پرئون - پرتي . (— پرائو) پَرُ - آپر - پريچو . (— پَرَ) .

● پَرَهُ سُوسَ = پَرِ يهَڻ - پريهڪو .

● پَرِچَيَهَ = پرچاءُ - پرچو - پرچائڻ - پرچائي - پرچڻ - پهرچيوان .

● پَرداڻ (ڪپڙو) = پهرڻ - پهرائڻ - پرهيائي - پرجڻ .

● پَرُتُ = پَرُ - پروڪو .

● پَرُڻُ = پڻ - پنرُ - پنو -

ڀنوتري ـ ڀنائي ـ ڀنِ ـ ڀنارو ـ ڀنيءَ ـ
ڀان ـ ڀنڙو.

● پَرپَٽي = ڀاڀڙ ـ ڀاپڙي.

● پَريَنڪَ = پلنگ ـ پالڪي.

● پَرياڻَ = پلاڻ ـ پلاڻي ـ پالڻو ـ
پلاڻڻ.

● پَروَتَ (جبل) = پربت ـ
پاروتي.

● پَروَنَ = پَروَ ـ پروا ـ پرپُ.

● پَلَ = پَلُ ـ پلپل ـ پلڪ ـ
پلڪي. (ـــ گاهه) پال ـ پالي ـ
پلال ـ پرارُ.

● پَلِتَ = پَريو ـ پريا ـ پرياڻو.

● پَلَ (چَنو) = پلُ ـ پال ـ پلي.

● پَلَوَ (تاري) = پالرُ.

● پَلَوَلَ (تلاءُ) = پَلُ ـ پلهر ـ
پلرُ.

● پَوَنَ (واءُ) = پَوَنُ.

● پَوتَرَ (پاڪُ) = پوترُ ـ
پوترائي ـ پوترو ـ اپوتر ـ اپوترائي ـ
پوتو.

● پَشُ = پَسون ـ پهه ـ پهرُو ـ
پهو. (ـــ پَنهون) پَنهوار ـ
پَنهيرَ.

● پَشچاتِ = پوءِ ـ پويون ـ پوءِ ـ
پوتهائون ـ پوءِ پرو ـ پوئتانهون ـ
پوئتي ـ پڇاڙ ـ پڇاڙي ـ پڇاڙڻ ـ
پڇاڻ ـ پڇر ـ پڇو ـ پڇوڙ ـ پاڇل ـ
پڇوڙڪي ـ پاڇيل ـ پاڇوتو ـ پاڇي ـ
پڇو ـ پوءِ تان ـ پول ـ پانهون ـ پاهو.

● پَشچِمَ (اولهه) = پڇم ـ پڇمي.

● پاتَ = پتارَ.

● پاتَڪَ = پاڙو ـ پاڙيچو ـ
پاڙي وارو.

● پاڻِ = پڙي ـ پڙيو.

● پاترَ = پاتِ ـ پاتوڙو ـ پاتي ـ
پاتوئي ـ پاتر. (ـــ لائق ماڻهو)
پاتر ـ ڪپاتر ـ پاتُ.

● پادَ = پيرُ ـ پادُ ـ پڳُ ـ پڳي ـ
پبُ ـ پادر ـ پيري ـ پيرڙيو ـ پيرو ـ
پاڄي ـ پاڄي ـ پيادو ـ پرهاتي ـ
پيراڻي ـ پيراڳون ـ پيرانتو ـ پيري
وادي ـ پيلانگهو ـ پوڙي ـ پيچرو ـ
پيدل ـ چوپائي ـ چوپيرو ـ چوپايو.
(ـــ پائو) پايو ـ چوپائي ـ ٽپائي.
(ـــ پاءُ) پاوڪ ـ پائلي ـ پائڙي ـ
پائڻ ـ ٽپائي ـ پوٽو ـ پوٽائي.

● پانيَه = پاڻي ـ پاڻيانو ـ پاڻيارو ـ
پاڻيرو ـ پاڻيٺ.

● پاپ = پاپُ ـ پاپي ـ پاپائتو.

● پارَ = پارُ ـ پار ـ پاريچو ـ
پاروٽو. (ـــ طرف) پاران ـ پارون.
(ـــ ڪنو) پارو ـ پاري. (ـــ پارو)
پارڙو.

● پاراوتَ = پاريلو- پاريلُ.

● پارشُوَ = پاسو- پاسات- پاسائون- پاساوت- پاسيرو- پاسيَ- پاسري.

● پالِ = پاپڙي.

● پاشاڻَ = پهڻ- پهڻي- پهڻيار- پهڻيرو.

● پنگَ = ڦڪو- ڦ ڪاڻ (رنگ ۾).

● پچتَ = پچي- پچرُ.

● پچُچا = پچُ- پچي- پچي.

● پنجرَ = پجرو- پجرآئون.

● پنجڪا = پاندي- پهو- پهيَ- پوٽي- پوٽياڻي.

● پتَ = پنڊي- پنڊڙي- پنڊڙو- پنڊو.

● پنڊَ = پنڊُ- سپنڊي- سپنڊو- سپنڊُ- پني- پنُ- پنوڙو- پنڙو. (ــ پڙُ) پڙي.

● پنڊارَ = پينارُ- پننُ- پنَ- پنٿو- پينو- پناڻ- پنيانگ.

● پتر = پتا- پيءُ- پترُ- پتندر- پتريڪ- پيڪو- پيڪي.

● پتّ = پتُ- پتو- پتائي- پي پتو.

● پتّلَ = پتلُ- پتيلي.

● پياسا (پيئڻ جي اِڇا) = پياسَ- پياسي- پياسا- پياسجڻ.

● پپّلَ = پپرُ.

● پپّلي = پپري.

● پيتَ = پيڙهو- پيڙهي.

● پيتَ = پيلو- پيلائي- پيلاڻ- پيلائڻ- پئر- پئرائي- پئرائڻ- پئرو. (ــ پيو ڙي).

● پيوشَ = پسَ.

پلنگَ (مذڪر) = پلنگ.

● پُچڇَ = پُڇ- پُڇرُ- پُڇڙي- پُڇي- پوڇڙ.

● پُٽَ = پُڙو- پُڙي- ستپُڙو. (ــ پُڙُ) پُڙدُ. (ــ پوتيو) پوتُ- پوتڙو- پوتي.

● پُٽيَ = پُچُ- پُچي- پُچ ائتو.

● پُتُرَ = پُتُ- پُتيتو- سپُتو- نپُتو- پُتائي- پُتروان- پُتائو- پوتو- پڙپوتو- پُتلو- پتلي.

● پُراڻَ = پُراڻُ- پُراڻي- آ پيراڻ. (ــ پراڻو) پراڻائي.

● پُرِ (شهر) = پُري.

● پُرشَ = پُرش- پرس- پرک- پُورهيو- پُورهيت- پُرِ هُي- پُرهيو.

● پُلَ (گهوڙي جو پنڌ) = پُوڙُ.

● پُشٽِ (قوت) = پٺ ـ ٻُشٽ ـ ٻوني.

● پُشپَ (گُل) = پُشپ ـ چوٻو.

● پُسٽَ = ٻوٿو ـ ٻوچو ـ ٻوچي. (ـــ پُستڪ) ٻوٿي ـ ٻوٿ.

● پنويہ = ٻوئي.

● ٻورَ = ٻورو ـ ٻوري ـ ٻورائي ـ ٻوراڻ ـ ٻورو ٻنو ـ ٻوري ٻنائي ـ ٻورت ـ ٻرٻوراڻ ٻورائي ـ ٻرٻوري (ـــ ٻوري).

● پُورَڻَ (ٻورو) = ٻورڻ ـ پنو ـ سنپورڻ.

● پُورڻ ماسا = پورڻ ما ـ ٻورما ـ ٻوٿيهه.

● پُورُوَ (آڳڙيو) = پورب ـ پوربي ـ پوربيو.

● پُورُويدُيسَ = ٻرهم.

● پرٿوي = ٻرٿوي.

● پرشتَ = ٿڙو ـ ٿڙي ـ ٿڙ ٿڙ.

● ٻرشٽَ = پٺ ـ پٺي ـ ٻنو ـ ٻنارڪ ـ ٻنيان ـ ٻنتي ـ ٻنيرو ـ ٻنيون ـ پرپٺ ـ ٻي ٻنيو.

● پيٺَ = ٻيٺي ـ ٻيٺي. (ـــ پيٺ) ٻيٺيو ـ ٻيٺائو ـ ٻيٺارو ـ ٻيٺير ـ ٻيٺوري ـ ٻيٺور ـ ٻيٺي ـ ٻيٺو ـ ٻيٺوڙي ـ ٻيٺڙ.

● پيلَ = پيلو ـ پيلر.

● پولَ = پورو ـ پوراڻ ـ پورائي ـ پُولَ ـ پولار ـ ٻور.

● پوليڪا = ڦلڪو ـ ڦلڪائي.

● پوشَ = پوهہ ـ پوهي.

● پِرڪَٽَ = پرگهٽ ـ پرگهٽڻ ـ پرگهٽجڻ ـ پرگهٽائڻ.

● ٻرَڪيرڻَ = پکيڙ ـ پکيڙڻ ـ پکڙڻ ـ پکڙجڻ.

● پرَجا = پرجا.

● ٻرَتيتِ = ٻرتيت ـ اٻرتيت.

● ٻرَتيڪيہ = ٻت ـ پتوند ـ ٻت پريو ـ سپت ـ سپتيو ـ ڪپت ـ ڪپتيو ـ پتائيتو.

● ٻرَتر = پهريون ـ ٻرتر ـ ٻرتما ـ پهرات ـ ٻهرات ـ ٻهرائين.

● ٻرَدَڪشٽا (ٿرڻ) = پرد ڪٿا.

● ٻرَدِيپت (دُکايل) = ٻليتو.

● پِرڊانَ (مکيہ) = ٻرڊان.

● ٻرَٻنچَ (ڪوڙ) = ٻرٻنچ ـ ٻرٻنچي.

● پرَيہ (ڏني) = ٻريو.

● پرَميهَ = پرميل ـ ٻرميلي.

● پرَيوگَ = ٻرجوگ ـ ٻرجوگي.

● پرَيوجَن (مطلب) = ٻروجن ـ نِشپروجڻ.

● پُرلَيَہ (جهانَ جو ناسُ)= پَرلَيِ.

● پُرَوادَ (ڳالهہ)= پواڙو.

● پُرَويشَ = پيهڻُ - پيهارڻ - پرويشُ.

● پُرسَنّ (خوش)= پَرسن - پرسنتائي.

● پُرَسادَ (مهرباني)= پَرسادُ.

(ـــ سيسا) پرساد - پرسادي.

● پُرسيدَ = پڌرو- پڌرائي- پڌر- پڌر- پڌري - پڌرُ- پرسيدَ.

● پُرَستَرَ = پٿرُ- پٿري- پٿرو.

(ـــ پکرڻ) پٿرڻ - پٿارڻ - پٿرائڻ - پٿرجڻ- پٿار- پاٿاري- پٿر- پٿرائي- پٿرڻي.

● پُرَستاپَنَ (موڪلڻ)= پَٺڻ- پٺجڻ.

● پُرَهَرَ = پَهَرُ - پيهري - ٽيپهري- پيپهرو- ڏُپهرو- ڏپهري.

(ـــ پهرو) پهريدار.

● پُراڻَ = پراڻُ- پراڻي - پرانو- لشپراڻ.

● پُرايَشچِت (توبهہ)= پَراچِتُ - پراچتي.

● پُرارتنا (بندگي) = پرارٿنا.

● پُراليہ (برف)= پارو.

● پُرينکا = پينگهو- پينگهہ.

● پُريتَ = پِريت - پريتمُ.

● پُريرَڻَ (چورڻ)= پِريرڻُ.

● پُروتَ (سيپيَلُ)= پُٺُڻ - پُٺُڻي - پٺائي - پُٺائڻ - پُٺارائڻ - پُٺرو- پُٺڙو- پوتو- پوت.

● پُرودَ = پوڙهو- پوڙهائي - پوڙهاڻ - پهو- پهائي - پدائي- پداڻ.

ڦ

● ڦَڻَ = ڦَڻ.

● ڦَلِنگ (بي سواد)= ڦِڪو- ڦِڪاڻ.

● ڦلڳڻ = ڦِڳڻ- ڦاڳ- ڦاڳي-

● ڦينَ = ڦيڻُ- ڦيڻو- ڦيڻي.

ب

● بَڻِج (واپاري)= وڻجو- وڻجارو- وڻج- وَڻجڻ- وڻجائڻ- واڻيو- واڻڪو- واڻڪي- واجائي- واپائي.

● بَدَرَ = ٻيرُ- ٻير.

● بَڌِرَ = ٻوڙو- ٻوڙاڻ- ٻوڙائي.

● بَنڌيا = وانجهہ- وانڊيو- وانجهُ- وانجهو.

● بَلَ = ٻَلُ - ٻَلي - ٻلوانُ - ٻَليار- پربل- پربلتا- سٻر- سٻرو- سٻرائي- سٻراڻ- ڏُٻرو- ڏُٻرائي- ڏُٻراڻ- ڏَٻَلُ- ڏٻلائي- سٻراڻو-

بَلشِتُ – نِبِرَ – نِبرائي – آبِلا – ابلائي.

● بَل (قُربان) = ٻَلِ.

● بَليوَرِدَ = بَتَّلُ – پَليدو.

● بَہُ = پَہُون.

● بَہُکَري = ڀُهاري – ڀُهارو – ڀُهارڻ – ڀُهَرَ – ڀهارڻي – ڀهارائڻ – ڀهاريدار.

● باڻَ = ٻاڻُ.

● ٻاڻِ (گفتگو) = ٻاڻي.

● بالَ = ٻارُ – ٻالڪ – ٻالڪو – ٻالڪي – ٻاراڻو – ٻاراڻي – ٻاريڻو – ٻالپڻو – ٻالپڻ – ٻالاپڻ – ٻال – ٻارڙو – ٻَلَڙ – ٻَلڙِ – ٻاڙي – ٻاڙڙي. (– وار) واروچو.

● بالي = والي – والو – ٻالو.

● بالڪا = واري – وارياسو.

● باشپَ = ٻاڦَ – ٻاڦي – ٻاڦڻ – ٻاڦائڻ.

● باهُ = ٻانهن – ٻانهوڻو – ٻانهوڻل – ٻانهين.

● باهُڪ = ٻانهو – ٻانهپ – ٻانهپائي – ٻانهپي – ٻانهوت – ٻانهوڻي – ٻانهي.

● بُدبُدَ (ڦوڪڻو) = ٻُد ٻُدو – ٻُڙ ٻُڙ – ٻُڙائون – ٻُڙڪو – ٻُڙڪڻ – ٻُڙي – ٻُڙو – ٻُڙڪڻ – ٻُڙڪ – ٻُنڊڙي – ٻندي – ٻُندو – ٻُروڙ – ٻُرڙ ٻُرڙ – بوند – بوندي.

● بُبُڪشا (کائڻ لاءِ اڇا) = بُک – بکئو – بکشت – بکائڻ – بکائجڻ.

● بُسَ = بُسه – بُوسو – ٻُهي – ٻُهو – ٻُري (– بوسو).

● بُرهمن = برهمڻ – برهما – ٻاڀڻ – ٻانيشڪو – برهمڻڪو – برهمائي.

پَ

● پَنگَ (مان) = پِگوان – پگولت – پگوت – پگوتي.

● پَگني = پيڻ – پيٽپائي – پيٽڪو.

● پَنگا = پَنگَ – پنگڙو – پنگي.

● پَتَّ = پَتُو – پتائي – پتائو.

● پِيَمَ = پِوَ – پوائتو – پَتَني – پِيالڪ – بي پِتو – نِرپِتي.

● پَرَتَّر = پَتارُ.

● پَسُنُ (رَڪ) = بسرُ – پِسر – پسمي – پِس.

● پاڪيمَ = پاڪُ – سياڪو – سياڪائي – سياڪ – نياڪ – نياڪو – نياڪائي – پاڪو – آياڪ – اياڪو – سُهاڪ – سهاڪي – سهاڪڻ – ڏُهاڪ – ڏُهاڪي – ڏهاڪڻ – ڏهاڪجڻ.

● پائبرَ = پانُ - پنڊ - پٽبي - پانڊو.

● پادُرَ = بدو.

● پاو (پهار) = پاءَ - پاوائتو - پاوَپريٽو - پائڻ - پر پياڦڻ. (ـــ هوڻ) پاوي - پاٿو - پائي - آپاءُ. (ـــ وسند) - پاءِ - پانوين. (ـــ حالت) پاءُ - سپاءُ - سپاويڪ.

● پاوَنَ = پانڙ - پائيجڻ - پاونا.

● پدَرَ = پڌرو - پڌر - پورڻ - پور - پورينڊو - پورُ - پورو - پورُو - پٽرُ.

● پجا (پاڻهن) = پجا - بجو.

● پجنگَ (ناڻگ) = پجنگ.

● پُوتَ = پُوت - پوتڻي - پوتائجڻ - پوتارجڻ.

● پُور = پُرنيء - پُوتيو - پُون - پونوچ.

● پُوشَڻَ (زيورُ) = پُوڪڻ - پُوشڻ.

● پيرِ = پير - پيري.

● پيَروَ = پيَرنشن - پيرمُ - پيروي.

● بُراتر = پياءُ - پايتو - پاني - پاياٽو - پاڻپائي - پاپو - پاياٿو - پاڻينو - پائيتو - پائيوار - پائيواري - پائرائي - پائتو - پائيتيو - سپائي - ليپائي.

● پُرَاشنُرَ = بني - بنُ.

پُرُو = پرُون.

م

● مَڪشيا = مَڪ - مڪو - مڪوراڙ - ماڪي.

● مَڪنَ (غرقُ) = مَڪنُ - مڪهن - مڪپ - مڳجڻ - مڪنو.

● منڪيلَ (باهر) = مڪرُ - مڪالُ - منڪل - منڪالو.

● منڪيلَ (سياڳو) = منڪل - منڪلا - منڪليڪ. (ـــ ڏينهن جو نالو) منڪل.

● منڪنيِ (پيڙي) = مڪري - مڪڙي.

● مَجنُ = ميج - ميچالو - مچالو - ميڪ.

● منچ = منجو - منجي - منجڻ.

● منجيشنا = مجث - ماچوٿو - ماچني.

● مَتَ = مڙهي - مڙهه.

● مَڻ = مَڻ - مڪو - مٿو - مٿيار - مٿيا - ماڪ - ماڪي.

● مَتِ = مَتِ مسترُ يو -

پر متڙ يو ـ سمٽ ـ ڪٿمت ـ مٿو ـ
مٽ ـ متائي ـ متي ـ هڪمتو.
● مٿڪڻ = مٿنگهڻ.
● مٿسرا = مڃر.
● مٿشيءَ = مڃي ـ مڇ ـ
مڃر ـ مڃڙي ـ مڃڙو ـ مڃلي ـ
مڃڻو ـ ماڇي ـ مڃڙ ـ ماڇ.
● مَدَ (مستي) = مٿو ـ متوالي ـ
موالٿو ـ مڇڻ ـ مٿي ـ متوالو ـ
متو ـ متارو ـ متاري . (ـــ شراب)
مَدُ ـ مَدِرا ـ مُندُ .
● مَدُ يه = منجهه ـ منجهه ـ
منجهائتو ـ منجهون ـ منجهارون ـ
منجهارو ـ منجهان ـ منجهائون ـ م .
● مَنٿر (خراب) = مٿو ـ مٿائي .
(ـــ آهستو) ماٺو ـ ماٺار ـ ماٺر ـ
ماٺوڙو .
● مَندَ = مَندو ـ منداڻي ـ مد و ـ
مندي ـ مدي ـ مدائي .
● مَندر = مندر .
● مَيهَ = ميو .
● مَيا (ميهر) = ميا .
● ميورَ = مورُ ـ موراٺو ـ مورڇل .
● مَرِچ = مرچ ـ مرچائي ـ
مرچي ـ مرچڙي ـ مرچ .
● مَرمثن (ڪنجهي معني) =

مرمَ ـ مرمي .
● مَرِ يادا (حد) = مرجات ـ مرجاتا ـ
مرجاتي ـ مرجادا .
● مَل = مَرو ـ مَرو ـ مرائي ـ
نرمل ـ نيرملائپي ـ مٿلپڻ ـ
مٿلو ـ ملائي ـ ميرو ـ ميرائي ـ ميراڻ ـ
ميرانجهڙو ـ ٻَلُ ـ مير ـ ميل ـ
مير يڙو ـ مٿلي .
● مَل = ميلهڙ ـ مالهي ـ مَل ـ
مَلهي .
● مَلاري = ملار ـ ملاري .
● مَشڪ = مشڪ ـ مشڪڻي .
(ـــ مهون) مهاري ـ مهلو .
● مَس = مَس .
● مَسور (دال جنو قسم) =
مهري .
● مَستڪ = مٿو ـ مستڪ ـ مٿي ـ
مٿان ـ مٿڻ ـ مٿاچرو ـ مٿار ـ
مٿانهين ـ مٿانهون ـ مٿڪي ـ مٿڪي ـ
مٿير ـ مٿون ـ مٿيون ـ مٿاچرائي .
● مَسُت = مٿو ـ مهي .
● مَهت (وڏو) = مهت ـ
مهنتڪو .
● مهلا ـ مهري .
● مهشي = مينهن ـ ماهو ـ ميهار ـ
ماهيو ـ ماهيڙ ـ ماهيڙو ـ ماهيلو ـ
ماهيڙ يائي .

● مانس = ماس - ماهُه - مانسُ.

● ماتُل = مامو - ماماڻو - ماروٽ.

● ماتر = ماءُ - ماتا - مائي - ماڪو - مائيتو - ماتيلو - ماتيلائي.

● ماتُرُ (رڳو) = ماتر.

● ماتُرا = ماترا.

● مايا = مايا - ماياوي - مائڪ.

● مارگ = مارڳ - مارڳي.

● مالا = مالها - مالهه.

● مالڪ = ماليهي - مالهڻ.

● ماش = مانهين. (— ماسو).

● ماس = ماش - ماسُڪ - مهنو - چهنو ماسو.

● ميتر = ميت - ميتي - مائتي - مائٽ - مائٽاڻو - ميتر - ميترتا.

● ميتيا (ڪوڙو) = ميتيا - ميتيان.

● ميشر (پوچ) = ميسر - مسرائي. (— گڏيل) ميس - ميسو - ميهه.

● ميشٽ = ميٺو - ميٺاڻ - ميٺاڻ - ميٺو - ميٺائي - ميٺائيڻ - ميٺ ميٺ - مٺائي - مٺو - مٺوئي - ميٺڻ - مٺي - مٺيرو.

● ميهڪا = ماڪ.

● مُڪُت = مُڪهُت - مُڪت - موڪڙ - مُڪ.

● مُڪُر = مُڪُري. (— مڪڙي) مڪڙو.

● مُڪُتا = موتي - موتيائون - موتئڙو.

● مک (وات) = مک - مکهُن - مکامکي - بي مک - سنمک - مُهَڪُ - مُهڙو - مُهڙ - مُهانڊو - مهانڊو - مُهاڏو - مُهارو - مُهاڙ - مهاڙي - مُهاڪڙو - مُهاڇڙو - مُهرو - سامهون - سامهٺي - آمهون سامهون. (— مُکيه) مُکي - مکپڻ - مکپٽو - مکپائي.

● مُنج = مُيچ - موچي - موچڪو.

● مُدگ = مُڳ - موڳو - مُڳيري.

● مُدگر = مُڳرو - مگري - مڳر - مترڪو - مترڪي - مُترهرو.

● مُدرا = مُنڊي - مُدرا - مُنڊڻ - مُنڊ - منڊڇڻ.

● مُرل = مُرلي - مُرليو.

● مُشل = مُهري - مهرو - مهلڙو - مهلڙي.

● مُشٽ = مُٺ - مُنيو - مٺڙي - هڪمُٺ - مُٺڙيو - مُٺڪ - مُٺامُٺي - پڙمُٺ.

● مُهورت = مَهورت - مُهورت.

● مُورکَ = مورک- مورکائي- مورکپڻو.

● مُورتُ = مُورتَ.

● مُرڙڻ (ڪنڊ) = مُنڊي.

● مُولَ (اصل) = مُولُ- مُولِ مُور. (-- مُورُ) مورڪو- مُوڙي. (-- موڙي) مُولاري. (-- پاڙ) سَمُورو- سَمُوري.

● مُولثيَ = مُلهُ- آملهه- ملهائتو- آمل- امول- امولڪ- مُلهه.

● مرکَ = مرون- مرکهُ- مرُنائو- مرُنڪو- مرُنڻو.

● مرتڪا = مٽي- مرُتڪا- ميٽ- ميٽائون- مٽ- متڪو- متڪي- ماٽي- ماٽو- ماٽڙ- ماٽيارو- ميٽڙ.

● ميگهَ = مينهن- ميگهه- مينهوڳي.

● ميٽ = ميٽي.

● ميندي = ميندي.

● مودڪَ = مودڪُ.

● مرڪشڻ = مکڻ- مکائڻ- مکارائڻ.

يم

● يجمان = ججمان- ججماني.

● يسڪيہ = جڳ.

● يت = جتي- جَتُ.

● يتنَ = جتن- جتني- نرجتن.

● يتر = جيتي- جِتي- جتهين- جتون.

● يٿا = يٿا- جٿن- جيئن.

● يدا = جڏهين- جڏهانڪو- جڏهانڪر.

● يتتر = جندُ- جندي- جندالو- جندالڙو- جندڙي- جاليڏهه- جاڏاهي- جانڊاهيو- سنجت. (-- جنتر) جنتري. (-- جندو).

● يَوَ = جَوُ- جوالي- جوڙو.

● يشس = جسُ- جساڻو- نيجَس- آهجَسُ- آجَسُ.

● يشٽي = لٺ- لٺ يو- لڙهه- لڙهي- لڙهو- سنٽو- سنٽي (-- لڙهه) لڙهو- پلڙهو- ٿيلڙهو.

● ياچڪ = جاچڪُ- جاچڪو- جاچڪي.

● ياترا = جاتَ- جاتا- جاتي- جاترا.

● يڪتِ = جڳتِ- جڳائتو- جڳتي.

● يگ = جڳُ.

● يگل = جوڙو- جوڙي- جوڳ- جوڳڙيو.

● يُتَ = جُتُ - جُنگ.

● يُڏَ = چُڏ - يُڏ - جوڏو.

● يَوڪَ = جُون - جُو لشڙ.

● يُوٺَ = جهُنڊ.

● يوگَ = جوڳُ - جوڳي - جوڳيائيتو.

● يوڪُيَ = جوڳو - جوڳُ - جوڳيو - اجوڳو - اجوڳائي - اجوڳي - جوڳائي.

● يونِ = جُونِ.

● يوونِ = جوڀَنُ - جوڀنُ.

ر

● رَڪُتَ = رتُ - رتڙو - رتڙي - رتو - رتورت - رتُلا - رتڙيا - رتول - رتي - ارتو - هڪرت.

● رَجَ (مٽي) = رَجَ.

● رجنِ = رئينَ.

● رَجَسَ = رَجو - رَاجسي.

● رَڻَ = رڻ.

● رنڊا = رَنَ - رنڊي - رنڙ - رناپڙ - رنڊي.

● رتنَ = رتن - هنجرتن.

● رٿ = رَٿ.

● رَلڪَ = رلِڪو - رلي - رلي.

● رَسَ = رَس - رسائتو - رسيلو - رسيلائي - رسيا - رسيو - رسوئي - رسائڻ - پي رسو - سرس - سرسائي - سرسيرو - رهس.

● رَسنا = رَسو - رسي - رَس.

● رَهيتِ (چڏيل) = رَهيت.

● راڪيشَسَ = راڪسُ - راڪاسُ - راڪاسي.

● راگَ = راڳُ - راڳي - راڳڻي - راڳيندڙ.

● راجنُ = راجا - راءُ - راڄُ - راڄائيتو - راڄوٽي - راڄائي - راڄاٽو - راڄائو - راڄڪو - راڄوٽو - راٺو - راٺي - راول.

● راترِ = راتِ - راتيا - هتو - راتوڪيو - راتون - رات - راتوٽو - نوراتو.

● رالَ = رالَ - ريال.

● راشِ (برج) = راسِ.

● راسَ = راسِ.

● ريتِ = رِيت - ريتي - ريتائيتو - سريتو - ڪُريتو.

● رُڪشَ = رُڪو - رڪائي - رُڪائي.

● رُوپَ = روپونت - سروپ - بهروپ - بهروپي.

● رُوپيَ = رُپو - روپ - روپو - رُپيو.

● ريكا (ليکَ) = ليکَ - اَيکو - ليکائون - ليکڻ - ليکائڻ - ليکيرَ - ليهڻ - ريکا - ليِنگهو - ليِنگهائِتو.

● روکَ = روکَ - روکڙو - روکڙو.

● روکَب = روکِپ - روکِپي - آروکِپ - اروکِپي - نروئي - نرويو.

● روپڻ = رُنبڻ - رُنب - رُنبو.

● رومَنَ = رومِ - لُونڻ - لُيون.

● روشَڻ = رُوهي. (ـ رَوهه).

ل

● لَکُتکَ = لَکو.

● لَکُشَ = لَکُ - لکي - لاکيئو - (سنڌو) لاکڙو.

● لَکُشڻ = لڇڻ - سُلڇڻ - سلڇڻو - کُلڇڻو - لَکڻو.

● لَکُبَ = لَکڻ - لَکڙي - لکڙو - وِرگھو.

● لَکهِيَ = لاڪُو - لاٽو - لاٽيرو - لاٽائي.

● لَجا = لَج - لَجا - لَجا - لجارو - نِرلج - لجڻ - لجائڻ - لجائتو - لجاوان - لجي - لجو - لَڌ - لجهڙو - نِرجو - نِرجائي.

● لَڏَکَ = لَڏون - لاڏُون.

● لَنپَٽَ = لَنپڊو - لنڊائي - لِنڊارو - لانڊاراڻي - لابڙ.

● لَنبَ = لَنبو - لنبائي - لنباڻ - لامَ - لاڻيڊ - لَنبيءُ. (ـ لَبُ) لَبڻ - لَبيرُ - لبي - لڄڻ - ان لَب.

● لَيَم (گُر) = لَيءِ.

● لَلاتَ = لِلاٽ - لِيڙ - نراڙ.

● لَوَنکَ = لونگُ - لونگي.

● لَوَڻَ = لُونُ - لُوڻيل - لوڻڻ - لوڻي - الوڻي - الوڻائي - سَلوڻو - سلوڻائي.

● لَهَرِ = لهرَ - لهرِدارَ - لهريائون - لهرو - لهوي.

● لاکُشا = لاکِ - لاکي.

● لالَسا = لالچ - لالچي - لالچائڻ - لالچڻ - لالچڻ.

● لِکُشا = لِک - لِيک - ليچهه.

● لِينَ (واصل) = لِينُ.

● لِيلا (رالذ) = ليلا.

● لُوکَ = لُوک - لوکيک - پرلوک.

● لُومَشا = لومڙ - لومڙي.

● لوشٽَ = لوڙهي - لوڙهه.

● لوهَ = لوهُ - لوهي - لوهر - لوهرکو - لوهار.

● لوهيتَ (رَتُ) = لوهُو.

و

● وَلـڦ (ڪتنب) = ولـسُ.
(ـــ پانس) بالسري ـ بنسري .

● وَڪَ = بگَـبَ ـ بگلو ـ بگهـﮥ .

● وَڪُرَ (ڏِنگـو) = وڪڙـ
وڪـڙڻ ـ وَڪـوڙ ـ وڪـوڙڻ ـ
وَنـگـڻ ـ وِنـگـت ـ وَنـگـبَ ـ
وِنـگـُ ـ وِنگـو ـ وِنگائـي ـ
وَنگـڙو ـ وَنگـبَ ـ وَنـگـي ـ
بانڪو ـ وڪري .

● وَلـگَنَ = واگـڻ ـ واگـبي ـ
واگـائي .

● وَجُرَ (سخت) = بَجَرُ .

● وَتُ = بَڙُ (ـ وَڙو) ـ وڙي .

● وَتُ = پيتو ـ پيتي ـ پڙو ـ پڙي .

● وَدُرَ = وڏو ـ وڏي ـ وڏائي ـ
وڏائُ ـ وَڏائِ ـ وڏائـڻ ـ وڏائتـو
وڏائه رو .

● وَتُسَ = وچو ـ وچي ـ وَچَ ـ
وَچيرو ـ پتڙو ـ پتيرُ .

● وَدُو = وَهتو .

● وَنَ = پَنُ ـ پَنِ . (ـــ وَنُ)
وڻراءِ .

● وَيَسُ (عمـر) = وَهـيَ ـ
وهياترو ـ وهيائتو .

● وَرلـبَ = وِرانـبو .

● وَرُڪَرُ = پَڪَرُ ـ پَڪري ـ
پڪرو ـ پڪار ـ پاڪرو ـ پاڪارَ ـ
پاڪارڻ ـ پاڪڻ ـ پوڪُ ـ پوڪڻ ـ
پوڪيرُ ـ پوڪجڻ .

● وَرُڻَ (رنگ) = ورن ـ وَرڻ ـ
ورنو (ـــ ذات) ورڻ .

● وَرُتِڪَ = پٽيرو .

● وَرُدُرَ = ودي ـ وادِ .

● وَرُوُرَ = پَپَرُ ـ پاپرو ـ پاپَرُ .

● وَرُشَ = وَرِهـ ـ ورهيارو ـ
ورهـيـو ورهـ ـ ورهـيـوڪو ـ
پہ ـ ورهيو ـ تہ ـ ورهيو .

● وَرُشا = بـرسات ـ بـرساتي ـ
برسن ـ برسائڻ ـ ورڪـا ـ ورشـا ـ
وَسَ ـ وسائـن ـ وسڪارو ـ وسڻ ـ
آنڻ ـ آنو ـ اونو ـ اوت .

● وَلـگا = واڳ ـ واڳڻ .

● وَلِـپَ (پيارو) = وَليَ ـ ولهو .

● وَلُ = وَل .

● وَڦَ = وَسُ ـ وس ـ وسائتو
وسـوارو ـ وسـيڪـو ـ آوَسِ ـ
پَرَوَس ـ وَهيٺو .

● وَسَتَ = بسنت ـ بسنتي .

● وَسا = وَکو .

● وَسَتَ = وٺُ ـ وستُ ـ وسَلو .

● وَهرُ = پاهرَ ـ پهر ـ پيهر ـ

ڀهرڀون - ڀهرتون - ڀهرتو - ڀهراڙي - ڀهرون - ڀهرالي - ڀهرائون - ڀهرائين - ڀهرين - ڀهريان - ڀهريتو .

● وَنُهي = ٻاهه - ٻاهوتي .

● واتَ = واتَ - واتهڙو - واتانتو - سُواتو - ڪُواتو - آواتو - ٿي واتو - اڻواتو - واتوا هو - اواڙو - چوواتو - ٿيواتو (- واڙو) واڙي - واڙ . (- ٻارو) ٻاري .

● واٽي = واٽي .

● واتهَ (ٻادَ) = ٻاتو - ٻاتائي - ٻاتاڙ - ٻاتاڙڻ - ٻاتائڻ .

● واتيا = واچَ - واچوڙو - واچين .

● وادِيَ = واچو - وچڻ - وچائڻ - وچٽو - وچٽي - وچائي - وچارائڻ - وچو - وڳو - ٻجو - واچٽ - واچوتي - واچيرو - وڳڻ .

● وانرَ = ٻاندر - ٻاندري - وانر .

● وِپ = واءُ .

● وايُ = واءُ - وائڪو - وائيڪائڻ - وائڪ - وائڪجڻ - وائر - وائرڻ - وائل - وائلجڻ - وائلڻ - وائرائڻ - وائيورڪير - ميُواءُ - واولد - ٿيوائي - ليوايو - آوايو - وارڻ - وارائڻ . (- وائي) وائيڙو - وائيڙائي - ٻائوڙو - ٻائوڙائي - چووائو .

● وارَ = وارو - وارائتو - واري - وارَ . (- ڏينهَن) وارَ .

● وارڻَ (بند ڪرڻ) = وارڻ - وارٽي - وارَ - اڻ واريو - ليوارڻ .

● وارتا = ٻات - ٻاتولي .

● واسَنَ = ٻاسڻ .

● واسِ = واهوڙو .

● وِنشَتِ = وِيهه - وِيهارو - وِيهون - وِيهوڻ - وِهوڙو - وِهوٽائي - وِهڪ .

● وگهٽن (حرڪت) = وِگهڻ - وِگهني .

● وِڊالَ = ٻلي - ٻلو - ٻلڙو .

● وِتَ = وِت .

● وِديا = وِچا - وديا - وِدياوان - وِچائتو - آوديا .

● وِدِيُت = وِج - ٻجلي .

● وِدَوا (رَنَ) = وِڌوا .

● وِڌاتر = وِڌاتا .

● وِڌ (حڪم) = وِڌي .

● وِنا = ٻنا - ٻن .

● وِندُ (ڦَرڙو) = ٻندُ - ٻندي .

● وِپَتِ (آفت) = وِپت .

● وِڀُوت (ڪرامت) = وِڀوت (رڪت) ڀڀوت ڀڀوتجڻ .

● وِمانَ (ديوتا جي گاڏي) = ومان - وِوان .

● وِڇوڪَ (جُدائي) = وڇوڙي-
وڇوڙي.

● وَرَل = وِرلو- ورلائي-
ورلي- وِرلان.

● وِرَهُه (جدائي) = وِرِهُه-
بِرِهُه. (- وِرَهُه) وِرَهُ-
وِرهاڱو- وِرِچ- وِرچڻ-
وِرچڻي- بِرِهُه.

● وِراج (چمڪڻ) = پراجڻ-
پراجمان.

● وِروڌ (دشمني) = وِروڌ-
وروڌي- وروڌ جڻ.

● وِلِ = پيرُ- پرگهل.

● وِلَنب = ويرم- ويرمِ-
وِلنبِ- ويرو.

● وِواهه = وِهانءُ- وِهانتو-
وهانجڻ.

● وِويڪ (ويچار) = وِويڪُ-
وويڪي- بِبيڪُ.

● وِشيش (خاصُ) = وسيڪ-
وسيڪي- وشيشڻُ.

● وِشرام (آرام) = بسرامُ-
بسرامي. (- ٿڪُ) وسامڻ-
وساڻو- وِسامُ.

● وِشو (جهانُ) = وِسُ.

● وِش = وِڪُ- وِڪيرُ-
وِهُه- وِهير- وِسِهر.

● وِشَيه (عيشُ) = وِشَيءَ-
وِشئي- وِڪَيءَ- وِڪئي.

● وشو (اعتدال = وِشُو.

● وِشنا = وِشنا- وِٿ.

● وِسَ = بِه- بيهي.

● وِستَر = بسترو- وچائڻ-
وچائو- وچارائڻ.

● وِستارُ (طول) = وِستاري-
وستارُ- وستارو.

● وِسمَيه (حيران) = وسمَيءَ-
وِسر- وِسائي- وِسامُ- وماسڻ-
وماسجڻ.

● وِهرت = وِرونهن- ورونهڻ.

● وِج = بِيجُ- بجارڻ- بيجو-
بيجي- بجائتو- بجيرو- بيجارڻ-
بيهڻُ- بيجُ.

● وِيجن = وجڻو- وجڻي-
وجائون.

● وِيتيڪا (پان جو پيڙو) = پيڙو.
(- بِنڌ) پيڙو- پيڙي- پيڙ-
پيڙڻ- پيڙئي- بِيٽ.

● وِيٺا = بيِن.

● وِير (بهادر) = وِيرُ- وِيائر-
وِيرائو.

● وِيريه = پيرج- ويرج.

● وِرڪش = بِرِچُ.

● ورت = وِرت.

● ورڌ = وڏيرو- وڏڪو- وڏتڻ- وڏپڻ - وڏپو.

● ورشچڪ = وڇون - وڇولڙو- ورشڪ.

● ويدا = پيڙو- پيڙي - پيڙياتو.

● ويتر = بيد.

● ويد = ويد- ويدي- بيد- ويڌي.

● ويدن (د رد) = ويدن.

● ويلا = ويلا- ويرَ- ويراويرَ- ويروتار- ويل - ويلو- سوارو- ويلائتو- سوير- سويرو- آوير- آويرو- آويل - سويل - سويلو- ويرو- وير.

● ويلن = ويلڻ - ويلڻ - ويلاڻ- ويلائڻ - ويلڻي - ويلائي.

● ويش = ويس- ٻيڪ.

● ويشيا (ڪچري)= ونسا.

● ويهت =وهڪڻ- وهڪجڻ.

● ودين = ويج- ويجائو- ويد- ويدڪ.

● وير =وير- ويري - ويرڪو- ويرو.

● ويراڳ=ويراڳ-ويراڳي- بيراڳ- بيراڳي- ويراڳو-بيراڳڻ.

● ونشاڪ=ويساڪ- ويساڪي.

● وَيوهار =وهنوار- وهنواري - وهنواريو.

● وياڪهر = ٻاڪهڙ- واڪهڙ.

● وياپار =واپار- وپار- وپاري- واپاري - وپارڻ- واپارڪو- واپرائڻ - واپراڻ.

● وتپتِ (اشتقاق) = وتپتي.

● وِرت = ورت.

ش

● شَڪَت = چڪڙو.

● شَڪُن = سڳڻ - سڳڻائتو- اپسڳڻ.

● شنڪا (شَڪ) = سنڪا.

(ڊپ) سنڪ- سنڪڻ - سنڪائڻ - سنڪائتو- سنڪجڻ - سانڪ- سانڪو.

● شنڪ (ڀالو) =سانڪ.

● شنک = سنک- سنکي.

● شت = ڪتو- ڪتائي - ڪتاڻ- ڪتيرو.

● شٿ = سيٺي - سيٺيو.

● شپت =سنهڻ - سپت.

● شيا = سيج- سيجا.

● شر (ڪاني جو قسم) = سر.

● شرن = سرڻ.

● شَرِرُ = سَرِءُ - سَرَوِي.

● شَرِيرَ (بَدَن) = سَرِيرُ - شريرُ.

● شَرُڪَرَا = تَنڪَرُ - تِيڪري - تِيڪري - تِيڪراڻو - تڪرائون - شَڪَرِ.

● شَلَ = سَلو.

● شَلاڪا = سَرائي.

● شَلُڪَ = چِيلِرُ - چِيلُ - چِلونگري.

● شَلَيِمَ = سِيڙهي - سِيهڙ.

● شَشَ = سَهو.

● شاڪ = ساڳ - ساڳ پائي. (- ڪانيءَ جو قسم) ساڳ.

● شاڻَ = سِيراڻ - سِيراڙي. (- سارهي).

● شانتِ = سانت - شانتيڪو.

● شاپَ = سراپُ - سراپڻ.

● شال = ساريون - ساريال.

● شاستُرَ = شاستر - شاستري.

● شِڪيَہ = چِڪو - چِڪائي.

● شِثِيلَ (ٿَڌو) = ڍِلو - ڍِلائي - ڍِلاڻ - سِٿِلُ - سٿلائي - ڍِرو - ڍِرَ - ڍِراڻ - ڍِراڻو - ڍِرائڻ - ڍِرائي - ڍِرو - ڍِرائي.

● شِرَس = سِرُ - سِرو - سِرين - سرِيوال - سرانو - سِرو.

● شِلا = سِر - سِروِتو - سِلا.

● شِيڪَرَ = چِٽڪار - چِٽڪارڻ.

● شِيگهرَ = سِگهو - سِگهائي - سِگهاڻ - سِگهر.

● شِيتَ = سِيءُ - سِيانديو - سِياڻجڻ - سياڻڻ - سِيئو - سِيتل.

● شِيتلا = سِيتلا - سِيرو.

● شِيرُش = سِيسي - سِيسُ.

● شِيلَ (چڱو سڀاءُ) = سيلُ - سيلوَنت - سُيلُ.

● شُڪتِ = سُتِي - سِتيسڙو - سِپَ - سِپي.

● شُنتَ = سُنڍِ.

● شُنڊا = سُونڍِ.

● شُبَ (سُهڻو) = سُبُ - آسُبُ.

● شُلڪَ = سُنگُ - سُنگڻ - سونگي (- سُوتي).

● شُوڪَ = شُوڪ - سُوتُو.

● شُوڪَرَ = سُئَرُ - سُوئَرُ - سُوئراڻو.

● شُونيَہ = سُڃ - سُڃو - سڃائي - سُن.

● شُورَ (پهلوان) = سُورُ - سُورمو - سورمائو - سُور هُ -

سو رهائي ـ سو رهائو ـ سو رمائـي ـ سُـور و.

● شُوَرَڻ = سورڻ .

● شُول = سُـو رـ سُـو رائـڻ ـ سو ريتو ـ سو رائجڻ ـ سـو رائـتـو ـ اڻ سوريتو ـ سُوري .

● شَولا = سُوري ـ سُولي .

● شِرڪِال (ڪِدَڙُ) = سِيال .

● شِـرنڪـَل (ڙنجيـري) = سِنگهر ـ سنگهـار ـ سنگـهـري ـ سنگهارڻ ـ سنڪلي .

● شِرنگ = سگُ ـ سگي ـ سگُر ـ سانگ ـ پسانگو ـ تيسانگو .

● شِرنگار = سينگار ـ سينگارڻ ـ سينگارجڻ ـ سينگاري ـ سينگارائتو .

● شيڪَر = سيهرو .

● شيش (باقي) = سيک ـ سيسا .

● شوڪ (ارمان) = شـوڪ ـ سوڪ ـ سوکي ـ آسوڪ .

● شوچِن (ارمان) = سوچ ـ سونچو .

● شوچِس = سوجهرو ـ سُجهندو .

● شوچِيَ (صاف ڪرڻو) = سوجهـ ـ سوچ .

● شوتَ = سوچ ـ سُچڻ ـ سچائڻ ـ سُوٽو .

● شوِيا (حُسن) = سوپا ـ سوپڻ ـ سوپـائـڻ ـ سوپـيـا ـ سوپياوان ـ سوپارو ـ سوپنيڪ .

● شوِيـانجَن = سهـانـجـڙو ـ سهانڊڙو .

● شَمَشان = مسان ـ مساڻي .

● شَمَشُرُ = سُـچـون ـ مُڇ ـ مُڇر .

● شيـامُ = شـامُ ـ سـانـورو ـ سانـورائـي ـ سانـو لو ـ سانول ـ سانرو . (ـــ سانُو) سانَي ـ سانوڻ ـ سانـيـرو ـ سـانـوانـي ـ ساوائـڻ ـ ساوڪ ـ ساوڪائڻ .

● شُيامـا = سانئون ـ سـاوڙو ـ ساوڙي .

● شُيال = سالو ـ سالي ـ سالاٽ ـ سالاجي .

● شُـردا (ايـمـان) = سـِـردا ـ سِرداوان .

● شُرانت = سانو ـ سانائي .

● شُراوَڻ = سانوڻ ـ سانوڻي .

● شُرِيشُٽ = سيـٺ ـ سيٺـيو ـ سيٺپي ـ سيٺپائـي . (ـــ تمام چڱو) سريشٽ .

● شُلوڪ = سلوڪ ـ سلوڪُ .

● شُوشَرَ = سـهـُرو ـ ساهـرتو ـ ساهرائو ـ سَس .

شَ

● **شَشُ** = ڇهه - ڇڪو - ڇڪي - ڇڪڙي - ڇنَڪَ - ڇهون - ڇهوڻ - ڇهوٽو - ڇهوٽائي - ڇنَٽِ - ڇني - سَٽِ - سانيڪو.

سَ

● **سَنُيوڳ** = سنجوڳ - سنجوڳي.

● **سَنشيہَ** = منسو - سنسائي.

● **سَڪُنُ** = ستون.

● **سَکي** = سَکي.

● **سَگُرِيَ** = سَگُو - سگائي.

● **سَنڪَٽَ** (مشڪل) = سنڪٽ - سنگٽ.

● **سَنُڪُلَ** = سَگِرُ - سگر.

● **سَنکيا** (عدد) = آسَنک.

● **سَنگَ** = سَنگُ - سنگي - سانگي.

● **سَجنا** = سنج - سنجڻ - سنجائڻ - سنجڻي - پنجسنجي - سنجائتو - سنجتيو - سنجُتو - سنجوڻ سنجوهڻ.

● **سَتِ** (درست) = سَتِ - آست.

● **سَتي** = سَتي - ستيپڻو.

● **ستتوَ** = سَتُ - ستائتو - نِستو - نِستائي - نِستُ.

● **سَتيہَ** = سَچُ - سچار - سچو - سچائي - سچارو - سچائتو - سچي.

● **ستُيا** = ستيا - ستياوان.

● **سدا** = سدا - سدائين - سَدِيو.

● **سَنديشَ** = سنيهڙو - سنيهو.

● **سَنڌانَ** = سنڌڻ - سانڌائو - سنڌائڻ.

● **سَنڌِ** = سَنڌ - سنڌ - سنڌائتو. (- سنڌِ) سَنڌِ. (- سينڌِ) سينڌو - سينڌي.

● **سَنڌيا** = سنجها - سانجهي - سنجهي - سنجهو - سانجهڪو.

● **سَنياسَ** = سَناس - سناسي.

● **سپُتَنُ** = سَتَ - سَتي - ستو - ستڙيو - ستڙي - سَتَڻِ - ستمي - ستون - ستوڻ ستوڻو ستيو.

● **سَيا** = سيا.

● **سَمَ** = سَمُ - سمتا - سمان. (- سنئون) سنوائي - سَنوَتِ.

● **سَميہَ** = سمو.

● **سَمَرتَ** = سَمَرٿ - سمرٿي - آسمرٿ - اڻ سمرٿ - اڻ سمرٿي.

● **سَماجَ** (مجلس) = سماج.

● **سماڌِ** = سماڌِ - سماڌي.

● **سمايوڳ** = سماجوڳ.

● **سَمُدرَ** = سمنڊ - سامونڊي - آپسمنڊ.

● سَنۡپَتَ = سَنۡپتِ.

● سَنبَلَ = سَمَرُ - سمرائتو.

● سَرَڪَ (شراب) = سَرو.

● سَرَسُ (تلاءُ) = سَرُ - سرور.

● سَرُپَ = سَپُ.

● سَرُوَ = سَپ - سَپوٺي - سيئي - سَپو - سيپي - سرب - سَروَدا - سَپَتِ - مارو - ساراٿي - ساراڻِ.

● سَرُشَپَ = سَرِهَ.

● سَهج (سُپاءُ) = سَهَجُ - سهجي.

● سَهايَ = سهاء - سهائتا - سائتا - ساهِ.

● ساڪشتاتُ = ساڪياتِ - ساڪشات.

● ساگَرَ = ساگر - سائرُ.

● ساڌُ = ساڌ - ساڌُو - ساڌائو - ساڌپائي - ساڌوٿو.

● سامُدُرِڪَ - سَاموڊرڪ - ساموڊري.

● سارَ (مطلب) = سارُ.

● سارنگَ = سارنگ - سارنگي - سارنگيو.

● سارِ = ساري - چوسارِ - آٺ سارِ - هڪَ سارِ.

● سارُٿَ (تونگر) = شاهُ - ساهيه. (ـــ سات) ساٿي - ساٿاري.

● سِنهَ = شينهن - سينگهُ.

● سِندُورَ = سيندُرُ.

● سِندَ (درياهُ) = سِندُ. (ـــ سِندُ) سِندي - سِندَرو - سِندو - سِندِئُر.

● سِيمَ (حدّ) = سيمَ - سيڻ.

● سِيمَنتَ = سِيندِ.

● سِيوَنَ = سِبَڻُ - سباڻ - سِبو - سِبڻِ - سباٽي - سبٽو - سبٽي.

● سِيسَ = شيهو.

● سُکَ = سُکُ - سُکو - سُکيو - سُکيَ - سُکالو - سکي - سکاولو - سَوکو - سَوکائي - سَوکاڻِ - سَوکيرو.

● سُندَرَ = سُندر - سُندري.

● سُرَ (ديو) = سُرُ - آسُرُ.

● سُرَنگا = سِرِنگَ.

● سُرَڀِ = سُرهو - سُرهاڻِ - سُرهائي - سُرهيو - سُرهي.

● سُرَسا = سُٺا.

● سُوَرڻَ = سونُ - سونو - سونهري.

● سُشٺُ = سُٺو - سُٺائي - سُٺاڻ.

● سُوڪشمَ (باريڪُ) = سُوکِرو.

سُوچ = سُچي.

● سُوتُرَ = سُتُ - سُوتِي -
سُوتلي - سوتو.
● سُورُپُ = سُپُ.
● سُورِيَہُ = سِجُ - سورج -
سُور - سِجاوتي.
● سِينا = سِينا.
● سُکندُ = کِندُ - کنڊ و -
کنڊات - کانڊي - کانڊ ہو.
● سُتَنَ = ٿڻ - ٿَڄُ.
● سُتَنبِ = ٿنبُ - ٿنبو - ٿنبي -
ٿنڀڙي. (- ٿنڀُ) ٿنڀجڻ.
● سُتَنبِنَ (بند ڪرڻ) = ٿمڻُ -
ٿمائڻ - ٿمِ - ٿمجڻ.
● سَتُرَ = ٿَرُ - ٿَري. (- ٿڙو)
ٿڙي.
● سُتُتِ (ساراھ) ● آستُتِ.
● سُتوڪَ = ٿورو - ٿورڙو -
ٿوراڻ - ٿورڙي.
● سُتُري = اِستري.
● سُٿانَ (جاءِ) = ٿانُ - ٿاني -
ٿاناڻي - ھرستانو - ٿانئيڪو - ھڪ
ٿانئيڪو - ٿانءُ - ٿاڻو - ٿانئيڪو -
ٿانيدار - ٿانيداري - ٿاھُ - آٿاھُ -
آستانو - ٿاڻُ - ٿانگھو - ٿانگھائي.
● سٿاپنَ = ٿاپڻ - ٿاپنا - ٿاڦنا -
ٿاپي - ٿاڦي - ٿاڦ - ٿاڦڻ.
● سَٿرَ (ٿانءُ) = ٿيرُ - آڻ ٿيرُ -

نيٿر - نيٿرائي - آٿريو - آٿرڻ - آٿارڻ -
آٿارَ - آٿرائڻ - آچرڻ - ٿٿرائڻ -
ٿٿرڻ - ٿاٿرائڻ - ٿاٿھر - ٿھرڻ -
ٿھر - ٿانور - ٿھرائي - ٿھراءُ - ٿھرائڻ -
ٿنھرائڻ - ٿرڻ - ٿارڻ - ٿھرائتو -
ٿاپرِ ٿار - ٿرجڻ.
● سُٿيوٽا = ٿوٽيي.
● سُٿُولَ = ٿُلھو - ٿلھاڻ -
ٿوليھ - ٿلھائي - ٿلھڙ - ٿلھڙو -
ٿُوٿر - ٿوٿرجڻ.
● سَنُشا = نُونھن
● سُنيھ = نينھُن - سنئيھ - سنيھ -
سنيھي - ليھي - نيھڙو. (- سٽيپُ)
سٽيو - سٽيائي - اٽيو - اٽيائي - اٽيپ.
● سُڦِميي = ڦنڪي.
● سُڦورتِ = ڦرتائي - ڦرتِ
ڦرتو.
● سُوَرَ = سُرُ - سرائتو - سريتو.
● سُوَرِڪَتَ = سرڳُ - سرڳيي.
● سَوادَ = ڪسوادُ - سوادي - ساءُ
سواءُ - ساڌو - ساڏائي.
● سُوامن = سامِي - سائين -
سوائي - سائين والو.
● سُويد نيي = وڌ ٿي - وڌڻ.

ھَم

● ھَنسَ = ھَنسُ - ھنسڻي -
ھنجھ - ھنجھر.

● هَٽُ = هَٽُ ـ هٽي ـ هٽائي ـ هٽ وارو ـ هٽيلو ـ هِڪَ هٽي.

● هَٽَ = هَٽ ـ هٽي ـ هٽيلو ـ هٽيلائي ـ هٽائتو ـ هٽيائڻ.

● هَرڻَ = هَرَڻُ.

● هَرِت (سائو) = هَرِيو.

● هَرِتالَ = هَرتالُ.

● هَرِدُرا = هَيڊ ـ هَڊائون.

● هَرُشَ (خوشي) = هرک ـ هرکڻ ـ هرکجڻ ـ سرهو ـ سرهائي ـ سرهجڻ ـ ارهو ـ ارهائي ـ ارهائڻ ـ ارهجڻ.

● هَلَ = هَرُ ـ هاري ـ هارکو ـ هارپو.

● هست = هٿ ـ هٿڙو ـ هٿڻ ـ هٿيو ـ هٿو پائي ـ هٿو واڙي ـ هٿوڙو ـ هٿوڙي ـ هٿون هٿ ـ هٿيار ـ هٿي ـ هٿياڙي ـ هٿيالو ـ هٿئرُ ـ هٿيڪو ـ هٿيڪائي ـ هٿيلو.

● هستڻ = هاٿي ـ هستي.

● هاڻ (نقصان) = هاڃ ـ هاڃو ـ هاڃي.

● هار = هارُ.

● هار = هارَ ـ هارائڻ ـ هارڻ.

● هنسا (ايذاءُ) = هِنسا.

● هڪا = هِڏِڪي.

● هنگ = هڱ.

● هنگل = هِنگُلو.

● هين (گهٽ) = هِينُ ـ هيڻو ـ هيڻائي.

● هير = هيرو.

● هرديہ = هِردو ـ هِنئون ـ هنئاءُ.

هي ڪتاب سنڌي ادبي بورڊ پرنٽنگ پريس، تلڪ چاڙهي،
حيدرآباد سنڌ ۾ ڇپيو ۽ ظفرحسن سيڪريٽري سنڌي ادبي بورڊ،
ان کي ڇپائي پڌرو ڪيو.

جهمٽ مل ذارومل وسٽائي جو لکيل ڪتاب **وِئُتپتي ڪوش** (ڊڪشنري) سنڌي ٻوليءَ جا آهي لفظ، جي سنسڪرت مان جڙيا آهن، انهن جي باري ۾ نهايت ڪارائتو ڪتاب آهي.

سنڌي زبان جي تاريخ ۽ هندستاني لسانيات جي ڇاڻ جو اهو گڏيل فيصلو آهي ته سنڌي لفظن جو ڏخيرو گهڻي ڀاڱي سنسڪرت سان تعلق رکي ٿو. هن ڪتاب ۾ انهن سنڌي لفظن جا سنسڪرت وارا مول شبد ڏنا ويا آهن، جن مان سنڌي لفظ ڦٽي نڪتا آهن. هن علمي بحث جي ڪري نه رڳو ٻوليءَ جي اصلي ماخذن جي خبر پئي ٿي پر ان سان گڏ صوتي اثرن، صرف ۽ نحوي بدل سدل، اعرابن جي ست ست، اُچارن ۽ ورجيسين جي صحيح استعمال ۽ غلط استعمال جي خبر پئجي سگهي ٿي.

هن مختصر پر جامع ڪتاب کي تيار ڪرڻ ۾ ليکڪ کي ساندهه پنج سال سنسڪرت جي گراسرن ۽ ڪوشن (ڊڪشنرين) جا ورق اٿلائڻا پيا آهن.

هي ڪوش (ڊڪشنري) ٻهريون ڀيرو 1886ع ۾ ڪمشنر پريس ڪراچيءَ مان شايع ٿي.

پڙهندڙ نَسُل . پَ نَ

The Reading Generation

1960 جي ڏهاڪي ۾عبدالله حسين " اُداس نسلين" نالي ڪتاب لکيو. 70 واري ڏهاڪي ۾ وري ماڻڪَ "لُڙهندڙ نَسُل" نالي ڪتاب لکي پنهنجي دورَ جي عڪاسي ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي. امداد حُسينيءَ وري 70 واري ڏهاڪي ۾ئي لکيو:

انڌي ماءُ ڄڻيندي آهي اونڌا سونڌا ٻارَ
ايندڙ نسل سَمورو هوندو گونگا ٻوڙا ٻارَ

هر دور جي نوجوانن کي اُداس، لُڙهندڙ، ڪَڙهندڙ، ڪُڙهندڙ، ٻَرندڙ، چُرندڙ، ڪِرَندڙ، اوسيئڙو ڪَندڙُ، ياڙي، ڪاٺُو، ياڄوڪَڙُ، ڪاوڙيل ۽ وِڙهندڙ نسلن سان منسوب ڪري سَگهجي ٿو، پَر اسان اِنهن سيني وِچان "پڙهندڙ" نسل جا ڳولائو آهيون. ڪتابن کي ڪاڳر تان کڻي ڪمپيوُٽر جيِ دنيا ۾ آڻڻ، ٻين لفظن ۾ برقي ڪتاب يعنى e-books ناهي ورهائڻ جي وسيلي پڙهندڙ نسل کي وَڌڻ، ويجهَڻ ۽ هِڪ ٻِئي کي ڳولي سَهڪاري تحريڪ جي رستي تي آڻِڻ جي آسَ رکون ٿا.

پَڙهندڙ نَسل (پَ نَ) ڪا بہ تنظيمَ ناهي. اُنَ جو ڪو بہ صدر، عُهديدار يا پايو وِجهندڙ نہ آهي. جيڪڏهن ڪو بہ شخص اهڙي دعوىٰ ڪري ٿو تہ پَڪَ ڄاڻو تہ اُهو ڪُوڙو آهي. نہ ئي وري پَ نَ جي نالي ڪي پئسا گڏ ڪيا

ويندا. جيڪڏهن ڪو اهڙي ڪوشش ڪري ٿو ته پَڪَ ڄاڻو ته اُهو بِہ ڪُوڙو آهي.

جَهڙيءَ طَرَح وڻن جا پَنَ ساوا، ڳاڙها، نيلا، پيلا يا ناسي هوندا آهن اَهڙيءَ طرح پَڙهندڙ نَسُل وارا **پَنَ** بہ مختَلِف آهن ۽ هوندا. اُهي ساڳئي ئي وقت اُداس ۽ پڙهندڙ، ٻَرندڙ ۽ پڙهندڙ، سُست ۽ پڙهندڙ يا وِڙهندڙ ۽ پڙهندڙ بہ ٿي سگهن ٿا. ٻين لفظن ۾ **پَنَ** ڪا خُصوصيِ ۽ تالي لڳل ڪِلَب Exclusive Club نہ آهي.

ڪوشش اها هوندي تہ **پَنَ** جا سڀ ڪَم ڪار سَهڪاري ۽ رَضاڪار بنيادن تي ٿين، پر ممڪن آهي تہ ڪي ڪم اُجرتي بنيادن تي بہ ٿِين. اهڙي حالت ۾ **پَنَ** پاڻ هِڪَٻِئي جي مدد ڪَرڻ جي اُصولَ هيٺ ڏي وَٺُ ڪندا ۽ غيرتجارتي non-commercial رهندا. **پَنَن** پاران ڪتابن کي ڊِجيٽائِيز digitize ڪرڻ جي عَملَ مان ڪو بہ مالي فائدو يا نفعو حاصل ڪرڻ جي ڪوشش نہ ڪئي ويندي.

ڪتابن کي ڊِجيٽائِيز ڪرڻ کان پوءِ ٻيو اهم مرحلو وِرهائڻ distribution جو ٿيندو. اِهو ڪم ڪرڻ وارن مان جيڪڏهن ڪو پيسا ڪمائي سگهي ٿو تہ ڀلي ڪمائي، رُڳو **پَنَن** سان اُن جو ڪو بہ لاڳاپو نہ هوندو.

پَنَن کي کُليل اکرن ۾ صلاح ڏجي ٿي تہ هو وَسَ پٽاندڙ وڌِ کان وَڌِ ڪتاب خريد ڪَري ڪتابن جي ليکڪَن، ڇپائيندڙن ۽ ڇاپيندڙن کي هِمٿائِن. پر ساڳئي وقت عِلم حاصل ڪرڻ ۽ ڄاڻ کي ڦهلائڻ جي ڪوشش دوران ڪَنهن بہ رُڪاوٽَ کي نہ مڃن.

شيخ اَياز علمَ، ڄاڻَ، سمجهہَ ۽ ڏاهپَ کي گيتَ، بيتَ، سِٽَ، پُڪارَ سان تَشبيهہ ڏيندي انهن سيني کي بَمن، گولين ۽ بارودَ جي مدِ مقابل بيهاريو آهي. اياز چوي ٿو تہ:

گيتَ بہِ ڄڻ گوريلا آهن، جي ويريءَ تي وار ڪَرن ٿا.

... ...

جئن جئن جاڙ وڏي ٿي جَڳَ ۾، هو ٻوليءَ جي آڙ ڇُپن ٿا؛
ريتيءَ تي راتاها ڪن ٿا، موتي مَنجهہِ پهاڙ ڇُپن ٿا؛

... ...

ڪالهہَ هُيا جي سُرخ گُلن جيئن، اڄڪلهہ نيلا پيلا آهن؛
گيتَ بہِ ڄڻ گوريلا آهن........

... ...

هي بيتُ اَٿي، هي بَم ـ گولو، جيڪي بہ ڪٽين، جيڪي بہ ڪٽين!
مون لاءِ ٻنهي ۾ فَرَقُ نہ آ، هي بيتُ بہ بَمَ جو ساٿي آ،
جنهن رِڻَ ۾ رات ڪَيا راڙا، تنهن هَڏَ ۽ چَمَ جو ساٿي آ ـ

اِن حسابَ سان اڻڄاڻائي کي پاڻَ تي اِهو سوچي مَڙهڻ تہ "هاڻي ويڙهہ ۽ عمل جو دور آهي، اُن ڪري پڙهڻ تي وقت نہ وڃايو" ناداني‌ءَ جي نشاني آهي.

پَنَن جو پڙهڻ عام ڪِتابي ڪيڙن وانگر رُڳو نِصابي ڪتابن تائين محدود نہ هوندو. رڳو نصابي ڪتابن ۾ پاڻ کي قيد ڪري ڇڏڻ سان سماج ۽ سماجي حالتن تان نظر ڪڄي ويندي ۽ نتيجي طور سماجي ۽ حڪومتي پاليسيون policies اڻڄاڻن ۽ نادانن جي هٿن ۾ رهنديون. پَنَ نِصابي ڪتابن سان گڏوگڏ ادبي، تاريخي، سياسي، سماجي، اقتصادي، سائنسي ۽ ٻين ڪتابن کي پڙهي سماجي حالتن کي بهتر بنائڻ جي ڪوشش ڪندا.

پڙهندڙ نَسُل جا پَنَ سيني کي **چو، چالاءِ ۽ ڪيئن** جهڙن سوالن کي هر بَيانَ تي لاڳو ڪرڻ جي ڪوٺَ ڏين ٿا ۽ انهن تي ويچار ڪرڻ سان گڏ جوابَ ڳولڻ کي پنهنجو حق، فرض ۽ اٽٽر گهرج unavoidable necessity سمجهندي ڪتابن کي پاڻ پڙهڻ ۽ وڌ کان وڌ ماڻهن تائين پهچائڻ جي ڪوشش جديد ترين طريقن وسيلي ڪرڻ جو ويچار رکن ٿا.

توهان بہ پڙهڻ، پڙهائڻ ۽ ڦهلائڻ جي اِن سهڪاري تحريڪ ۾ شامل ٿي سگهو ٿا، بَس پنهنجي اوسي پاسي ۾ ڏِسو، هر قسم جا ڳاڙها توڙي نيرا، ساوا توڙي پيلا پن ضرور نظر اچي ويندا.

وڻ وڻ کي مون ياڪِي پائي چيو تہ ”منهنجا ياءُ
پهتو منهنجي من ۾ تنهنجي پَنَ پَنَ جو پڙلاءُ“.
- اياز (ڪي جو ٻيجل ٻوليو)